

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
TESOL-Ukraine
Zhytomyr Ivan Franko State University,
Educational and Research Institute of Pedagogy,
Department of the English Language
and Primary ELT Methodology
Korolyov Zhytomyr Military Institute
Dragomanov Ukrainian State University

**DEVELOPMENT OF FOREIGN
LANGUAGE PROFESSIONAL
COMMUNICATION OF STUDENTS OF
LINGUISTIC AND NON-LINGUISTIC
SPECIALTIES**

*All-Ukrainian Student Scientific
and Practical Internet-Conference*

<https://sites.google.com/view/flprofcom>

Book of Papers

April 8 – 12, 2024

Zhytomyr 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Асоціація «ТІСОЛ-Україна»
Житомирський державний університет імені Івана Франка,
Навчально-науковий інститут педагогіки,
Кафедра англійської мови з методиками викладання
в дошкільній та початковій освіті
Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ МОВНИХ І НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

*Тези доповідей Всеукраїнської студентської
науково-практичної інтернет-конференції*

8 – 12 квітня 2024 р.

Житомир 2024

All-Ukrainian Student Scientific and Practical Internet-Conference

Organizational Committee:

The head of the committee – *Halyna Kyrychuk*, Doctor of Sciences (Biology), Full Professor, Rector, Zhytomyr Ivan Franko State University

Co-heads: *Tetiana Botsian*, PhD (Economics), Associate Professor, Vice-Rector for Research and International Work, Zhytomyr Ivan Franko State University; *Oksana Myhailova*, PhD (Education), the Head of the Department of the English Language and Primary ELT Methodology, Zhytomyr Ivan Franko State University; *Svitlana Lukianchuk*, PhD (Education), Associate Professor of the Department of Ukrainian and Foreign Languages and Teaching Methods in Primary and Preschool Education, Dragomanov Ukrainian State University.

Members of the committee: *Oleksandr Vozniuk*, Doctor of Sciences (Education), Professor of the Department of the English Language and Primary ELT Methodology, Zhytomyr Ivan Franko State University; *Olha Humankova*, PhD (Education), Associate Professor of the Department of the English Language and Primary ELT Methodology, Zhytomyr Ivan Franko State University; *Olena Kravets*, PhD (Education), Associate Professor of the Department of the English Language and Primary ELT Methodology, Zhytomyr Ivan Franko State University; *Olena Zymovets*, Senior Lecture of the Department of the English Language and Primary ELT Methodology, Zhytomyr Ivan Franko State University; *Kyrylo Harashchuk* PhD (Education), Senior Lecture of the Department of the English Language and Primary ELT Methodology, Zhytomyr Ivan Franko State University.

УДК 811.111(075.2)
ББК 81.2 АНГЛ я71

Development of Foreign Language Professional Communication of Students of Linguistic and Non-linguistic Specialties. All-Ukrainian student scientific and practical Internet-conference (April 8 – 12, 2024). Zhytomyr: IFZSU. 2024. 197 p.

The book of papers includes the participants' reports at all-Ukrainian student scientific and practical Internet-conference "Development of Foreign Language Professional Communication of Students of Linguistic and Non-linguistic Specialties". They explore theory and practice of early learning of foreign languages; foreign language as a subject of scientific research; implementation of innovative technologies in the process of learning foreign languages; learning and teaching foreign languages for special purposes. The publication is aimed at EFL professionals, researchers, students, post-graduate students.

У збірнику представлені тези доповідей учасників Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції "Розвиток іншомовного професійного спілкування для студентів мовних і немовних спеціальностей", що висвітлюють такі аспекти, як теорія і практика раннього навчання іноземних мов; іноземна мова як предмет наукового дослідження; впровадження інноваційних технологій у процес навчання іноземних мов; вивчення та навчання іноземних мов для спеціальних цілей. Видання розраховано на науковців, викладачів, студентів, аспірантів та на широке коло осіб, зацікавлених у вивченні англійської мови.

Тексти публікації подаються в авторському редагуванні.

УДК 811.111(075.2)
ББК 81.2 АНГЛ я71

All-Ukrainian student scientific Internet-conference

Current Trends in Foreign Language Teaching

April 8 – 12, 2024

Редактор
Комп'ютерний набір та верстка
Макетування

Михайлова О.С.
Зимовець О. А.
Вознюк О. В.

Формат 60×90/8. Гарнітура TimesNewRoman.

Умовн. друк. арк. 9.9

Видавець і виготовлювач

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40
електронна пошта (E-mail): zu@zu.edu.ua

© ЖДУ, 2024
© Колектив авторів, 2024

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РАННЬОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	11
Василюк Богдана, Комагорова Марина. РОЗВИТОК НАВЧАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	11
Гаврилюк Юлія, Бернацька Олена. ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	13
Кириченко Дарина, Зимовець Олена. РОЛЬ ГРИ У РОЗВИТКУ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	17
Кім Ольга, Лук'янчук Світлана. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АУДІЮВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІН МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	22
Куліков Сергій, Михайлова Оксана. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ	26
Куртова Валерія, Комогорова Марина. ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	31
Iryna Berezovska, Olexandr Voznyuk. THE DEVELOPMENT OF VOCABULARY IN CHILDREN OF YOUNGER PRESCHOOL AGE BY MEANS OF FICTION	34
Sofiia Feshchuk, Kyrylo Harashchuk. FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE IN CHILDREN OF OLDER PRESCHOOL AGE IN THE PROCESS OF INTERACTIVE INTERACTION	37
Anastasiia Kolotusha, Svitlana Lukianchuk. THE CONTENT OF THE CONCEPT OF “DIALOGIC SPEECH” AND MAIN FEATURES OF ITS FORMATION IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS	40
Kateryna Lisova, Kyrylo Harashchuk. GAMES IN ENGLISH LESSONS IN PRIMARY SCHOOL AS A MEANS OF FORMING THE CREATIVITY OF STUDENTS	44

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	47
Бруцька Марина, Григор'єва Тетяна. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ДРАМАТИКО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	47
Назарчук Лілія, Кравець Олена. СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	52
Ткачук Тамара, Гаращук Кирило. ВИКОРИСТАННЯ БЛОКІВ ДЬСЕНЕША В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	57
Karyna Biletska, Olena Zymovets. THE FORMATION OF MEDIA LITERACY OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS.....	60
Maryna Denysyuk, Olha Humankova. THE DEVELOPMENT OF COGNITIVE INTERESTS OF YOUNG LEARNERS IN LANGUAGE AND LITERATURE LESSONS USING INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES.....	64
Maryna Dmytrenko, Olha Humankova. THE DEVELOPMENT OF ARTISTIC AND CREATIVE COMPETENCE IN CHILDREN OF UPPER-KINDERGARTEN AGE THROUGH PROJECT-BASED ACTIVITIES.....	67
Yuliia Klymenko, Olena Kravets. THE DEVELOPMENT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN BY MEANS OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES.....	71
Inna Lipchevska, Kyrylo Harashchuk. DEVELOPING PRIMARY SCHOOL STUDENTS' LEARNING SKILLS BY MEANS OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN ENGLISH LESSONS	75
Nadiia Prokhorenko, Kyrylo Harashchuk. ON THE PROBLEM OF THEORETICAL FOUNDATIONS OF USING LEGO TECHNOLOGY IN PRIMARY SCHOOL LESSONS.....	79
Illia Vereshchak, Olena Zymovets. THE DEVELOPMENT OF DIGITAL COMPETENCIES IN JUNIOR SCHOOLCHILDREN IN THE STUDY OF THE HUMANITIES	82

ВИВЧЕННЯ ТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ	86
Антонюк Андрій, Закрасіна Галина. ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	86
Варшавський Пантелеймон, Супрунчук Юлія. УЧАСТЬ КУРСАНТІВ ЯК ПЕРЕКЛАДАЧІВ У МІСІЯХ, ЩО ОРГАНІЗОВАНІ КРАЇНАМИ-ЧЛЕНАМИ НАТО	89
Красьова Аліса, Осадчук Наталія. СКОРОЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ВІЙСЬКОВОЇ СФЕРИ	94
Yanina Baka, Kyrylo Harashchuk. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR CORRECTIONAL ACTIVITY OF A PRIMARY SCHOOL TEACHER'S ASSISTANT WITH STUDENTS WITH SEN.....	98
Nadiia Belyak, Olha Humankova. FEATURES OF EDUCATION OF A CHILD WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS IN PRIMARY SCHOOL	101
Dmytro Bezpalyuk, Olexandr Voznyuk. FROM THE SINGING UKRAINE TO THE ITALIAN REVOLUTION: MYKOLA IVANOVYCH, POLTAVA STAR OF “LA SCALA”	105
Anzhelika Bronovitska, Iryna Tsyuryak. GREAT PIANISTS OF THE NEW GENERATION	108
Yuliia Busko, Oksana Mykhailova. THE DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING IN PRIMARY SCHOOL LEARNERS IN THE PROCESS OF STUDYING THE INTEGRATED COURSE "I EXPLORE THE WORLD"	112
Viktoriiia Chyzhska, Kyrylo Harashchuk. FORMATION OF PEDAGOGICAL CULTURE OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN'S PARENTS BY MEANS OF UKRAINIAN ETHNOPEDAGOGY	117
Svitlana Eliseeva, Olexandr Voznyuk. SERIES OF PATRIOTIC POSTER	121
Mariia Holiuk, Olena Zymovets. GENRE AND STYLE EVOLUTION OF UKRAINIAN FOLK SONGS	123
Kateryna Holovach, Oksana Mykhailova. THE FORMATION OF MEDIA LITERACY OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN AT THE LESSONS “I EXPLORE THE WORLD”	127

Anastasiia Iskova, Kyrylo Harashchuk. FORMATION OF HEALTHY EATING SKILLS IN ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS IN THE LESSONS ‘I EXPLORE THE WORLD’	130
Anastasiia Iskryzhytska, Oksana Mykhailova. HEALTH SAFETY TECHNOLOGIES AS A FACTOR OF PRESERVING AND PROMOTING HEALTH IN CHILDREN OF UPPER-KINDERGARTEN AGE	133
Mariia Kalenyuk, Oksana Mykhailova. DESIGN OF A BOOK PUBLICATION IN UKRAINIAN AND ENGLISH TRADITIONS	136
Alona Khomchuk, Kyrylo Harashchuk. FORMATION OF GAME COMPETENCE IN CHILDREN OF MIDDLE PRESCHOOL AGE IN THE SUBJECT-DEVELOPMENTAL ENVIRONMENT OF PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTION.....	140
Vladyslav Korenivskiy, Oksana Piddubna. STUDY OF A5 FORMAT NOTEBOOKS OF DOMESTIC MANUFACTURERS	143
Viktoriia Levchenko, Kyrylo Harashchuk. CIVIC EDUCATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN THE PEDAGOGICAL LEGACY OF V. O. SUKHOMLYNSKYI	146
Oleksandr Lyushnenko, Oksana Mykhailova. UKRAINIAN VERTEP AS FUNDAMENTALS OF THE ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT OF THE UKRAINIAN OPERA ART	150
Nina Makarchuk, Kyrylo Harashchuk. ENVIRONMENTAL EDUCATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN THE PROCESS OF EXTRACURRICULAR ACTIVITIES	154
Oleksandra Melnychuk, Iryna Tsyuryak. A FAMOUS UNKNOWN MOTET OF THE RENAISSANCE ERA	157
Yaroslava Morska, Nataliia Osadchuk. STUDYING THE EXPERIENCE OF CADETS’ PARTICIPATION IN MISSIONS ORGANISED BY NATO MEMBER COUNTRIES	162
Liubov Ostapchuk, Oksana Mykhailova. VOCAL AND CONDUCTING AND CHOIR SCHOOL OF VOLYN (XIX-FIRST HALF OF XX CENTURY).....	165
Iryna Povar, Kyrylo Harashchuk. FORMATION OF WORDVIEW GUIDELINES FOR ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS BY MEANS OF NATURAL THERAPY.....	169
Liudmyla Renkas, Kyrylo Harashchuk. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE REALIZATION OF MARIA MONTESSORI’S IDEAS IN THE NEW UKRAINIAN SCHOOL.....	171

Vladyslava Rudzinska, Kyrylo Harashchuk. PROBLEMS OF SPACE AND TIME IN MATHEMATICS FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS.....	174
Daria Semenyuk, Kyrylo Harashchuk. PECULIARITIES OF THE ORGANIZATION OF STUDENTS IN THE CLASSES OF THE EXTENDED DAY GROUP.....	178
Mariia-Luiza Shamonina, Olexandr Voznyuk. ART-GRAPHIC DESIGN OF COMICS AND SERIES OF ORIGINAL CHARACTERS.....	181
Viktoriiia Skladanivska, Kyrylo Harashchuk. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE REALIZATION OF SUKHOMLYNSKY'S IDEAS IN THE NEW UKRAINIAN SCHOOL	183
Borys Skrominskyi, Iryna Tsyuryak. BENNY GOODMAN AND THE SWING ERA	187
Viktoriiia Voznyuk, Olha Humankova. THE DEVELOPMENT OF LOGICAL THINKING OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN AT THE LESSONS OF MATHEMATICS BY MEANS OF GAME TECHNOLOGIES	191
Ivanna Zhurakhivska, Olha Humankova. THE ROLE OF EIDETICS IN PREPARING THE CHILD FOR SCHOOL	194

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РАНЬОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

*Б. Василюк,
студентка,
М. Комогорова,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова*

РОЗВИТОК НАВЧАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Анотація. Ця публікація присвячена дослідженню ігрових технологій та розвитку навчального інтересу молодших школярів на уроках англійської мови. Були розглянуті сучасні підходи до використання ігрових технологій на уроках англійської мови.

Ключові слова: ігрові технології, мотивація навчання, розвиток навчального інтересу.

Найбільш реальною потребою сучасної системи освіти є впровадження таких форм та методів навчання та виховання, що будуть підвищувати інтерес до навчальної діяльності, формувати в учнів позитивне ставлення до навчання, стимулювати позитивну пізнавальну мотивацію. Засобом розв'язання цієї проблеми може стати впровадження в процес навчання молодших школярів таких технологій навчання, які залучатимуть дитину до активного співробітництва з однолітками та учителем [1,2].

Однією з таких технологій є ігрова.

Існують різні підходи до визначення поняття «ігрові технології». Зокрема, І. Дичківською ігрові технології визначаються як «ігрова форма взаємодії педагога і дітей, що сприяє формуванню вмінь розв'язувати завдання на основі компетентного вибору альтернативних варіантів через реалізацію певного сюжету.

У свою чергу, Г. Селевко до поняття «ігрові педагогічні технології» включає досить широку групу методів і прийомів організації педагогічного процесу у формі різних педагогічних ігор. Педагогічна гра має чітко поставлену мету навчання і відповідний педагогічний результат, які можна обґрунтувати, виділити в явному

вигляді та охарактеризувати навчально-пізнавальною спрямованістю.

Ігрові технології – це підхід до навчання, який використовує ігри як основний інструмент для передачі знань, навичок та вмінь учням. Цей підхід може включати в себе використання різноманітних ігор, які спрямовані на досягнення навчальних цілей і мети [3].

Ігрові технології можуть бути використані як на уроках, так і у позаурочний час, залежно від конкретних педагогічних цілей та завдань. Цей підхід активно використовується в сучасній освіті для стимулювання мотивації, розвитку креативності та проблемного мислення учнів, а також для створення цікавого та захоплюючого навчального середовища [4].

Ігрові технології можуть включати в себе різні форми, такі як комп'ютерні ігри, настільні ігри, рольові ігри, симуляції, гурткові заняття та інші активності, які базуються на принципах гри та взаємодії. Вони можуть бути адаптовані для різних вікових груп та навчальних предметів, включаючи англійську мову [5,6].

Ігрові технології створюють сприятливу атмосферу для навчання, де учні відчують себе впевнено та мотивовано, що сприяє покращенню їхнього навчального інтересу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Венгер Л. А. Гра як вид діяльності // Зап. псих. № 3. 2008
2. Концепція Нової української школи / упорядники Гриневич Л., Калашнікова С., Коберник І., Ковтунець В., Шиян Р. та ін. заг. ред. М. Грищенко. Київ, 2016. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/.../nova-ukrayinska-shkola>
3. Кукушин В. Ігрові технології на уроках // Відкритий урок. – 2006. № 6. С. 3–10.
4. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч. пос. / За ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти. К. : А.С.К., 2003.
5. Селевко Г. К. Ігрові технології // Шкільні технології. 2006. № 4. С. 23–42.
6. Фіногенов А.В. Ігрові технології в школі: Навчальний метод. посібник / А. В. Фіногенов, В.Е. Філіппов. К., 2001.

*Ю. Гаврилюк,
студентка,
О. Бернацька,
кандидат пед. наук, доцент,
УДУ імені М. П. Драгоманова*

ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

В сучасному світі, де технології розвиваються надзвичайно швидко і суспільство переживає постійні зміни, формування моральних цінностей у молодших школярів стає надзвичайно важливим завданням для освітньої системи. Шляхом ігрової діяльності на уроках іноземної мови можна досягти не лише ефективного засвоєння мовних навичок, але й сприяти розвитку моральної свідомості та формуванню важливих життєвих цінностей у дітей. В умовах загострення проблем міжособистісних взаємин, зростання агресивності серед дітей та підлітків, активізації технологічної залежності, військової агресії забезпечення морального виховання стає надзвичайно важливим завданням. Ігрові методи у навчанні іноземним мовам дозволяють створювати і моделювати ситуації, в яких діти можуть навчитися вирішувати конфлікти, проявляти емпатію, розвивати толерантність та взаємоповагу, відчувати національну ідентичність. Завдяки ігровим методам на уроках іноземної мови, молодші школярі отримують можливість не лише розширити свій словниковий запас та покращити граматичні навички, але й активно взаємодіяти, розвивати творчість та формувати ключові моральні цінності.

Метою дослідження є вивчення ефективності формування моральних цінностей молодших школярів на уроках іноземної мови із застосуванням ігрових технологій.

Моральні цінності є основою формування індивідуальної та колективної ідентичності, впливаючи на наше відношення до себе, інших та світу навколо нас. Вони сприяють виникненню моральних стандартів і норм, які визначають правила гри у суспільстві та сприяють побудові етичного фундаменту для різних аспектів життя [3, с. 86]. Враховуючи роль педагогіки у становленні особистості, важливо акцентувати на тому, як моральні цінності стають фундаментальним елементом виховання, сприяючи формуванню

навичок морального вибору та свідомого громадянина. Розуміння і впровадження моральних цінностей в педагогічний процес сприяє створенню навчального середовища, де молодші школяри вчать не лише фактам, але й цінностям, щопокладені в основу гідного та збалансованого життя.

Моральні цінності у педагогіці виступають важливим керівним принципом, який визначає стратегії навчання та виховання. Вони втілюють в собі основні норми та ідеали, що формують характер та етичні уявлення майбутнього покоління. Педагогічні підходи, зорієнтовані на моральні цінності, сприяють не лише навчальному процесу, але і формуванню цілісної, відповідальної особистості [4, с. 76]. Моральні цінності формуються під впливом культурних, релігійних, особистих та соціальних чинників, утворюючи основу морального обличчя суспільства та індивіда і визначаючи їхнє сприйняття моралі та етики.

Навчальна діяльність стає визначальною для розвитку всіх психічних функцій молодшого школяра – пам'яті, уваги, мислення, сприйняття і уяви. Діти не втрачають інтересу до гри, і успішність досягається швидше, якщо різноманітність занять взаємодіє між собою. Включення вивчення іноземної мови в ігровий, пізнавальний та навчальний контекст дозволяє домінувати внутрішнім, реально діючим ігровим та навчально-пізнавальним мотивам. Поєднання мовної освіти з іграми та пізнавальними заняттями сприяє позитивному ставленню молодших школярів до навчання і досягненню мовних цілей.

Ігри створюють ситуації, у яких діти можуть відчувати та пережити різні емоції, що дає можливість їм не лише теоретично зрозуміти, але й особисто відчувати значення моральних цінностей (дружба, взаємоповага, толерантність). Участь у різних іграх стимулює розвиток емпатії, співпереживання та здатності поставити себе на місце іншої людини. Наприклад, учасники можуть відігравати ролі різних персонажів, що допомагає їм краще зрозуміти інші точки зору та переживання, а це сприяє формуванню навичок адаптації до різних ситуацій, ефективного спілкування та вирішення конфліктів. Ігрові технології дозволяють вчителям створювати ситуації, які спрямовані на розвиток моральних якостей через самостійне вирішення конфліктів та виникнення етичних дилем. Учасники гри повинні робити вибори, враховуючи не лише власні інтереси, але і загальні моральні норми та цінності [2, с. 23]

У той же час участь у іграх відкриває дітям можливість досліджувати та розуміти культурні особливості інших країн та

народів через взаємодію з різноманітними мовними матеріалами й сценаріями. А це неабияк сприяє розвитку нових ідей, розширенню світогляду та глибокому розумінню міжкультурних особливостей. Ігрові технології спрямовані на розвиток критичного мислення та уміння приймати обґрунтовані рішення. Гравці, опиняючись у вигаданому світі гри, навчаються розрізняти морально правильні та неправильні вчинки, що сприяє формуванню внутрішніх цінностей та етичного ставлення до оточуючого світу [1, с. 5].

Загалом ігрова діяльність на уроках іноземної мови робить навчання цікавішим та захоплюючим. Діти більш зацікавлені у вивченні мови, коли вони можуть розважатися та отримувати задоволення від процесу, це стимулює їх до активної участі та більшого занурення в мовну практику, що в результаті сприяє більш ефективному засвоєнню мови та моральних цінностей, пов'язаних з її вивченням.

У висновку можемо зазначити, що ігрова діяльність на уроках іноземної мови виявляється потужним інструментом формування іншомовної компетентності але й для формування моральних цінностей у молодших школярів. Вона не лише сприяє ефективному засвоєнню мови, але й розвиває в дітях навички співпраці, емпатії, доброти, відчуття національної ідентичності, поваги до інших культур, що є необхідними вміннями для їхнього морального та соціального розвитку. Завдяки ігровим сценаріям та рольовим іграм, моделюванню ігрових ситуацій, молодші школярі вивчають мову не лише у контексті її вживання, але й в контексті культурних та міжособистісних взаємин. Вони вчаться розуміти різні культурні підходи, розвивати толерантність та відчуття взаємоповаги, а також вирішувати моральні дилеми в надзвичайно різноманітних контекстах. Тому, важливо враховувати потенціал ігрових методів при плануванні та проведенні уроків іноземної мови, забезпечуючи таким чином розвиток ключових моральних цінностей молодших школярів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Білик, О. Рольові ігри на уроках іноземної мови : [метод. матеріали] / Оксана Білик // English. Шкільний світ : language&culture : weekly. 2010. N 31. С. 7-9.

2. Довгаль, Н. О. Гра як взаємодія учнів між собою // Німецька мова в школі : наук.-метод. журн. 2011. N 4. С. 22-25.

3. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / [науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва] Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.

4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Є. та ін./ за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.

*Д. Кириченко,
студентка,
О. Зимовець,
старший викладач,*

Житомирський державний університет імені Івана Франка

РОЛЬ ГРИ У РОЗВИТКУ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Гра є невід'ємною частиною життя кожної дитини. Гра подобається і дітям, і дорослим, адже гра є природною потребою людини. Високу оцінку грі дав В. Сухомлинський. Він писав: «Гра – це величезне світле вікно, крізь яке в духовний світ дитини вливається живлючий потік уявлень, понять про навколишній світ. Гра – це іскра, що засвічує вогник допитливості» [1]. Гра приносить радість і щастя, вона пропонує задоволення, і в той же час це спосіб, за допомогою якого діти дізнаються про себе, про інших і світ, який їх оточує, вони набувають навичок і створюють соціальні відносини. Тому надзвичайно важливо, щоб кожна дитина мала достатньо часу для ігор і щоб гра була невід'ємною частиною її життя. Те, як дитина грає, і людина, з якою вона грає, змінюють шлях розвитку дитини. Ігри є її природною потребою і одним із основних занять.

Найбільше діти люблять динамічні ігри, у змісті яких достатньо дії (моторики) і швидкої інтелектуальної реакції на вирішення завдання, рольові ігри, головний герой якої дозволяє самостверджуватися, а також ігри, які дарують вогник дитячого здорового гумору та створюють гарний настрій. Найкорисніші ігри – це ті, які мають поєднання вищезгаданих якостей. Численні дослідження вказують на роль і значення гри для розвитку фізичних, моральних, інтелектуальних, соціальних та емоційних якостей дитини. Через неї задовольняються інтереси дітей і дорослих, особливо в тих районах, де традиційні ігри століттями розглядалися як окремий спосіб організованого спілкування та проведення дозвілля.

Численні покоління виростили з традиційними іграми, які передавалися з покоління в покоління, використовувалися та вдосконалювалися. Ці види ігор засвоювалися від старших дітей (насамперед від братів і сестер), а потім і від дорослих (членів сім'ї та вчителів). Навіть сьогодні діти із задоволенням грають у старовинні традиційні ігри, незважаючи на появу комп'ютерних ігор (які можуть стримувати деякі сфери розвитку дітей та їх творчості). Збереження народної традиції через ігри необхідне для збереження нашої нації,

молодого покоління, наших нащадків, їх виховання на перевірених, добрих і збережених традиційних цінностях. Традиційні ігри – це скарб, який ми повинні берегти. Вони є потужним інструментом для навчання, тому що через них ми отримуємо знання, культурний досвід, формуємо звички та навички [2].

Таким чином, гра – це діяльність, яка домінує в житті дітей і має особливе значення в їх розвитку та вихованні, особливо в дошкільний період. Тому у навчально-виховному процесі дітей дошкільного віку велика увага має приділятися створенню умов для спонтанного проведення ігор або спрямованих ігор, ігор з правилами, заздалегідь встановленими дорослими з метою досягнення певного педагогічного впливу. Дидактичні та рухливі ігри є лише елементами цілеспрямовано організованого навчального процесу. Педагог повинен співпрацювати з дітьми в грі, допомагати їм, пропонуючи проблему, а не даючи остаточні рішення. Крім того, він має допомогти їм усвідомити свої можливості та стати партнером у грі. Виховання через гру означає спрямування психофізичних можливостей дитини, але в той же час гру варто розглядати як основу творчості та спонтанності дитини.

Дидактична гра являє собою форму, за допомогою якої діти в цікавій формі поновлюють, поширюють, перевіряють і закріплюють свій досвід і свої здібності, а набуті знання, досвід і враження виражають і застосовують у нових життєвих і навчальних ситуаціях. Дидактичні ігри сприяють загальному розвитку дитини, вони спрямовують свою увагу, коли йдеться про сприйняття та спостереження за об'єктом, порівнюючи подібності та відмінності, заохочуючи фантазію та творчість. Зміст дидактичних ігор розширює загальну картину світу дітей, спрямовує їхню допитливість, стимулює мовленнєву діяльність, збагачує словниковий запас, активізує усне спілкування.

Через традиційні ігри діти реалізують свою потребу в русі, набувають важливих вражень, розвивають і переживають емоції, переживають враження від того, що є красивим, потворним, що робить їх щасливими чи нещасними, активізують усі органи чуття. Через ці ігри задовольняються соціальні потреби, такі як контакти з однолітками та дорослими; вони стають для них моделями для наслідування, гравцями, знайомими зі своєю групою чи суперниками. Вони спілкуються, самоорганізуються, обговорюють і домовляються в грі, вчаться демократично обирати свого лідера (капітана), колективно радіють, вписуються в групу, активізують усі їхні чуття, розвивають уяву та абстрактні думки.

Специфікою застосування ігор у навчанні дітей англійської мови полягає у тому, що на заняттях вихователь виконує роль режисера-організатора і ведучого ігрової діяльності. Він враховує вже набутий дітьми досвід участі у сюжетно-рольових, театралізованих іграх, іграх з правилами (рухливих, дидактичних, народних, музичних, розвивальних, комп'ютерних тощо). Діти без особливих зусиль усвідомлюють зміст, сюжет, правила, рольові дії, творчий задум, рольові та організаційні взаємини та інші ознаки даної гри, краще розуміють навчальні завдання. Це є важливим чинником того, що оптимально використовується час, і заняття не перетворюється на розвагу. Провідним методом на заняттях з англійської мови дітей дошкільного віку виступає дидактична та творча гра на основі елементарної лексики дитячого спілкування, в якій дії дітей регулюються ігровими завданнями та ігровими правилами [3, с. 28].

В методичній літературі є різні класифікації ігрових завдань для навчання англійської мови дітей дошкільного віку. За кількісним складом учасників розрізняють фронтальні, підгрупові та парні ігри. За метою і завданнями навчання виділяють такі ігри як мовні (лексичні, граматичні, фонетичні), мовленнєві (ігри на формування вмінь говоріння та аудіювання) та комунікативні (для формування навичок спілкування). За характером і формою поведінки учасників ігрові завдання поділяють на ігри-маніпуляції з предметами (малюнками, картками, ляльками, м'ячем, іграшками, іграшковим посудом та меблями, лото, доміно тощо), ігри, пов'язані з рухами та фізичними діями («Хоровод», «Потяг», ходьба, стрибки, біг, та ін.), ігри-змагання (в парах, групах, командах) та рольові ігри на основі уявних та реальних ситуацій («День народження», «У магазині» та ін.) [3, с. 29-30].

Будь яка гра, як правило, відноситься одночасно до різних типів. Наприклад, рольова гра «A Visit to the Doctor» є одночасно парною, мовленнєвою, комунікативною, грою-маніпуляцією з іграшковим медичним обладнанням та одягом (термометр, фонендоскоп, медична шапочка тощо), рольовою грою на основі реальних ситуацій та пов'язаною з рухами та фізичними діями. Настільна гра “Bounce around” та гра з кубиками, які створені нами за допомогою сайту mes-english.com [4] та Tools for Educators [5] (див. Рис. 1), можуть бути класифіковані як підгрупові, мовні (лексичні) та ігри-маніпуляції з малюнками та кубиками.

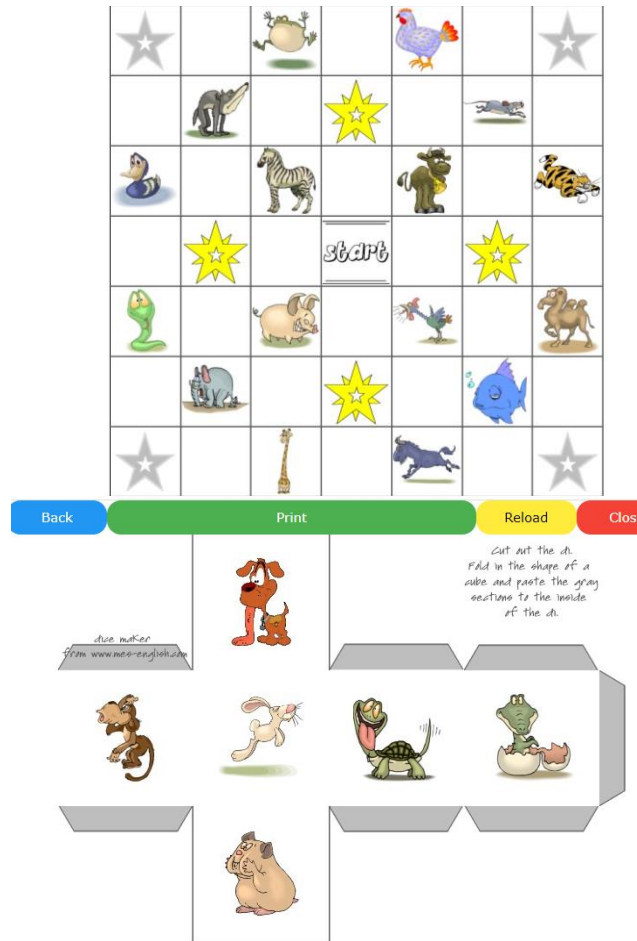

Рис. 1. Настільна гра і кубик, створені за допомогою сайту Mes-english.com. та Tools for Educators

Таким чином, гра є потужним методом навчання і виховання дошкільників. Використання ігрових завдань на заняттях з англійської мови у закладах дошкільної освіти сприяє як загальному розвитку дітей, так і формуванню їх іншомовних навичок і вмінь. За допомогою подібних ігор навчальний процес стає для дітей цікавим, захоплюючим та невимушеним. Одночасно в дітей підвищується мотивація до вивчення англійської мови, формуються комунікативні вміння, логічне мислення, вміння працювати у команді, а також розвивається пам'ять, увага, уява, швидкість реакції тощо. Перспективою подальших досліджень ми вбачаємо створення каталогу ігрових завдань різних типів для навчання англійської мови дітей дошкільного віку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Сухомлинський В. О. Вибрані твори: у 5-ти т. Т. 3. К.: Рад. школа, 1977. 670 с.
2. Бугастова І. А. Гра як засіб підготовки дитини до школи // Журнал для батьків. 2001. № 1. С. 17.
3. Кулікова І. А. Англійська мова для дітей дошкільного віку: програма та методичні рекомендації / І. А. Кулікова, Т. М. Шкваріна; за заг. ред. О. В. Низковської. 3-тє вид., зі змін. та доповн. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 48 с.
4. Mes-english.com (game-maker) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.mes-english.com/games/bouncearound.php>
5. Tools for Educators (dice-maker) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.toolsforeducators.com/dice/>

*О. Кім,
студентка,
С. Лук'янчук,
кандидат пед. наук, доцент,
Український державний університет імені Михайла
Драгоманова*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК АУДІЮВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІН МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

В умовах НУШ перед педагогом стоїть завдання сприяти розвитку в здобувачів освіти ключових компетентностей, серед яких вільне володіння державною та іноземною мовами. Початкова школа відіграє важливу роль у формуванні комунікативної компетентності молодших школярів як основної мети вивчення дисциплін мовно-літературної освітньої галузі. Особливе значення у цьому контексті відводиться формуванню навичок аудіювання. Школяр навчається уважно слухати усне мовлення, усвідомлює зміст почутого, виокремлює головне та другорядне, виховує культуру спілкування рідною мовою. За допомогою аудіювання відбувається розвиток когнітивних навичок – пам'яті, уваги тощо, які відіграють важливу роль в ефективності навчання.

Школяр має вміти вільно висловлювати свої думки українською мовою в усній і письмовій формах, ефективно спілкуватися в різних комунікативних ситуаціях. Сформовані навички аудіювання сприяють цьому.

Проблема формування навичок аудіювання вивчалася вченими Ф. Бацевич, М. Вашуленко, І. Гудзик, О. Мельничайко, К. Пономарьовою, О. Савченко, С. Дубовик, І. Лапшиною, С. Цінько, О. Хорошковською та іншими. Дослідники зосередили увагу на вивченні особливостей застосування видів мовленнєвої діяльності, зокрема й аудіювання, у молодшій школі.

Для всебічного та ефективного аналізу мовленнєвої діяльності в аудіюванні бажано визначити сутність цього поняття. Аналіз наукових джерел показав, що визначення мовленнєвої діяльності у різних дослідників різняться. М. Вашуленко пропонує розуміти мовленнєву діяльність як «...активний, цілеспрямований процес, опосередкований мовленням, який виникає в результаті взаємодії ситуацій спілкування між людьми. Мовленнєва діяльність може бути

включена в більш широке коло інших видів діяльності, таких як соціальна, виробнича (трудова) і пізнавальна» [1, с. 26]. О. Бігич визначає мовленнєву діяльність як «систему мовленнєвих актів, що входять до складу теоретичної, інтелектуальної та практичної діяльності» [2, с. 26]. Традиційно в психології та лінгвістиці розрізняють такі види мовленнєвої діяльності: говоріння (передача мовленнєвих акустичних сигналів, що передають інформацію), аудіювання (сприйняття та осмислення мовленнєвих акустичних сигналів), письмо (кодування мовленнєвих сигналів за допомогою графічних символів) та читання (декодування графічних символів) [3, с. 13–14].

Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності має свої особливості і вчені вказують на:

1. Характер мовленнєвого повідомлення. Аудіювання, як і говоріння, належить до виду мовленнєвої діяльності, що здійснює безпосередню усну комунікацію. Тому воно протиставляється читанню і письму, які здійснюють письмову опосередковану комунікацію.

2. Роль у процесі спілкування. Аудіювання, як і читання, вважається реактивним видом мовленнєвої діяльності.

3. Спрямованість мовленнєвого повідомлення. Аудіювання, як і читання (на відміну від говоріння і письма), є рецептивним видом мовленнєвої діяльності.

4. Основна форма практики – внутрішня, тому не виражена, на відміну від говоріння та письма, які виконуються зовні.

5. Результат мовленнєвої діяльності. Це розуміння сприйнятого смислового контексту та власна вербальна чи невербальна поведінка у відповідь [4].

Аудіювання характеризується трьома рівнями мотивації, аналізу і синтезу та застосування:

1. Мотиваційний рівень. Стимулюється комунікативним завданням. Безпосередньо перед сеансом аудіювання реципієнт повинен бути поінформований про те, що слухати і на чому зосередитися. Мотивація зазвичай створюється зацікавлювальним вступним словом про автора чи тему твору. У процесі повсякденного спілкування мотивацією для сприйняття і розуміння сказаного є предмет спілкування і сам співрозмовник (манера спілкування, його навички і вміння привернути увагу слухача).

2. Аналітико-синтетичний рівень. Є основною частиною аудіювання. На цьому етапі відбувається сприйняття та обробка інформації, що надійшла через слуховий канал. Ефективність

розуміння забезпечується слуховою пам'яттю, механізмами прогнозування.

3. Рівень реалізації. Передбачає остаточне осмислення прослуханого повідомлення. На цьому рівні виконавча фаза мовленнєвої діяльності може бути або не бути представлена зовні. У реальному спілкуванні результати аудіювання часто залишаються прихованими. У навчальній ситуації педагогу необхідно визначити характер остаточного розуміння інформації. З цією метою вчитель оцінює вербальні та невербальні реакції школяра. У процесі аудіювання те, як слухачі передбачають і розуміють тему тексту, залежить від їхнього рівня розвитку аудіювання, попереднього досвіду аудіювання та обізнаності з темою тексту, а також від їхньої мовної вправності та культурного рівня [5, с. 117–118].

Навчання аудіюванню молодших школярів базується на психолого-педагогічних основах із урахуванням особливостей вікового розвитку дітей. Специфічні риси зумовлені змінами постійного середовища перебування та пізнавальних процесів; недостатнім розвитком когнітивних навичок, заміщення логічного характеру сприйняття інформації емоційним. Подібний рівень розвитку молодших школярів може викликати труднощі у процесі формування навичок аудіювання. Проблеми пов'язані з мовленнєвою формою та контекстом повідомлення, умовами трансляції повідомлення та джерелами інформації.

Спостереження за педагогічним досвідом дозволяє стверджувати, що методика навчання молодших школярів аудіюванню в ході вивчення дисциплін мовно-літературної освітньої галузі передбачає інформаційно-підготовчий та організаційний етапи. Практичне навчання відбувається у взаємозв'язку із фазами мовленнєвої діяльності. Вони визначають послідовність та методику роботи та включають орієнтувальну, виконавчу, контрольну стадії.

Діяльність педагога залежить від етапу навчального заняття: під час пояснення нового матеріалу, закріплення нової теми, як елемент діалогічного чи монологічного мовлення або спеціальний різновид вправ. Завдання на аудіювання поділяються на підготовчі (орієнтуючі), мовленнєві, контролюючі. Вагому роль грає індивідуально-спрямований підхід [6, с. 90].

Таким чином, навчання аудіюванню молодших школярів передбачає цілеспрямовану роботу щодо вироблення необхідних умінь у школярів відповідно до програмних вимог у галузі засвоєння знань мовно-літературної освітньої галузі. Навчання аудіюванню об'єднує не тільки освітню, а й виховну мету: сприяє розвитку уваги

учнів, вихованню культури слухання, що важливо для формування комунікативних умінь для повсякденного спілкування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вашуленко М. С. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. К. : Літера ЛТД, 2011. 364 с.

2. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови: Монографія. К.: Віпол, 2010. 138 с.

3. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади : навч.-метод. видання. / І. Д. Бех. К. : Либідь, 2003. 280 с.

4. Вашуленко О. В., Савченко О. Я. Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності та його структура. URL: https://lib.iitta.gov.ua/738948/1/%D0%92%D0%B0%D1%88%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8_%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8.pdf (дата звернення – 15.02.2024).

5. Ніколаєва С. Ю., Бігич О. Б., Бражник Н. О., Гапонова С. В. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник. К. : Ленвіт, 1999. 320 с.

6. Шимків І. Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності та його місце у навчальному процесі. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка, (2). 2015. С. 85–90.

*С. Куліков,
магістрант,
О. Михайлова,
кандидат. пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Концепція Нової української школи передбачає формування у дітей основних компетентностей, які є важливими для реалізації ідеї освіти впродовж життя. Одна із ключових компетентностей, яка має сформуватися у дитини в процесі навчання є спілкування іноземними мовами.

Формування лексичної компетентності є головною метою навчання іноземної мови у початковій школі. Саме на початковому етапі навчання іноземній мові важливо закласти основи лексичної компетентності, яких буде достатньо для подальшого її розвитку та удосконалення. Зміст навчання іноземної мови у початковій школі визначається психофізіологічними особливостями учнів молодшого шкільного віку. Тому що школярів молодшого шкільного віку необхідно зацікавити у вивченні іноземної мови, сформуванню позитивне ставлення як до самої іноземної мови, так і до її носіїв, викликати цікавість до самого предмету та поставити правильну мотивацію до процесу оволодіння іноземною мовою.

Питання методики навчання лексики іноземних мов розглядалися багатьма дослідниками, такими як В.А. Бухбіндером, Н.І. Гез, Зимньою І.О., І.Л. Бім, Шатіловим С.Ф., Шацьким В.Н., Друзьом Г.О., Жилко Н.М., Кузьменком Ю.В. У деяких роботах, присвячених навчанню іноземної мови у початковій школі, питання навчання лексики порушувалися попутно, в руслі дослідження інших проблем (наприклад, в роботах Н.А. Горлової, О.Ю. Дігтяра, Н.В. Добриніної, Є.І. Негневицької, М.Т. Оганесяна, Л.А. Цветкової, та ін.).

Лексична компетентність визначається сучасними вченими (О.П.Аматьєва, А.М. Богущ, С.Л. Куліш, С.Ю. Ніколаєва та ін.) як наявність певного запасу лексичних одиниць з урахуванням віку школярів, здатність адекватно їх використовувати: коректно вимовляти і писати, правильно організовувати граматично, розуміти на слух і в процесі читання, оперувати ними в актах комунікації у потрібному темпі і в різноманітних значеннях, доречно вживати

образні вислови, прислів'я, приказки, фразеологічні звороти для досягнення відповідного комунікативно функціонального результату [3, 4].

Мета навчання лексики у початковій школі полягає у формуванні іншомовної лексичної компетентності на рівні А1 згідно із “Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти”. У початковій школі важливо сформувати базові лексичні навички, необхідні для подальшого розвитку іншомовної комунікативної компетентності в основній і старшій школі. На цьому ступені здійснюється формування рецептивних і репродуктивних навичок у межах визначених сфер і ситуацій відповідно до вікових особливостей учнів та їхніх інтересів, на основі використання мовленнєвих зразків [1].

Формування іншомовної лексичної компетентності включає в себе *три етапи*: 1) ознайомлення з новими лексичними одиницями; 2) рецептивно-репродуктивне тренування; 3) комунікативна практика. Мета *I-go etapy* – введення нових лексичних одиниць, розкриття їх значення та забезпечення їх первинного засвоєння. Мета *II-go etapy* – організація тренування учнів щодо засвоєння форми та значень нових лексичних одиниць, організація тренування учнів у вживанні нових лексичних одиниць на рівні фрази. Мета *III-go etapy* – забезпечити комунікативну практику у вживанні нових лексичних одиниць у різних видах мовленнєвої діяльності [3, 6].

Згідно з чинною навчальною програмою, усна взаємодія між учнями на кінець 4 класу має бути на рівні Pre-A1 для загальноосвітніх навчальних закладів та рівня А1 для спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземної мови. Де рівень Pre-A1 передбачає вміння розуміти та вживати побутові повсякденні вирази, вміння відрекомендуватись або представити когось, запитувати і відповідати на запитання про деякі деталі особистого життя, про людей, про речі тощо, вміння взаємодіяти на простому рівні. Рівень А1 передбачає собою володіння такими вміннями як, спілкуватись у простих і звичайних ситуаціях, де потрібен простий і прямий обмін інформацією на знайомі та звичні теми, вміння описати простими мовними засобами вигляд свого оточення, найближче середовище і все, що пов'язане зі сферою безпосередніх потреб [1].

Детальний аналіз робіт і досліджень, присвячених вивченню психічних особливостей учнів молодшого шкільного віку дозволяє стверджувати, що саме цей віковий період є найбільш продуктивним для засвоєння знань, умінь і навичок при вивченні іноземної мови. Особливості та динаміка розумових операцій у процесі розвитку

комунікативної компетенції розглядаються в роботах Н.Б. Буртового, Н.С. Колмогорова, Ю.І. Пассова. Аналіз спеціальної літератури, доповнений надбаннями позитивного педагогічного досвіду та досвіду авторів, переконує в тому, що початок раннього вивчення іноземної мови містить у собі вагомі психологічні передумови для оволодіння молодшими школярами основами елементарної комунікативної компетенції.

Молодший шкільний вік є віком становлення особистості дитини. За словами Р.В. Павелків, у цей час відбувається перебудова всієї системи відносин дитини з дійсністю. Учені дійшли згоди в тому, що організований вплив на дитину у період молодшого шкільного віку дає їй можливість швидко і легко опанувати розмовну форму іноземної мови [7, 8].

Варто відмітити, що не менш важливу роль у формуванні лексичної компетентності молодших школярів відіграють міжпредметні зв'язки. Вченими встановлено, що показником розумового розвитку учня є перенесення знань з одного предмета в інший, який характеризує продуктивність пізнавальної діяльності. Перенесення полягає в міжпредметному узагальненні відомого і синтезуванні нового, узагальненого знання. Міжпредметні зв'язки у навчанні вносять елементи творчості в розумову діяльність учня, а також елементи репродукції та пошуку, які проявляються в пізнавальній діяльності [2].

Проблемою формування в учнів міжпредметних умінь цікавилися низка науковців, а саме: О. Асмолова, Ю. Громико, А. Хуторський, Н. Громико, Т. Жданко, Т. Живокоренцева, А. Король, Т. Новикова, І. Почерний, Ю. Щукіна, які підкреслюють, що міжпредметні вміння є необхідними для вивчення предметів шкільного курсу та відіграють значну роль у повсякденному житті, адже є основою оволодіння школярами в майбутньому міжпредметною діяльністю як універсальним способом життєдіяльності кожної людини [2, 3].

На основі міжпредметних зв'язків будуються інтегровані уроки, які в свою чергу активізують інтерес учнів до предмета. Сучасні дослідники розглядають поняття «*міжпредметність*» як найбільш поширений метод реалізації комплексного навчання, в яких загальна тема вивчається більш, ніж в одній області змісту. Базою для міжпредметних зв'язків виступає навчальна програма дисципліни, яка спільно розроблена учасниками навчального процесу з урахуванням важливих питань. Проблема міжпредметних зв'язків на уроках іноземної мови не нова. Однак, у наш час, вона звучить з особливою силою щодо вивчення іноземних мов у загальноосвітніх навчальних

закладах. Іноземна мова, на відміну від інших навчальних дисциплін, відкрита для численних міжпредметних зв'язків, для використання інформації з інших галузей знань [2].

Навчання іноземної мови у молодшому шкільному віці будується на онові знання рідної мови, через це навчання англійській мові не заперечує вплив рідної мови. Досить часто форми, методи і засоби, які використовуються при навчанні англійській мові співпадають з тими, що використовуються на інших предметах. Реалізація міжпредметних зв'язків при викладанні іноземних мов носить ще до деякої міри епізодичний характер. Це пояснюється, насамперед, відсутністю скоординованості між навчальними програмами з іноземної мови та інших загальних дисциплін, що унеможливорює свідоме перенесення учнями набутих знань у сферу іноземної мови. Найчастіше міжпредметні зв'язки встановлюються під час вивчення нового матеріалу, зокрема при з'ясуванні теоретичних питань у формі розповіді або невеличких коментарів у формі бесіди; виконанні вправ лексичного, етимологічного, стилістичного характеру або самостійних завдань з розвитку зв'язного мовлення; складанні невеличких доповідей учнів на теми мовознавчого, історичного, літературного характеру тощо.

Отже, проблема міжпредметних зв'язків є актуальною, оскільки взаємний зв'язок предметів витікає із завдань комплексного підходу до навчання та виховання, а іноземна мова має засвоюватися учнями як засіб спілкування, діти повинні вивчати мову в процесі зацікавленого спілкування та взаємодії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання /наук. ред. видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.

2. Кривунко Л. Міжпредметні зв'язки в навчально-виховному процесі сучасної школи. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. № 18 (103). 2009. С. 28

3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищ. навч. закладів/ Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ під загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.

4. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник/Кол. авт. під кер. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 1999. 328 с.

5. Музальов О. О. Міжпредметні зв'язки як засіб підвищення педагогічної майстерності. Педагогіка і психологія професійної освіти. 2005. № 6. С.7-16.

6. Навчання лексики в початковій школі [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://nadezhdaminakova.hol.es/2015-10-21-11-37-07>.

7. Павелків Р.В., Цигакало О.П. Дитяча психологія. Київ: Академвидав, 2012. 415 с.

8. Павелків Р.В. Загальна психологія: підручник для студ. вищ. навч. закл. Вид. 3-тє, допов. К. : Кондор, 2009. 570 с.

*В. Куртова,
магістрантка,
М. Кологорова,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова*

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНІЙ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Анотація. У публікації висвітлено переваги використання гри у навчальній стратегії формування мовленнєвої компетентності молодшого школяра. Визначено ефективність гри у формуванні мовленнєвої компетентності молодшого школяра.

Ключові слова: гра, мовленнєва компетентність, молодші школярі.

У період поширення масової культури велика увага приділяється вихованню мовної особистості, тобто такої, яка володіла б усіма виражальними засобами рідної мови, була б спроможна вільно виражати власні позиції, логічно та послідовно висловлювати їх і доводити. Саме тому виникає потреба в оновленні змісту, вдосконаленні форм, методів і технологій навчання дітей рідної мови, розвитку культури мовлення та мовленнєвого спілкування. Для формування соціально активної особистості не обійтись без використання ігрових технологій. Гра є однією з форм розвитку творчого потенціалу дітей молодшого шкільного віку [1].

Питанню ігрових технологій такі науковці як: Д. Щербина, Г.Топчій, Г. Селевко, Л. Савченко, С. Рубінштейн, І. Мамчур, О.Жорник, М. Гриньова, Т. Бондаренко приділяли значну увагу. Вивчали її і класики (К. Ушинський, В. Сухомлинський, А.Макаренко) та сучасні дослідники у (Н. Бібік, Н. Максименко, Я.Коломинський, Н. Кудикіна, Т. Качак, О. Проскура, О. Савченко).

Мета статті. Охарактеризувати переваги використання ігрової технології для формування мовленнєвої компетентності у молодших школярів.

Сьогодні багато європейських країн приділяють особливу увагу саме **мовленнєвій компетентності**. Основним засобом спілкування людей є мовлення. Ані отримувати, ані передавати велику кількість інформації людина без нього людина не зможе, включаючи і ту, яка

несе величезний смисловий тягар або фіксує інформацію, яку не можуть сприйняти органи чуття(явища, абстрактні поняття, які безпосередньо не сприймаються, правила та ін.).

Компетентність – це динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, 11 навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність [2, с. 13]. В «Українському педагогічному словнику» знаходимо, що ігрова діяльність – це різновид активної діяльності людини, у процесі якої відбувається оволодіння суспільними функціями, відносинами та рідною мовою як засобом спілкування [3, с. 139]. На думку Л. Кондрашової, М.Вієвської, Л. Савченко визначають ігрову діяльність через комунікативний зв'язок між учасниками гри, що сприяє їх творчому самовираженню. При цьому за допомогою гри підвищується результативність навчальної діяльності [4, с. 13].

Для мовної гри задає умови навчально-ігрова ситуація, а мовна гра являє собою спосіб комунікативної самореалізації, інтерпретації теми, навчального матеріалу. Мовні ігри на уроках української мови можуть застосовуватися в актах читання, аудіювання, говоріння, письма. Навчання української мови за допомогою гри пов'язують, з одного боку, учня (учнів), дидактичний дискус, учителя, а з іншого – автора, дидактичний текст, учня (учнів, учителя).

На думку Л. Виготського ігрова діяльність є поліфункціональним феноменом. Науковець визначає такі основні функції ігрової діяльності:

- розвивальну – розвиток сприйняття, пам'яті, мислення, уваги вольової сфери, уяви;
- розважальну – отримання задоволення безпосередньо від процесу ігрової діяльності;
- навчальну – сприяє засвоєнню нової інформації;
- виховну – формування особистісних якостей, ціннісних орієнтацій;
- соціалізації – включення в систему суспільних відносин, засвоєння багатства національної культури і традицій
- комунікативна – встановлення контактів з учасниками гри;
- коригувальну – внесення позитивних змін, доповнення в структуру особистісних показників;
- регуляторну – регуляція поведінки завдяки загальноприйнятим умовам та правилам;
- діагностичну – дає змогу виявляти інтелектуальні, творчі, емоційні та ін. прояви;

- терапевтичну – використовується як засіб подолання різних труднощів, що виникають під час спілкування, праці;
- релаксаційну – знімає емоційну напругу, гострі неврологічні реакції, нейтралізує емоційно негативні переживання та страхи;
- самореалізації – перевірка на практиці різноманітних процесів життєдіяльності учня, виявлення недоліків практичного досвіду;
- комунікативну – моделює реальний контекст складних людських взаємин через встановлення емоційних контактів, доброзичливі відносини, моральні детермінанти та позиції;
- формувальну – розвиток утворень інтелектуальної (пізнавальні можливості, логічне, образне мислення та ін.) та моральної сфер (моральні уявлення, якості, норми поведінки, оцінка) [5].

Отже, ігрова технологія є надзвичайно ефективним засобом формування мовленнєвої компетентності молодших школярів. Без спеціально організованого навчання не відбудеться належне опанування мовленнєвої компетентності. Правильно організована робота з дітьми за допомогою ігрових технологій надасть неоцінену допомогу в роботі над формуванням мовних навичок дітей молодшого шкільного віку. Таким чином, можемо зазначити, що гра має посісти важливе місце у роботі з формування мовленнєвої компетентності у молодших школярів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрєєва Г. М. Соціальна психологія: М. 2009
2. . Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
4. Кондрашова Л.В. Имитационно-игровое обучение в высшей школе: [учебное пособие] . Л.В. Кондрашова, М.Г. Вижевская, Л.А. Савченко. Кривой Рог: КГПУ, 2001. 194 с
5. Выготский Л.С. Игра и ее роль в психическом развитии ребенка: Вопросы психологии. 1966. № 6. С. 62-68.

I. Berezovska,
Student,
O. Voznyuk,
Doctor of Sciences (in Pedagogics), Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University

THE DEVELOPMENT OF VOCABULARY IN CHILDREN OF YOUNGER PRESCHOOL AGE BY MEANS OF FICTION

The problem of vocabulary development of preschoolers is quite complex and multifaceted, therefore, the study of scientific sources showed a significant attention of scientists to the problem of dictionary work - in particular, in the context of communicative and speech development of the personality: these are the works of A. Arushanov, A. Bogush, O. Gvozdev, L. Kalmykova, L. Kolunova, O. Korniyaki, G. Nikolaychuk, F. Sokhina, V. Tyschenko, M. Sheremet, and others. The problem of the development and enrichment of the dictionary was studied by scientists in various aspects, namely: the stages of assimilation of a word as a signal in the context of the interaction of signal systems of reality (I. Gorelov, N. Danilova, M. Koltsova, I. Pavlov, K. Syedov); phonetic, lexical and grammatical features of children's speech at the initial stages of development (O. Gvozdev, K. Krutiy, N. Rybnikov, T. Ushakova, S. Tzeitlin, O. Shakhnarovych, N. Shvachkin, N. Yuryeva); enrichment of the vocabulary of young children (Y. Arkin, V. Gerbova, G. Lyamina, G. Rosengart-Pupko); peculiarities of formation and development of children's vocabulary (V. Loginova, V. Konyk, M. Konina, V. Yashina).

In addition, the development of the vocabulary of preschool children was studied by a number of domestic authors in various educational settings. In particular, L. Alekseenko Lemovska examines the process of vocabulary enrichment in the context of theater and play activities; N. Lutsan refers to the potential of folk games for the development of active and passive vocabularies of preschoolers; V. Konyk investigates the problem of vocabulary development of younger preschoolers during their acquaintance with nature; Yu. Rudenko points out the educational possibilities of Ukrainian folk tales for enriching a child's vocabulary with expressive vocabulary. Meanwhile, N. Gorbunova's research is focused on the study of vocabulary development in children of older preschool age.

An important place in the system of means of speech development is given to fiction, which activates and replenishes the children's vocabulary, educates the accuracy of speech, hearing the word, its nuances, teaches to feel and understand the power and beauty of figurative expressions.

Research by scientists made it possible to find out the peculiarities of language perception of literary works by preschoolers, the influence of fiction on the development of their coherent speech, verbal creativity (T.I.Aliyeva, E.F. Lukina, Le Thi An Thuet, L.I. Fesenko, A.E. Shibytska); the role of works of art as the main source of the development of the imagery of children's speech (N.V. Havrish, S.I. Zhupanyyn, L.Ya.Pankratova, A.I. Polozova, I.T. Tytarenko).

In modern preschool language didactics, the following main means and sources of the development of a child's vocabulary are distinguished: communication of children with peers and adults, theatrical activities, didactic games and the use of works of art. At the same time, fiction is considered as a determining means of speech development and vocabulary enrichment of preschool children.

Fiction, accompanying a child from the first years of life, opens and explains to him the life of society and nature, the world of human feelings and relationships; activates and refines the dictionary; promotes the development of figurative speech, enriches children's speech with emotional and expressive vocabulary; develops the child's thinking and imagination. Expanding knowledge about the surrounding world, it affects the preschooler's personality, develops the ability to subtly feel the form and rhythm of the native language. Samples of literary language are different in their influence: in stories, children learn the conciseness and precision of words; the poems capture the musicality, rhythm and rhythm of the Ukrainian language; stories reveal to them the accuracy and expressiveness of speech, show the richness of the native language through the variety of figurative expressions and similes.

Therefore, works of art are an important means of developing speech and enriching a child's vocabulary. They provide excellent examples of literary speech, introduce the child to everything that surrounds him, cultivate respect and love for his native language, develop the child's thinking and imagination, and enrich his emotions. Meanwhile, the analysis of current child development programs and the study of the experience of preschool educational institutions show that at the current stage of the development of Ukrainian preschools, insufficient attention is paid to the issue of using the works of writers of a certain region, that is, the works of authors of their native region, in order to enrich the vocabulary of children as a key point of their speech education. This circumstance led to the need to research the potential of artistic works for children – in particular, writers of Volyn – for the development of their active and passive vocabulary.

Based on the study of psychological-pedagogical and methodical

literature on the problem of vocabulary formation and development in older preschoolers and our research, it was established that fiction has a huge impact on the development and enrichment of a child's vocabulary. It enriches emotions, nurtures imagination and gives the child beautiful examples of the Ukrainian literary language.

REFERENCES

1. Базовий компонент дошкільної освіти: нова редакція // Дошкільне виховання. 2012. № 7. С. 4–19.
2. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: підручн. / Богуш А.М., Гавриш Н.В.; за ред. А.М. Богуш. К.: Вища школа, 2007. 542 с.
3. Дитина: програма виховання та навчання дітей дошкільного віку. К., 2010. 290 с.
4. Українське дошкілля : програма виховання дітей у дитячому садку. Львів : Ред. видав. відділ при управ. по пресі, 1991. 227 с.

S. Feshchuk,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE IN CHILDREN OF OLDER PRESCHOOL AGE IN THE PROCESS OF INTERACTIVE INTERACTION

Preschool age is a special stage of life, a period when a child, having gone through incredible changes, enriches his sensory experience and learns specific human forms of thinking and perception. At this stage, creative imagination, voluntary attention and memory are formed, as well as personality formation, which includes a sense of justice, responsibility, adequate perception of successes and failures, collectivism and discipline [1: 7].

Effective communication is a fundamental skill that plays a pivotal role in a child's overall development, particularly during the older preschool age. The ability to express thoughts, understand others, and engage in interactive exchanges lays the foundation for academic success, social integration, and future personal and professional achievements. Foreign language communicative competence refers to the ability to effectively and appropriately convey and interpret messages in a language other than one's native language. This article explores the significance of forming communicative competence in children of older preschool age through interactive interactions [2: 107].

Communicative competence, foreign language in particular, encompasses a range of abilities, including verbal and non-verbal communication, active listening, and the capacity to adapt communication styles to various social contexts. It involves both linguistic and pragmatic aspects, emphasizing not only language proficiency but also the skill to use language appropriately in different situations.

Nowadays, this topic is explored by such scientists as: I. Sinytsia, M.Kochergan, L. Matsko, M. Plyusch, N. Orlanova, A. Bogush, O.Bilyaev, M. Vashulenko, I. Cherezova and many others.

Interactive interactions provide children with opportunities to practice and refine their communicative skills. Whether through play, conversations, or activities, interactive interactions allow children to learn the subtleties of language, such as tone, body language, and appropriate responses. It fosters a safe and supportive environment for experimenting

with new words, ideas, and emotions.

Educating a communicative personality means teaching children to use different means of communication in everyday life to provide communicative activities that will help develop communicative competence. That is, in modern conditions of education and upbringing in kindergartens, in the work of educators, in working with parents, such interactive methods of work should be introduced that would contribute improving the communicative competence of preschoolers [2: 105].

The purpose of the article is to study the peculiarities of the use of interactive learning in the formation of foreign language communicative competence of older preschool children.

In a similar vein, the development of foreign language communicative competence in children of older preschool age hinges upon a comprehensive approach that permeates various facets of their educational environment. The curriculum content, methodological frameworks, and the overall atmosphere within educational institutions must be carefully curated to foster interactive engagement. To cultivate foreign language communicative competence successfully, educators and caregivers should create an environment that seamlessly integrates linguistic, social, and emotional dimensions. This process involves encouraging interactive play, storytelling, group discussions, and peer interactions. By immersing children in purposeful and diverse interactive activities, we can lay the groundwork for effective communication skills, setting the stage for their academic success and positive social integration in the future [3: 16].

Since the child spends most of the time in a preschool educational institution, teachers and peers are his main interlocutors, and communication with them takes place mainly in game situations and everyday life, where children not only use learned foreign language structures, but also create their own unique expressions. The educator should provide interesting examples of communication situations, teach the rules of etiquette, actively apply innovative methods and techniques in the pedagogical process, set tasks and create appropriate conditions for the development of communicative competence in older preschool children [4: 10].

In the context of fostering foreign language communicative competence in older preschoolers, we propose a parallel emphasis on interactive strategies within the educational framework. incorporating diverse interactive activities can play a pivotal role in developing effective communication skills. Engaging preschoolers in activities that encourage verbal expression, active listening, and collaborative interaction not only fortifies their linguistic abilities but also hones the pragmatic aspects

essential for successful social interactions [4: 12].

Moreover, the utilization of interactive methods aligns seamlessly with the acknowledgment that stress is a prevalent factor in the contemporary educational landscape, interactive communication activities become valuable tools for stress relief. The inclusive approach to learning through interactive engagement creates a positive and supportive environment, allowing children to articulate their thoughts with confidence and navigate social interactions adeptly.

Thus, to facilitate the formation of foreign language communicative competence, we advocate for a variety of interactive activities, including role-playing, storytelling, and group discussions [5:237]. These activities not only enhance language development but also cultivate vital social skills, empathy, and adaptability in communication. By seamlessly integrating these strategies into the educational process, educators and caregivers can empower preschoolers to become effective communicators, laying the foundation for their continued success in both academic and social realms. Developing foreign language communicative competence is a complex process that goes beyond simply learning vocabulary and grammar rules. It involves cultural immersion, practice, and a deep understanding of both the formal aspects of a language and its practical use in various social contexts.

REFERENCES

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція): затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 р. №33. Дошкільне виховання. 2021. № 7. С. 4-19.
2. Черезова І. О. Комунікативна компетентність як базова якість особистості. *Вісник Херсонського університету*. Серія: Психологічні науки. 2014. Вип. 1. С. 103-107.
3. Іванішена С. Форми та методи інтерактивного навчання. *Журнал: Початкова школа*. 2005. №3. С. 15-16.
4. Богуш А.М., Гавриш Н. В. Мовленнєва робота з дошкільниками: шляхи оптимізації. *Журнал: Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2013. №3. С. 4-14.
5. Гулько Н.І. Гра як засіб формування іншомовної комунікативної компетенції дошкільників. *Вісник Київського університету*. Серія: Психологія і педагогіка. 2012. Вип. 7. С. 235-240.

*A. Kolotusha,
Student,
S. Lukianchuk,
PhD (Education), Associate Professor,
Dragomanov Ukrainian State University*

THE CONTENT OF THE CONCEPT OF “DIALOGIC SPEECH” AND MAIN FEATURES OF ITS FORMATION IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS

In the modern course of methods of teaching foreign languages and cultures, the problem of forming dialogic speaking skills occupies an important place, because successfully formed communicative skills are a guarantee of successful further education, successful career and high-quality interaction with representatives of the other countries. Therefore, from first grade, an English teacher involves the students to the active process of forming these skills (for example, by providing answers to the simplest and elementary questions).

The importance of promoting the formation of foreign language dialogic speaking skills is determined by a number of factors, in particular:

- the need for international communication in the modern world (knowledge of foreign languages and the ability to communicate effectively are key skills for successful adaptation in a global society, because dialogic speech helps to develop not only speech competence, but also the culture of communication);

- the development of social skills (learning interaction and communication contributes to the formation of social skills: children who know how to listen and understand others develop empathy and the ability to cooperate);

- the development of critical thinking (dialogic speech requires reasonableness and analysis of information, therefore, developing these skills, children learn to think critically, and not just accept information without thinking);

- the education of tolerance and understanding of diversity (the ability to listen and understand the points of view of others forms in children a tolerant attitude towards diversity, contributes to building positive relationships and reduces conflicts), etc.

Oral speech is implemented in two forms – dialogic and monologic. Both forms are important not only for successful learning, but also for the realization of the most elementary life needs, including communicative ones.

F. Batsevich notes that a **monologue** is a form of speech that is the result of the active speech activity of the speaker, designed for passive perception by the listener [1: 71].

According to V. Shinkaruk, **dialogue** is a process of two-way exchange of information in the form of questions and answers, which is implemented between two or more people [2: 161].

L. Lymar gives the following definition to the concept of **dialogic speech**: the process of speech interaction of two or more participants; teaching dialogic speech is one of the basic elements of teaching speech, because during it the student acts both as a speaker and as a listener [3: 158].

S. Nikolaieva notes that dialogic speech performs a number of functions, namely:

- information request;
- notification of information;
- offer and acceptance of information;
- information exchange;
- mutual belief [4: 232].

Dialogue takes place in a specific communication situation and is its result, product. At the same time, the communicative situation does not exist in isolation, but within certain spheres (social, everyday, cultural, etc.). For the implementation of the dialogue, the first line is of great importance, because it will be the driver of communication that will set the topic of the conversation. This is why the student's response must be thematically consistent, as it is often quite difficult to predict exactly what the student will say, and this unpredictability can increase between the second and third cues.

During the process of dialogic speech, each of the interlocutors is faced with the need to solve a number of psychological problems. They include:

- the ability to listen to one's interlocutor;
- the ability to remember everything that the interlocutor said and everything that he himself answered;
- the ability to react in a timely manner without interrupting or causing discomfort to the interlocutor;
- the ability to monitor your speech.

The unit of dialogic speech is a **dialogic unity** – a set of replicas characterized by structural, semantic, and intonation completeness [4: 148].

S. Lytvyn singles out the following main dialogical units:

- "message-message":
 - I like her dress.
 - So do I.

- "message-question":
 - I've got a lot of pets.
 - Really? How many?
- "message-prompt":
 - I have read this text twice.
 - Read it one more time, please.
- "message-exclamation":
 - I'll come to Kyiv tomorrow.
 - Not really!
- "question-message":
 - What would you like to eat for breakfast?
 - I would like to have some sandwiches and orange juice.
- "question-question":
 - Is that true that you are going to move?
 - Who told you?
- "prompting question":
 - Where can I find this book?
 - You'd better ask Hermione.
- "question-exclamation":
 - Who is there?
 - Me!
- "prompt-message":
 - Eat some of these awesome exotic fruits.
 - I cannot, because I'm allergic.
- "motivation-question":
 - Give me this skirt.
 - This one?
- "incitement-exclamation":
 - Let's go home, it's the end of the working day.
 - Finally!
- "exclamation-message":
 - What a naughty child!
 - Yesterday his behavior was much better.
- "exclamation-question":
 - How pretty she is!
 - Do you really think so?
- "exclamation-incitement":
 - How disgusting it is!
 - You must not judge it.
- "exclamation-exclamation":
 - What a wonderful weather!

- So hot [5: 85]!

At the initial stage of formation of dialogic speech skills, it is important to take into account the social and communicative experience of students and their weak development of mental processes (memory, attention, etc.). Primary school students' speech activity is mainly reproductive in nature, which determines the effect of methodological factors, in particular:

- a student learns to speak, read and write in a new language;
- a student performs well, willingly joins games, games and interactive methods create reserves for increasing the amount of teaching materials;
- the use of literary characters in education, in particular fairy-tale characters, as well as heroes of favourite video games, comics and cartoons, arouses considerable interest of students of this age, and game situational exercises with the participation of such characters enliven the lesson, motivate students to communicate with them;
- at the initial stage of formation of dialogic speech skills, the most effective role is played by the use of interactive technologies, because with proper organization, they contribute to the students' effective speech activities.

In conclusion, it should be noted that the formation of dialogic speech skills is a key component of teaching a foreign language to primary school students. It is determined by a number of psychophysiological factors, and their consideration by the teacher will help children to master the material qualitatively and create dialogic replicas in accordance with the topic of the conversation and the purpose of the statement.

REFERENCES

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Видавничий центр «Академія». 344 с.
2. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. 742 с.
3. Лимар Л. В. Навчання діалогічного мовлення при викладанні англійської мови в медичному вищому навчальному закладі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2008. № 11. С. 158 – 163. URL: <http://surl.li/rqlyt> (дата звернення: 17.03.2024).
4. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов. Київ : Ленвіт, 1999. 330 с.
5. Литвин С. В. Навчання учнів старшої загальноосвітньої школи писемного спілкування англійською мовою: Автореф. дис. канд. пед. наук. Київ, 2002. 85 с.

*K. Lisova,
Student,*

*K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

GAMES IN ENGLISH LESSONS IN PRIMARY SCHOOL AS A MEANS OF FORMING THE CREATIVITY OF STUDENTS

The relevance of this topic is due to the fact that today's innovative changes, rapid scientific development, technology and production, and an increase in the flow of information require changes in society at all levels of life, and especially in education. In recent years, as education development has received increasing attention, primary education has received widespread attention as the key to laying a good foundation [1:370]. The use of gamification in primary mathematics education remains one of the critical topics of research today. Researchers have found that gamification plays a positive role in teaching and learning the relevant curriculum and can be used in different areas. Currently, serious, scientifically based work is needed, which is aimed at reevaluating existing approaches to defining the purpose and content of education, and to methods and forms of education, as well as education. Educational games are the most promising method of the educational process. The implementation of such teaching methods makes it possible to transfer the necessary skills and abilities to students. The game is the most interesting form of activity for schoolchildren and helps to comprehensively develop their horizons.

The purpose of the article is to consider and analyze the main goals and tasks of the game as a means of teaching English, to determine the methodological principles and the role of game activity in the formation of schoolchildren's creativity.

Many scientists have dealt with the problem of game activity researched as a means of comprehensive development of the child. A.Makarenko analyzed the relationship between play and work as a means of learning; K. Ushinskyi, S. Rusova and others studied the methodical principles of game activity. Educators continue to explore the problems of game activity. Among them, we can single out L. Artemov, L.Voznesenska, Yu. Malyovany, O. Zirka, N. Kudykin, V. Pavlenko, O.Pometun, M. Surovytska, P. Shcherban, and others.

Game activity is a person's companion throughout life. For children of primary school age, it is the main type of activity, an auxiliary element that

helps to interact with the surrounding world. The potential of game activity must be used by teachers in the educational process.

Various games that are educational have essential features and a strong structure that includes the following components: game idea; game rules; direct game actions; didactic tasks; game equipment; game results.

Didactic games are a very effective means for children to successfully learn mathematical knowledge, skills and abilities. Game activity is a means of educating and showing interest in different tasks in younger schoolchildren. In a playful way, children learn to count, solve tasks, problems, construct, be able to compare, generalize, classify, draw independent conclusions and justify them [2:112].

Game activities in English lessons play an important role in personality formation. During the game, schoolchildren concentrate, think independently and learn at the same time. All students, active and passive, participate in this activity.

The development of individual creativity is a very complex, versatile process that is closely related to philosophy, pedagogy and psychology [3:112].

An important role in the formation of students' creativity belongs to the game, a method of learning that has educational, developmental and educational functions. In the process of solving language problems, students learn to concentrate, think, develop attention, creative imagination, and desire for knowledge [4:86].

It has been found that gamification can stimulate students' interest in learning, enhance their motivation, help them consolidate and understand relevant knowledge, and bring about good learning outcomes. Gamification can also help students to construct appropriate grammar structures and contribute to the development of creative thinking. However, the challenges of gamification include the distraction of students and difficulty in designing lessons. Teachers need to create games based on the needs of their students [1:375]. As organizers, they also need to keep a tight rein on their students to prevent them from doing things that are not related to the content of the lesson. This study provides insight into the use of gamification in primary schools and provides a relevant basis for future research into this topic.

The main task of teaching English in elementary school is the acquisition of foreign language competencies. Language competencies are an integral element of the content of language education. These competencies include knowledge, abilities, skills, methods of activity that children acquire in the process of learning. The result of mastering basic language competencies is teachers' primary goal at this level.

REFERENCES

1. Yusheng Yan, (2023). Gamification in Primary School Mathematics Education. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, Volume (22.): 370-376.
2. Vlasyuk N.A. Didactic games and interesting problems in mathematics lessons: methodical guide. Ostrig, 2018. Access mode: <https://vseosvita.ua/library/didakticni-igri-ta-cikavi-zadaci-na-urokah-matematiki-18820.html>
3. Pavlenko V.V. Creativity of the individual as a factor of innovative development of society: collection. of science works / edited by Assoc. V.V. Pavlenko. Zhytomyr: FO-P Levkovets N.M., 2018. 154 p.
4. Ilchenko V. Integration of the content of education as a challenge of the times. *Origins of pedagogical skills*. Poltava, 2019. Issue 24. P. 85–89.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

*М. Бруцька,
студентка,*

Т. Григор'єва

кандидат. пед. наук, доцент,

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ДРАМАТИКО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Зміни, що відбуваються в сучасному суспільстві, вимагають переорієнтації системи шкільної освіти на формування в учнів життєвих компетентностей, які дозволять їм орієнтуватися в сучасному соціумі, інформаційному просторі, на ринку праці, навчатися, виконувати соціально важливі завдання, реагувати на потреби часу. Освіта є потужним інструментом на будь-якому етапі життя, однак на початковому ступені навчання в школі її значення надзвичайно велике, оскільки саме в цей час молодші школярі починають формуватися як повноцінні особистості.

Згідно рекомендацій Державного стандарту України з англійської мови для загальноосвітніх навчальних закладів та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти – усне мовлення повинно охоплювати такі сфери суспільного життя, як особисту, професійну, суспільну та освітню [2].

Варто взяти до уваги, що у XXI столітті освітній процес розглядається як суб'єкт-суб'єктна взаємодія, тобто він чітко орієнтований на потреби учня та розвиток його навчальної самостійності, вимагає формування у нього певних умінь та навичок. Таким чином, учень повинен стати активним учасником спілкування, здатним до реалізації особистих, культурних суспільно значущих та інших контактів. У той час вчитель виступає вже не в ролі того, хто лише подає інформацію та інструктує учнів (ретранслятор), а як рівноправний учасник процесу комунікації, який залучає учнів до творчої спільної діяльності за допомогою пошукових, особистісно-орієнтованих завдань, стимулює самостійну творчу діяльність учнів. Важливим залишається питання про застосування нових інформаційних технологій у школі. Це не тільки нові технічні засоби,

але і нові форми і методи викладання, нові технології, новий підхід до процесу навчання.

Проблемі формування іншомовної усної мовленнєвої компетентності була присвячена чимала кількість праць, досліджень в різні часи. Так, дослідження вчених зосереджені на психологічних характеристиках учнів різного віку та їх врахуванні у процесі навчання усному мовленню (Г. Ю. Айзенк, Л. С. Виготський, Г. С. Костюк, О. О. Покатилова, Д. І. Фельдштейн, З. В. Юрченко), особливостях формування усної мовленнєвої компетентності, у тому числі у основній школі (Л. В. Калініна, І. В. Самойлюкевич, Т. Hedge, R. Ings, K. R. Harris, S. Hudelson), лінгвістичних особливостях усного мовлення (І. О. Зимня, Т. Я. Гнаткевич, М. В. Петрієнко, О. М. Пилип'юк). Питанням використання драматико-педагогічних технологій у навчанні займалися В. Сілівон, С. Соломаха, Н. Карпинська, О. Запорожець, С. Русова, Сара Філіпс, які доводили, що театралізована гра вчить дитину перейматися думками, почуттями інших людей, виходячи за коло повсякденних вражень у світ людських прагнень і вчинків.

Проблеми навчання монологічного мовлення (ММ) стали предметом дослідження багатьох методистів (Шатілов С.Ф, Скалкін В.Л, Пассов Ю. І, Ніколаєва С.Ю. та ін.). Під монологічною мовленнєвою компетентністю (ММК), вони розуміють здатність реалізувати усно мовленнєву комунікацію у монологічній формі в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях.

Монологічна форма мовлення виступає в чистому вигляді лише в певних видах діяльності, наприклад: промова доповідача, розповідь учителя або учня, про певну дію або подію, та ін. ММ тісно пов'язане з діалогічним, адже саме під час діалогічного мовлення, коли висловлювання одного із співрозмовників подається у розгорнутому вигляді, монологічна форма висловлювання набуває більшої розгорнутості саме у системі діалогічного мовлення. Слід відзначити, що належне ставлення до вивчення іноземної мови з самого початку шкільного курсу дає можливість використовувати іноземну мову як засіб спілкування на уроках, зокрема в процесі пояснення та закріплення нового лексичного та граматичного матеріалу. У навчальному процесі, який здійснює вчитель іноземної мови, виникає безперервний потік ситуацій спілкування, які можуть і повинні бути використані для комунікації за допомогою іноземної мови. Під час оволодіння ММ у школярів виникають певні труднощі, не лише при вивченні іноземної, але й при вивченні рідної мови. ММ, а тобто

висловлювання учня, повинне бути: чітким, лаконічним, розгорнутим та мати свою завершальну думку.

ММК розуміється як здатність реалізувати усно мовленнєву комунікацію у монологічній формі в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях відповідно до комунікативного завдання. Згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями, для реалізації комунікативних намірів користувачі /ті, хто навчаються, застосовують свої загальні компетенції разом з більш пов'язаною з мовленням, комунікативною компетенцією у вужчому значенні має такі компоненти: лінгвістичні компетенції; соціолінгвістичні компетенції; прагматичні компетенції [2]. ММК передбачає, що мовець уміє планувати, здійснювати і коригувати власну комунікативну поведінку під час породження та варіювання іншомовного мовлення в різних типах монологічних висловлювань відповідно до конкретної мети ситуації спілкування, мовленнєвого завдання й комунікативного наміру та згідно правил спілкування у цільовій національно-культурній спільноті.

Успішність формування ММК залежить від рівня розвитку вмінь у монологічному мовленні, сформованості мовленнєвих навичок, обсягу набутих і засвоєних знань про цей вид спілкування і динамічної взаємодії зазначених складників на основі загальних комунікативних здібностей. До компонентного складу ММК входять *загальні та спеціальні вміння*.

9. До загальних умінь монологічного мовлення відносяться: вміння комбінувати мовленнєві зразки згідно з комунікативним наміром і на основі логічної схеми; уміння передавати зміст зразка зв'язного ММ близько до тексту, своїми словами, зі скороченням, з розширенням; уміння зв'язно висловлюватись при варіюванні опор (дається зміст і частково мовна форма, дається мовна форма, дається лише зміст); уміння зв'язно висловлюватись на основі комбінування декількох джерел інформації, наприклад, матеріалів різних текстів (з опорою на даний учителем зразок, без опори на зразок); уміння висловлювати власну думку і власне ставлення до предмета мовлення; уміння описувати картину (серію малюнків, діафільмів тощо); уміння переказувати різними способами сприйнятий на слух чи прочитаний текст; уміння робити повідомлення чи розповідь за темою, комбінуючи матеріал всередині одного чи декількох джерел інформації [4, 7].

До спеціальних умінь монологічного мовлення відносяться: уміння з'єднувати декілька мовленнєвих зразків, нанизуючи їх, на основі певної логічної схеми, наприклад: Хто це? Який він? Що робить?;

уміння розпочинати висловлювання, викладаючи його основні частини, завершувати висловлювання; уміння досить повно висловлюватись відповідно до запропонованої комунікативної ситуації; уміння будувати різні композиційно – мовленнєві форми монологічного висловлювання (опис, розповідь, повідомлення); уміння відносно правильно, згідно з принципом комунікативної достатності, оформити своє висловлювання мовними засобами виучуваної мови; уміння оптимально використовувати мовний матеріал (лексичний, граматичний) певної теми, збагачуючи мовлення з урахуванням рівня навченості, року навчання тощо; уміння оптимально використовувати раніше вивчений матеріал даної теми, свідомо здійснюючи перенесення набутих знань, навичок і вмінь на нову ситуацію; уміння залучати для викладу певної теми матеріал суміжних тем, розширюючи і поглиблюючи її, комбінуючи і варіюючи матеріал за формою та за змістом.

Для здійснення успішної комунікації у монологічній формі учні повинні вміти користуватися стратегіями комунікативної діяльності. Комунікативні стратегії є засобами, які користувач застосовує для активізації своїх ресурсів, навичок і вмінь, щоб задовольнити комунікативні потреби у певній ситуації спілкування та успішно виконати комунікативне завдання у найбільш зрозумілій або найбільш економній спосіб, залежно від мети мовця.

У педагогічній та методичній літературі проблему використання драматико-педагогічних технологій у навчанні англійської мови розглядають Т.І. Олійник, А.І. Лозанов, Чарльз Куррак, Джеймс Ангер, Марк Крашен, Сара Філіпс, Галєб Гатєгно, М.З. Біболєтова, І.М. Верєщакіна, Г.В. Рогова, З.І. Никитєнко, В.О. Калінін. Користування драмою і драматичною діяльністю має певні переваги для вивчення іноземної мови. Це заохочує дітей говорити цією мовою, дає їм можливість використовувати рухи тіла і вирази обличчя. Драматична технологія включає дітей у взаємодію між собою через їх рухи, жести, емоції та мову.

Аналіз літератури показав, що уміння і бажання навчатися – це той фундамент, який має закласти вчитель. Тому перед кожним уроком він шукає відповідь на “вічне” запитання: як побудувати навчальну роботу, щоб вона викликала емоційне піднесення у дітей, неодмінно позитивно впливала на їхні почуття і мислення, збагачувала їх? Як поєднати ситуації життя дітей, залучаючи всі органи чуття, жести, рухи, емоції з навчальним процесом? Таку відповідь дає впровадження драматико-педагогічних технологій у навчальний процес вивчення англійської мови учнів основної школи.

Сучасні дослідники звертають увагу на значний потенціал драматико-педагогічних технологій (С. Русова, Н. Водолага, В.Сілівон, Н. Карпинська, С. Роман, Р. Калько, О. Дацків), на думку яких, *драматизація* - «живий необхідний засіб розвитку мови й виховання», *засіб*, що формує в учнів цілеспрямованість, зібраність, взаємодопомогу та *метод викладання*, який забезпечуватиме активність творчих знань учнів; доводять, що драматизація вчить учня перейматися думками, почуттями інших людей, жваво мислити, щиро переживати події; розглядає драматизація; наголошують на впливі драматизації на розвиток виразності й образності мови учнів; підкреслюють, що драматизація активізує розвивально-творчі можливості учнів [1, 3, 4, 5, 6].

Отже, для розвитку навичок мовлення потрібно, щоб учні розмовляли якнайбільше і щоб їх мовлення в психологічному плані наближалось до природнього, тому потрібно створити всі необхідні для цього умови, зацікавити дітей, створити таку атмосферу, щоб діти не звертали увагу на перелічені вище недоліки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Водолага Н.В. Навчання розповідання дітей старшого дошкільного віку в театралізованій діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. О., 2001. 216 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання /наук. ред. видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
3. Карпинська Н.С. Сприймання дітьми літературних творів. Виразне читання вихователя. Гра-драматизація як засіб розвитку творчих здібностей дітей: Дошкільна лінгводидактика: хрестоматія / упоряд. А. М. Богущ. Ч. 2. К. : Вища школа, 1999.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. лінгв. ун-тів і фак. ін. мов вищ. навч. закладів/ Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ під загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
5. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: Навч. посібник. К.: Ленвіт, 2005. 208 с.
6. Русова С. Розвиток мови дитини. К. : Освіта, 1996.
7. Сучасні технології навчання іноземних мов та культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія/ С.Ю. Ніколаєва та інші; за ред. С.Ю. Ніколаєвої. К: Ленвіт, 2015. 444 с.

*Л. Назарчук,
студентка,
О. Кравець,
кандидат. пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Важливим напрямком сучасної освіти є інтеграція освіти до європейського простору. В сучасних реаліях використання інноваційних технологій та їх застосування у процесі навчання іноземним мовам є звичною практикою у різних країнах світу.

Проблемі використання інноваційних технологій у процесі навчання іноземним мовам присвячені дослідження таких учених: І.Болтак, В.Вишнівський, М.Гніденко, Г.Гайдур, О.Ільїн, А.Литвин, Н.Пономаренко, Т.Пилаєва та ін.

Інновації у освіті характеризують новітній підхід навчання, виховання й розвитку учнів із метою активної участі всіх учасників освітнього процесу. Інноваційні освітні технології мають на меті активізацію всіх пізнавальних процесів учнів (уваги, мислення, уяви, пам'яті, мовлення) із метою оптимізації інтелектуального розвитку школярів [1:34].

Інноваційні технології у процесі навчання іноземним мовам передбачають організацію навчальної діяльності у найбільш активний спосіб, що передбачає активну взаємодію учасників освітнього процесу (у процесі роботи у парах або групах). Через це інноваційні технології є засобом оптимального розвитку вищих психічних функцій школяра в цілому через оволодіння зовнішніми засобами в контексті інтересів, можливостей та розвитку особистості, сприяючи розвитку креативності, нешаблонності мислення, вміння обґрунтовувати, висувати нові ідеї, аргументи, гіпотези і шляхи їх доведення [1:78].

Інноваційні технології у освітньому процесі ЗОШ не заперечує важливість і необхідність освітніх задач, але і не визнає трьох паралельно існуючих задач, а припускає їх поєднання у триєдину структуру завдань, що може забезпечити органічне поєднання навчання і розвитку, при якому навчання виступає не самоціллю, а умовою повноцінного розумового розвитку, а також формування творчої особистості школяра [1:81].

Дамо характеристику кожному із видів технологій та означимо їх

роль у процесі навчання іноземним мовам.

Дистанційне навчання – це форма організації навчального процесу без фізичної присутності учнів на заняттях. Дистанційне навчання – це сукупність інформаційних технологій і методик викладання, які допомагають здобувати необхідні знання віддалено за допомогою наявності ПК, інтернет-підключення, використання відповідних освітніх платформ, як: «Zoom», «Mozaik» та ін. у зручний для себе час та найбільш оптимальний спосіб [Ошибка! Источник ссылки не найден.:37].

Технології дистанційного навчання є засобом забезпечення інтерактивної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу. Нині у Європі досить широко використовується мережа EuroCLICK». Її складовими є регулярні бюлетені (статті про використання технологій дистанційного навчання із опорою на європейський досвід); банк матеріалів, що знаходяться у стадії розробки; можливості для встановлення комунікації між вчителями.

Ресурси, які допомагають реалізувати основні концепції дистанційного навчання, у процесі вивчення іноземної мови окреслені на рис. 1.

Дистанційне навчання у процесі навчання іноземним мовам може передбачати організацію у двох формах: онлайн й офлайн. Під час організації он-лайн уроків відбувається обмін інформацією в режимі прямої трансляції у процесі проведення вебінару. Саме тому для цього учні та вчитель повинні бути забезпечуватися відповідним технічним обладнанням (ноутбук, планшет або комп'ютером з веб-камерою), мати хороше підключення до Інтернету. Іншою умовою є те, що учні, які територіально роз'єднані, повинні в приступити до роботи у призначений для цього час.

Також варто зважити на те, що ефективність уроку іноземної мови за використання технологій дистанційного навчання безпосередньо залежить від найбільш доцільного використання методів та прийомів в умовах реалізації цифрової освіти із використанням сучасних інформаційних технологій. У цьому питанні досить ефективною є цифрова платформа «Мозаїк». Для пробудження інтересу сучасного учня в умовах дистанційного навчання, вона містить такі «опції» меню, як 3D-сцени, освітні відео та цікаві завдання. Цей ресурс адаптований як для звичайних ПК, так і для телефонів, що дає змогу учням навчатися зручно та оперативно. На сайті можна легко зареєструватися та мати особистий електронний кабінет. Тут учні мають змогу переглядати відеозаписи уроків, викладати відео. Сайт стане у нагоді як для учнів, так і для педагогів [3:115].

Рис.1. Огляд ресурсів, які сприяють використанню інформаційних технологій у процесі вивчення іноземної мови; складено автором

Дистанційне навчання у процесі вивчення іноземних мов може передбачати такі форми здійснення самостійної пошукової діяльності за використання таких ресурсів та засобів, як:

- електронна пошта, пересилання даних (FTR- сервери);
- телеконференції;
- веб-конференції;
- он-лайн презентації;
- сторінки World, Wide, Web;
- інформаційно-пошукові системи); гіпертекстові середовища (WWW – сервери) тощо [3:115].

Інтерактивні завдання й вправи в умовах навчання іноземним мовам на цих ресурсах зорієнтовані на: розвиток належності мислення школярів, певної самостійності думок: спонукають учнів до висловлення своєї думки, стимулюють формування творчого ставлення до будь-яких висновків, правил тощо. Завдання проблемно-пошукового змісту допомагають учням замислитися, дослідити факти, проаналізувати алгоритм розв'язків, розуміти їхню суть, перевірити й себе і свого товариша, знайти помилку; розвиток опору до навіювання думок, зразків поведінки, вимог інших; спонукають учнів до відстоювання власної думки, створюють ситуацію дискусії, зіткнення думок, виявити помилку у судженнях, відповідях, вказати за неї і довести це спонукає завдання, де вчитель допускає помилки.

Основою таких уроків є практична робота, дидактична гра або інтриги. Вона переключає довільну увагу школярів на навчальний процес, на розв'язування навчальної задачі. Цікава навчальна гра спонукає учнів до виконання більшої кількості вправ, сприяє набуттю більш міцних свідомих знань, умінь і навичок. Такі уроки допомагають учителю урізноманітнювати роботу, знімають напруження від звичної навчальної діяльності, переключають увагу школярів; вони є цінним засобом виховання розумової активності учнів, що активізує психічні процес, викликає в учнів живий інтерес до процесу пізнання у процесі навчання іноземній мові. На таких уроках школярі долають більші труднощі та тренують свої сили у процесі читання, письма, аудіювання, говоріння іноземною мовою [3:187].

Як показує практика, новий матеріал, викладений в ігровій формі, з наступними проведеннями практичної роботи дає кращі результати, ніж традиційна форма викладення матеріалу.

Таке навчання будується на діяльнісному підході у контексті формування ЗУН учнів [4:56].

Отже, інноваційні технології навчання на уроках іноземної мови – це такий спосіб пізнання, що здійснюється у формах спільної діяльності тих, хто навчається; за яким всі учасники освітнього процесу взаємодіють один із одним, обмінюються інформацією,

спільно вирішують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії інших та свою власну поведінку, занурюються в реальну атмосферу ділового співробітництва щодо вирішення проблеми.

Систематичне використання інноваційних технологій у процесі вивчення іноземної мови спрямують розвиток логічного мислення учнів, розширюють науковий світогляд учнів і через це дозволяє впевненіше орієнтуватися в простих закономірностях оточуючої їх дійсності і активніше використовувати знання в повсякденному житті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Болтак І. С. Використання інтернет-мережі у навчальному процесі URL https://www.researchgate.net/publication/317167847_Innovacijni_tehnologii_u_vivcenni_inozemnih_mov. Назва з екрана.

2. Вишнівський В. В., Гніденко М. П., Гайдур Г. І., Ільїн О. О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів. Навчальний посібник. Київ: ДУТ, 2014. 140 с. URL: <https://duikt.edu.ua/ua/lib/1/category/2129/view/786>.

3. Пилаєва Т. В. Історія розвитку дистанційної освіти в світі. Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер.: Педагогічні науки. 2016. Вип. 147. С. 114-118. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nz_p_2016_147_30

4. Пономаренко Н. Г. Комп'ютер та Інтернет на заняттях з іноземної мов. URL http://www.ek.kubg.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_17/cgiirbis_64.exe?LNG=en&C21COM=S&I21DBN=KUBG&P21DBN=KUBG&S21FMT=fullwebr&S21ALL=%28%3C%2E%3EK%3D%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%3C%2E%3E%29&Z21ID=&S21SRW=GOD&S21SRD=&S21STN=1&S21REF=10&S21CNR=10

*Т. Ткачук,
студентка,
К. Гаращук,
канд. пед. наук, старший викладач,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ВИКОРИСТАННЯ БЛОКІВ ДЬЕНЕША В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Розвиток логічного мислення у дітей є важливою складовою їх загального когнітивного розвитку. Добре розвинуте логічне мислення сприяє усвідомленню принципів порядку, аналізу і розв'язанню проблем. Дослідження в галузі розвитку дітей дошкільного віку завжди актуальні, оскільки цей віковий період є найбільш чутливим для формування навичок і вмінь, і відбувається активний розвиток мозку [1: 23]. Блоки Дьенеша є ефективним і популярним засобом для навчання логічного мислення.

Особливості використання логічних блоків Дьенеша в освітньому процесі закладів дошкільної освіти окреслювали у своїх наукових розвідках О. Гнізділова, М. Кушнірук, О. Ліннік, В. Мамон, С.Нікітченко, В. Новікова, Т. Пагута, А. Половець, Т. Самчук, І.Яблонська та інші. Дослідники зауважують, що використання логічних блоків Дьенеша в системі освітнього напрямку «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», дозволяє не лише закріпити отримані знання, але і активізувати розумовий розвиток, формувати такі операції мислення: порівняння, аналіз, класифікація, узагальнення, кодування та декодування [2: 74].

Використання блоків Дьенеша в процесі навчання іноземної мови дітей дошкільного віку є ефективним підходом. Блоки Дьенеша, відомі також як кубики Зейтенша, є набором кольорових геометричних фігур, які можна використовувати для різноманітних освітніх цілей, включаючи розвиток математичних навичок, логічного мислення та мовних здібностей.

Мета статті: розкрити особливості використання блоків Дьенеша для розвитку логічного мислення у дітей дошкільного віку в процесі навчання іноземної мови дітей дошкільного віку.

Логічне мислення розвивається на основі образного мислення і є його вищою стадією. Воно є складним і тривалим процесом, який потребує володіння різними розумовими навичками, такими як аналіз, синтез, абстрагування, порівняння, узагальнення, а також розуміння логіки міркувань і використання різних методів, таких як індукція і

дедукція [3: 199].

На нашу думку, логічне мислення – це процес розумового аналізу та розв’язання проблем, що ґрунтується на застосуванні правил логіки. Воно передбачає здатність до систематичного мислення, розуміння причинно-наслідкових зв’язків і визначення логічних аргументів [4: 23]. Для розвитку логічного мислення у дітей дошкільного віку ефективним є використання блоків Дьенеша. У контексті вивчення іноземних мов для дошкільнят, блоки Дьенеша можуть бути корисними з декількох причин:

1. Діти дошкільного віку часто краще сприймають інформацію візуально. Блоки Дьенеша можуть допомогти у візуалізації понять, словникового запасу та граматичних структур.

2. Використання блоків стимулює активне участь дитини в навчальному процесі, що є особливо важливим для дітей молодшого віку, які часто відчувають труднощі з концентрацією уваги.

3. Блоки можуть бути використані для створення ігор, що допомагають дітям розширювати словниковий запас, вивчати граматику та розвивати навички мовлення.

4. Класифікація блоків за кольором, формою або розміром може допомогти дітям в розвитку навичок категоризації, що є важливою частиною мовного розвитку.

5. Ігровий підхід до навчання з використанням блоків збільшує мотивацію та зацікавленість дітей, роблячи процес навчання більш приємним і ефективним.

6. Робота з блоками часто включає співпрацю та комунікацію з іншими дітьми, що сприяє розвитку соціальних навичок та навичок командної роботи.

Використання блоків Дьенеша у навчанні іноземних мов для дітей дошкільного віку може бути дуже корисним. Це підхід, який включає візуальні, інтерактивні та ігрові елементи, що сприяють залученню та мотивації дітей. Блоки Дьенеша допомагають у візуалізації мовних концепцій, розвитку словникового запасу, граматики та мовленнєвих навичок. Вони також сприяють розвитку категоризації, соціальних навичок і командної роботи. Важливо інтегрувати цей підхід у загальну структуру мовного навчання, щоб забезпечити комплексний розвиток мовних здібностей дитини.

Отже, використання блоків Дьенеша є важливим інструментом для розвитку логічного мислення у дітей дошкільного віку під час навчання дошкільнят іноземної мови. Ці навички допомагають дітям у навчанні і їх подальшому житті.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Білан О., Возна Л., Максименко О., Овчаренко Л., Руханська Л., Самсін В. Програма розвитку дитини дошкільного віку "Українське дошкілля". Тернопіль : Мандрівець, 2017. 264 с.
2. Герасимюк З. Блоки З. Дьенеша як інноваційна технологія формування логіко-математичної компетентності. *НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ*. 2023. С. 73–76.
3. Гнізділова, О. А., Гришко, О. І., Клевака, Л. П. Розвиток у дітей дошкільного віку логіко-математичних уявлень та умінь у процесі використання логічних блоків Дьенеша та паличок Кюїзенера. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: "Педагогічні науки"*, (4). 2021. С. 199–206.
4. Клак В. О. Психологічні особливості розвитку логічного мислення дітей дошкільного віку. *Наукові записки Національного університету «Острозькаакадемія»*. Серія «Психологія»: науковий журнал. Острог: Вид-воНаУОА, серпень 2019. № 9. С. 21–25.

*K. Biletska,
Student,
O. Zymovets,
Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

THE FORMATION OF MEDIA LITERACY OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Statement of the problem and its connection with important scientific or practical tasks. Nowadays, the issue of forming children's competencies is relevant in education. The quality of education is one of the top priorities of the state. In today's globalized world, information plays a key role in the development and life of society. The development of technology leads to an increase in the pace of updating professional knowledge. Media education should become a component of formal education. It must be accessible to all children, become an integral part of the curriculum at all stages of schooling and be a basic competence.

That is why the Concept of the New Ukrainian School (2018-2019) lists media literacy as one of the student's key competencies [1]. The new State Standard of Primary Education contains a content line of media literacy, meaning that the New Ukrainian School student should master the skills of perception, analysis, interpretation, and critical evaluation of information from various media [2]. A teacher of the New Ukrainian School is called upon to teach children how to work with information, that is he/she must be media-literate [7].

Analysis of educational research and publications. Theoretical and practical aspects of the formation of a media-literate teacher are covered in the works of such contemporary scholars as O. Volosheniuk, V. Rizun, L. Chemonini, O. Vartanov, N. Hromova, A. Yermolenko and others.

For example, in her research, O. Volosheniuk considers media literacy as a complex personal characteristic that includes knowledge, skills, and attitudes toward media. She has also developed a model for the formation of media literacy of future teachers, which involves the development of the following competencies: media studies competence, media competence, and media cultural competence.

L. Chemonini has developed a model for the formation of future teachers' media literacy, which involves the development of the following competencies: media information competence, media communication competence, and media creative competence.

We are interested in the views of N. Hromova, who sees media literacy

not only as a general goal of modern school education, but also as an important professional competence of a teacher of the New Ukrainian School [4].

A similar point of view is expressed by A. Yermolenko. According to the scientist, this quality of a modern specialist in the field of education is a multidimensional and unstable category, which is based on an extensive system of competencies [5].

O. Vartanova, O. Volosheniuk, V. Rizun, N. Hromova, A. Yermolenko have developed the theoretical foundations of forming a media-literate teacher. They have also developed such practical methods and technologies for the formation of future teachers' media literacy as:

- using interactive teaching methods (discussions, debates, role-playing games, etc.);
- using multimedia materials (video, audio, presentations, etc.);
- using innovative pedagogical technologies (distance learning, e-learning, etc.).

Despite the fact that scientists and researchers see positive dynamics in studying this problem, the practical aspects of media literacy training of future primary school teachers still remain understudied and require more attention and research.

The purpose of the article is to study the formation of media literacy of future primary school teachers.

Presenting main material. The Concept for the Implementation of Media Education in Ukraine states that media literacy is a level of media culture that relates to the ability to use information and communication technology, express oneself and communicate through media, consciously perceive and critically interpret information, separate reality from its virtual simulation, that is, understand the reality constructed by media sources, comprehend power relations, myths and types of control that they cultivate [3]. The importance of developing media education in our country is growing every day, taking into consideration the need to counteract information aggression and modernize the Ukrainian educational system in accordance with European standards. Therefore, we must have an appropriate level of media education and media literacy, since the awareness of each citizen is essential for strengthening democracy and accelerating economic growth.

We understand the media literacy of a modern professional teacher as a professional quality of a personality, which is a condition for successful self-realization in the profession, life and creative activity. It is also expressed in the ability to adequately and correctly assess reality and live in it, including media reality, which is filled with texts of various modalities

and orientation, combined with responsibility for the content of certain information and its veracity. The main attention of the teacher and children should be directed to media sources published in the state language, because they are relevant and do not pose a threat [6].

The professional development of future media-literate primary school teachers should be carried out in the process of studying optional courses, in particular, “Fundamentals of Media Education and Media Literacy of Future Primary School Teachers”, which is designed to solve the following tasks:

- to prepare future primary school teachers for the pedagogical activity in the context of reforming modern general secondary education institutions, the implementation of the concepts of media education in Ukraine and the New Ukrainian School;
- to ensure that students master the system of theoretical knowledge and professional skills that will help them form a media-literate personality of a junior schoolchild, and educate a conscious citizen of Ukraine;
- to teach future teachers to correlate theoretical knowledge with the practical needs of a modern primary school, to implement new methodological ideas in the practice of teaching school subjects of the 1st level educational institutions;
- to develop future teachers’ cognitive interests and their desire to improve their professional skills [8].

Having analyzed the works of scientific researchers and state documents in the field of media education, we emphasize the necessity of introducing a discipline “Fundamentals of Media Literacy for Future Primary School Teachers” into the curriculum for the training of future primary school teachers, the study of which will ensure highly qualified training of media-literate specialists.

Conclusions. We believe that it is necessary to teach students media literacy from primary school by adding elements of media education to the educational process. It is important for students to structure, summarize, use, and meaningfully create their own media texts. That is why a modern teacher must deepen students’ critical thinking, teach them to analyze and select important information, and form their media culture. Therefore, a teacher who possesses media literacy will develop students’ problematic thinking related to media in all possible ways, encourage children to search for media information on their own, form their ability to use numerous media sources for solving educational problems, and teach them to reflect on their own media experience.

REFERENCES

1. Концепція Нової української школи. [Електронний ресурс].
2. Доступно: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/ua-sch2016/konczercziya.htm>
3. Державний стандарт початкової освіти 2018. [Електронний ресурс]. Доступно: <http://dano.dp.ua/attachments/article>.
4. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні.
5. Доступно: http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/
6. Громова Н. Формування медіакомпетентності майбутнього вчителя-словесника в курсі “Методика навчання української мови”. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Науковий журнал Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка. 2020. № 8 (102). С. 119–130.
7. Єрмоленко А. О. Медіакомпетентність як необхідна складова професійної майстерності сучасного педагога. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Вип. 137. Чернігів, 2016. С.330–333.
8. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ: Центр вільної преси, 2012. 352 с.
9. Лист Міністерства освіти і науки України від 7.08.2018 № 1/9-486 «Про деякі питання організації в закладах освіти виховної роботи щодо безпеки і благополуччя дитини у 2018/2019 навчальному році». Доступно:
10. <https://www.schoollife.org.ua/pro-deyaki-pytannya-organizatsiyi-v-zakladah-osvity-vyhovnoyi-roboty-shhodo-bezpeky-i-blagopoluchchya-dytynu-u-2018-2019-navchalnomu-rotsi/>
11. Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя / Волошенюк О. В., Ганик О. В., Голощапова В. В., Дегтярьова Г. А., Іванова І. Б., Кожанова А. Ю., Пиза Г. Ю., Шкребець О. О., Янкович О. І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. – Київ : ЦВП, АУП, 2018 – 234 с.

*M. Denysyuk,
Student,
O. Humankova,
PhD in Pedagogics, Associate
Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State
University*

THE DEVELOPMENT OF COGNITIVE INTERESTS OF YOUNG LEARNERS IN LANGUAGE AND LITERATURE LESSONS USING INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

A modern school, and an elementary school in particular, now faces an important and difficult question: how to ensure the all-round development of a child? Literary education, which is aimed at developing the intellectual and emotional spheres of the child's personality, enriches him with knowledge about the surrounding world, educates the best character traits, such as kindness, compassion, humanity, develops coherent speech, thinking, and forms aesthetic feelings, can help accomplish this task. Also, lessons in the linguistic and literary field are designed to solve such tasks as improving reading skills, as well as the ability to read aloud and silently, observing such requirements as reading correctly, consciously, clearly, quickly; development of the ability to work independently with a book; interest in the Ukrainian language, folklore and literary works, folk traditions and customs, inculcation of aesthetic tastes, education of reading culture. The fulfillment of these tasks is carried out if each learner is included in the learning process, will show the greatest activity, and this is possible thanks to the use of information and communication technologies [16].

We believe that information and communication technologies ensure the full implementation of lesson tasks. Information and communication technologies in primary school are among the most relevant and complex issues that require detailed justification. In the conditions of the New Ukrainian School, they help solve new tasks, meet the new requirements facing the modern educational process, in particular, regarding the renewal of methods and forms of organization of the educational process.

At the same time, the analysis of pedagogical experience shows that the problem of developing the cognitive interests of young learners in language and literature classes by means of information and communication technologies is still insufficiently developed and requires new approaches. It can be said that this problem requires further study.

Ukrainian and foreign scientists, methodologists and teachers R. Arnold, A. Gyn, L. Godkevich, M. Kravets, G. Kobernyk, O. Kondratyuk, O. Komar, A. Nisimchuk devoted their research to the problems of introducing information and communication technologies into education, O. Padalka, A. Panchenkov, O. Pometun, O. Savchenko, G. Syrotenko, F. Stus, A. Fasolya, O. Shpak, I. Shevchuk, A. Shelten. They describe such technologies of interactive learning that can help the teacher, in particular, in language and literature classes.

However, there are problems in implementing this approach. One of the reasons for this is the focus of primary school teachers on teaching students to read and understand the text, while the aesthetic and artistic nature of the work may remain out of the teacher's attention in class.

As practice shows, information and communication technologies make it possible to prevent stereotypes and monotony in the lesson: aquarium, interviewing, analysis of specific situations, business games, use of algorithms, microphone, carousel, etc. Information and communication technologies form cognitive independence and cognitive interest, because all students work at the same time; orient children to creativity, search, teach them to analyze artistic text, solve problems, develop communication skills.

The importance and relevance of the problem of the use of information and communication technologies in the lessons of literary reading is related to research in pedagogical, psychological and methodical sciences aimed at the search for such methods, teaching techniques that would contribute to the development of the personality of each student, regardless of the level of his general success. state of health, thinking, etc. As pedagogical experience shows, it is information and communication technologies that contribute to the establishment of relationships in the class team, help students learn to communicate, and contribute to schoolchildren's awareness of universal values.

All the presented facts indicate the interest of various branches of science in the researched problem, the importance of its solution for improving the state of language and literature education in primary school.

The analysis of the psychological and pedagogical literature on the researched problem gives reason to claim that the primary school age is a period of intensive mental and personal development. Neoplasms that arise at this time, educational activities create prerequisites for the transition of a junior high school student to the adolescent period. And this means that students of grades 3-4 are ready to conduct linguistic and literary analysis of prose works, which are widely presented in the literary reading program.

Thus, at today's stage of modernization of primary education, one of the

most important strategic tasks is to ensure high-quality education of schoolchildren. Solving this task is possible only if pedagogical methods are improved and information and communication technologies are implemented. Connections between students, their interaction and cooperation are the main factors in the process of interactive learning. As a result of the organization of educational activities with the use of information and communication technologies in the classroom, an atmosphere of interaction and cooperation is created.

REFERENCES

1. Акпинар Лемура. Інтерактивні технології навчання в початковій школі Лемура Акпинар. Київ: Слово, 2014. 285 с.
2. Державний стандарт початкової освіти. Освіта України. № 87, 21 лютого 2018 р., 8 с.
3. Застосування інтерактивних технологій у навчанні молодших школярів: Методичний посібник для вчителів початкової школи / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко, О. А. Біда та ін. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 304 с.
4. Зінченко В.І. Використання інтерактивних форм і методів навчання в ході реалізації навчальних програм в початкових класах. Початкове навчання і виховання. 2006, № 19-21 (95-97). 3 с.

*M. Dmytrenko,
Student,
O. Humankova,
PhD in Pedagogics, Associate
Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State
University*

THE DEVELOPMENT OF ARTISTIC AND CREATIVE COMPETENCE IN CHILDREN OF UPPER-KINDERGARTEN AGE THROUGH PROJECT-BASED ACTIVITIES

At present, the use of learning technologies in preschool education, which develop the ability to independently acquire new knowledge, gather necessary information, problem-solving skills, hypothesis formation, analysis, drawing conclusions, reflection and correction, formatting, and presenting results for review and discussion, is becoming increasingly relevant. Children in preschool educational institutions are expected to perform all these tasks not only individually but also collectively, which means they must interact and cooperate with peers and adults. This places the task of solving problems related to the development of independence and self-development skills in preschool children, which requires the search for adequate forms and teaching methods and the updating of educational content.

The analysis of the problem of artistic and creative competence through project-based activities in education highlights the scientific basis of aspects such as philosophical (M. Kagan, V. Lektorsky, I. Frolov, G. Yudin, etc.), psychological (I. Bekh, D. Galperin, T. Hura, V. Davidov, G. Kostyuk, A. Leontiev, S. Rubinstein, etc.), pedagogical (I. Bekh, N. Guziy, L. Zaytseva, G. Ivanyuk, V. Lozova, O. Roma, etc.), competency-based (N. Bibik, O. Ovcharuk, O. Savchenko), didactic-integrated (A. Danylyuk, I. Kozlovska), and artistic (L. Masol, O. Rudnytska, B. Yusov), providing a scientific foundation for addressing these challenges.

The aim of the article is to outline the main theoretical aspects of the development of artistic and creative competence in children of upper-kindergarten age through project-based activities.

Project-based learning is a pedagogical technology where the core is the independent activities of children, which include research, cognitive, and productive actions, during which a child explores the surrounding world and puts new knowledge into real-life products [1, 36].

The project method is effective in working with children of upper-kindergarten age as they have a more stable attention span, observability, analytical and synthesis abilities, self-assessment skills, and even a tendency for collaborative activities. The mastery of project activities enables children to independently or jointly with an adult gain practical experience, acquire information experimentally and through research, analyze it, and transform it into results within project activities. It is within project activities that the opportunity for preschoolers to form project skills emerges. Project skills represent a group of abilities that are shared in terms of project activities, which contribute to the construction of the technological process involving the construction and production of items and the resolution of creative tasks. These skills are reduced to the personal development of the methods of project activity based on the knowledge of how to act and the awareness of the conditions under which actions lead to achieving a specific goal [2, 76].

In project design activities, a child can gain the experience of their project work, learn to act according to their own ideas, in accordance with self-set goals, find ways to implement their project.

Children of upper-kindergarten age, in comparison with younger ones, have more stable attention, observability, analytical and synthesis abilities, self-assessment skills, and a desire for collaborative activities. Hence, manual labor becomes predominant. Manual labor sessions are the most optimal way for developing and forming project skills. During labour activities, children learn about the simplest technical devices, master and acquire skills of working with tools and materials. Through practical experience, children gain elementary insights into the properties of various materials, and ways to transform them into different things.

During the process of crafting a product in manual labour classes, children develop diligence, the desire to assist adults in various tasks, precision in work, independence, initiative, and responsibility. It also fosters the ability to plan their own activities, select necessary materials for them, and make simple preparations. Furthermore, children develop the ability to work independently, a drive to achieve results, the skill of overcoming difficulties, and working within a group.

The creative process also involves a child mentally envisioning the necessary sequence of operations and actions required for their completion. With the acquisition of visual, constructive, operational-technical skills, and knowledge about general methods of creating products from different materials, children apply these skills to new contexts and everyday life. This is where new interests of children emerge, tendencies towards particular types of work (sewing toys, crafting paper items, making

collages), and preferences for certain materials and themes. Children are given the opportunity to engage in activities based on their own initiative and desire. However, to do so, they need to possess the skills and knowledge mentioned above and be able to independently organize the process of their activities, which includes all of its components. Nevertheless, in practice, many preschool institutions often underutilize manual labor in the process of developing project skills in older preschool children. Hence, the relevance of the chosen research topic becomes evident [4, 65].

Project skills of preschool children are integrative skills characterized by the methods used by children to implement project activities. These skills are age-specific and develop at various stages of project activities. During this process, children of upper-kindergarten age effortlessly grasp the structural elements of any human activity, whether it's creative or research-oriented

Project activities directly impact the maturation of volition, which, in older preschool age, is in a sensitive phase. At all stages of project implementation, project activities have a shared nature, meaning they are divided between the child and the educator, as well as within the child group engaged in the execution of a single project. Project activities have a high potential for developing cognitive motivations, preparing the child for the transition to the next age level of a student.

A child's thinking becomes concrete and action-based by the time they reach older preschool age. Children learn the properties and characteristics of objects through manipulation. In other words, a significant portion of cognitive tasks are 'solved with the help of hands,' involving actions with objects [5, 18].

Therefore, lessons using projects are the most optimal way to develop and form artistic and creative skills. The process of creating toys and items from various materials opens broad prospects for creativity for children. Manual labor classes allow preschoolers to refine their perceptions of the surrounding objects, take their first steps into the fascinating world of technology, which is crucial for their further development. Through this work, children learn about the simplest technical devices, begin to master and acquire skills in working with tools, and learn to handle materials, work objects, and tools with care".

REFERENCES

1. Tokarenko, N.N. (2008). The Project Method in Preschool Institutions. *Pedagogical Technologies*, 35-39.

2. Pirozhenko, T.O. (2004). The Program of Psychological and Pedagogical Project Technology. *Kindergarten*, 16, 8-9.

3. Kozak, L.V., & Korol, G.A. (2019). Project Activities as a Factor in the Cognitive Development of Preschool Children. *Innovative Pedagogy*, 18(3), 169-174.

4. Dolinna, O.V. (2012). Labor as an Effective Means of Forming Subject-Practical Competence in Preschoolers. *Educator-Methodologist of Preschool Institutions*, 12, 16-27.

Yu. Klymenko,
Student,
O. Kravets,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University

THE DEVELOPMENT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN BY MEANS OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES

Modern society is going through a rather complex and dynamic period of development. In the world, there is a problem of understanding and expressing emotions and feelings, children spend a significant part of their free time in gadgets, which causes introversion and an emotionless attitude towards the environment. In the 21st century, the role of systemic changes has increased, education needs to be updated and improved, therefore the problem of developing emotional intelligence becomes particularly acute and urgent, because it significantly increases efficiency in various social spheres and the ability to feel happy. It is especially important to develop in children of primary school age, since entering school is considered quite difficult, and at the same time, a turning point in the life of future schoolchildren. Quite often, learning in the conditions of everything new and unknown can create a number of problems associated with excessive anxiety, uncertainty, isolation, detachment. In order to achieve significant success, students need not only to learn new material, but also to learn to control the manifestations of their own emotions, understand the feelings of other people and adapt to living conditions.

The problem of the development of emotional intelligence is considered in the works of many outstanding foreign scientists: A. Savaf, D. Caruso, J. Gottman, G. Gardner, G. Hall, J. Gottman, D. Caruso, I. Herbart, R. Baron, S. Hein, R. Cooper, U. Dax, H. Weissbach, F. Fromm-Reichmann. In Ukraine, too, there are many works of scientists: A. Chernyavska, V. Boyko, E. Nosenko, E. Vlasova, Zh. Kucherenko, N. Kovryga, N. Kharchenko, O. Vlasova, O. Filatova, S. Maksymenko, S. Chechalo, P. Antokhin. Although the concept of "emotional intelligence" has been actively researched in recent decades, there is still no single interpretation of this concept.

The term "emotional intelligence" has been used in scientific literature relatively recently. Thanks to two American Psychologists P. Salovey and J. Mayer, who used this term in the 90s of the last century, characterizing emotional intelligence as the ability to perceive and understand emotions,

manage them and use them to stimulate thinking.

The concept of "emotional intelligence" was most popularized by the American scientist, journalist and psychologist D. Goleman, who in his book "Why emotional intelligence is more important than ordinary intelligence" proved that success in life depends not so much on general intelligence as on the ability to manage one's own emotions. The researcher defines emotional intelligence as the ability to be aware of one's own feelings and the feelings of other people, to motivate oneself and other people, to manage emotions and to influence the emotional states of others [1, p.12]. A developed emotional intelligence helps a person in various aspects of life: in work and career, in education, in social and spiritual spheres.

Emotional intelligence is determined by the sum of aptitude indicators:

- self-awareness (the ability to understand one's thoughts and feelings);
- self-motivation (awareness of tasks for personal development);
- resistance to anxiety (resistance to obstacles in achieving goals), impulse control (ability to resist temptation, sudden impulsiveness), mood management (ability to adjust emotional state according to a certain situation), empathy (ability to understand feelings and emotions of other people), optimism (positive outlook on life).

Considering the essence of the concept of "emotional intelligence", we found out that this concept can be interpreted as the ability to identify, use, understand emotions and manage them; an ability that allows you to reduce stress, learn effective communication, overcome obstacles, and resolve conflicts." [2, p. 3]. The formation of emotional intelligence in elementary school students is a process that covers not only school subjects, but also extracurricular and extracurricular activities. Children can already understand some emotional states that arise in well-known situations, but it is difficult for them to convey it in words, so modern teachers should work on developing an active vocabulary of emotions, keeping a diary of impressions is relevant for a modern school.

When developing emotional intelligence, it is necessary to pay attention not only to the child's environment, but also to the compliance with the conditions of the educational environment, that is, safety and convenience in the first place. Consideration should be given to the correct use of colors for the design of the classroom, the placement of visual and didactic materials and accessories that students can freely use. In their work with children, it is important for teachers to learn to use verbal and non-verbal means of communication.

In primary school age, it is necessary to develop emotional intelligence gradually: starting with basic emotions, and then shades. O. Melnyk

suggests that teachers build a system of work for the development of emotional intelligence by defining basic emotions that should be introduced in every class. In the 1st grade, it is necessary to create situations in which the meanings of the emotions of joy, sadness, fear, anger or shame will be manifested. In the 2nd grade, it is important to familiarize the child with the emotions of surprise, love, disgust. The third grade is appropriate for the development of interest, surprise, overcoming suffering, disgust, contempt and anxiety. In the 4th grade, new terms that convey emotions are presented to students for familiarization, so it is important for modern teachers to orient themselves with these concepts. [3, p. 51].

Analyzing the educational programs, we found that the most favorable for the formation of emotional intelligence is the content of linguistic, literary, social, and health-care educational fields, but it is worth noting that the basis of all educational components is the task of creating a comfortable emotional environment, the formation and development of emotional the child's volitional sphere. Younger school age serves as the basis for the development of children's emotional intelligence. It is this period that gives students the opportunity to succeed in communicating with teachers and peers, resolve conflicts, understand themselves, their desires and needs, as well as set goals and successfully achieve them.

So, emotions and feelings shape the personality's behavior, affect certain life goals. Junior school age is a period of rapid development of the emotional intelligence of an individual, which affects various types of activities, primarily educational. During this period, emotions develop, become complex and acquire an intellectual character. The emotions of a younger schoolboy are a reflection of the personality's attitude to reality, to leading activities at this age and to the process of communicating with peers, etc. The primary education program emphasizes the expediency of developing key competencies of students, among which we include the emotional one, which is due to the development of the emotional intelligence of the individual (the ability not only to recognize one's own emotions, but also to successfully manage them in accordance with the situation, etc.).

The use of innovative methods, artistic tools, game activities, non-traditional forms of work for elementary school children contribute to positive changes in the emotional sphere, because thanks to skillfully organized systematic work on the development of emotional intelligence, you can get rid of negative emotions and concentrate on their positive aspect.

REFERENCES

1. Bekhterev V.F. Personality activity: psychological and pedagogical aspects of education in modern conditions: Nauch.pos.. Kharkiv, 2016. 140 p.
2. Markova A.K. Matic T.A., Orlov A.B. Formation of motivation: training. Kharkiv, 2020. 212 p.
3. Lemberg, B. Emotional intelligence. Kak razum obshchaetsya s chuvstvami. Emotional intelligence. How the mind communicates with feelings. Saint Petersburg: Vector. 2013.

I. Lipchevska,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

DEVELOPING PRIMARY SCHOOL STUDENTS' LEARNING SKILLS BY MEANS OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN ENGLISH LESSONS

Modern primary education is based on the principles of child-centrism and partnership pedagogy. Its goal is the comprehensive development of the child, his talents, abilities, competencies and cross-cutting skills in accordance with age and individual psychophysiological characteristics and needs, the formation of values, the development of independence, creativity and curiosity.[1]. One of the key results of primary education is the formation of students' ability to learn as a tool for personality-oriented learning, self-learning, and self-development in the information society. This approach resonates deeply with contemporary educational philosophies and the demands of a rapidly changing world.

As O. Savchenko notes, the ability to learn integrates the psychological and personal characteristics of the student with the content and activity bases of teaching. In its structure motivational, content, activity-based, control-evaluation, and reflexive-correctional components can be distinguished. Thus, the motivational component includes the student's attitude and desire to learn; content component – known and new knowledge, values, abilities, skills; activity-based component – ways to organize the performance of educational activities at different levels of complexity; control and evaluation component – self-testing and self-control of achievements, self-evaluation; reflexive-correctional – self-knowledge and self-awareness of their cognitive capabilities, the desire to improve them [2]. This education does not acquire sufficient development without purposeful special formation of each of its components.

The problem of formation and development of the ability of primary school students was analysed in the works of N. Bibik (in the context of students studying the integrated course “I explore the world”), O. Onoprienko (in the context of students studying mathematics), O. Savchenko (as a key didactic problem of primary education and in the context of students studying the subjects “Reading” and “Literary reading”), YA. Kodlyuk (as a procedural component of a modern textbook for primary schools). N. Basyuk, O. Bida, O. Vashulenko, I. Holubovska,

O. Hordienko, O. Komar, N. Lystopad, V Martynenko, I. Osadchenko, V. Pidgurska, N. Rudnitska, V. Tanska, L. Khoruzha, T. Shanskova, O.Yankovych have further developed this issue.

At the same time, the issue of developing the ability of primary school students to learn in English lessons is not given much attention.

The purpose of the article is to reveal the didactic potential of information and communication technologies as a tool for developing the ability of primary school students to learn in English lessons.

Informatization and digitalization of education provides for the end-to-end involvement of information and communication technologies in the process of cognitive and educational activities of students from all educational branches of primary school. However, is the didactic and methodological support of foreign language education that has developed a solid digital component. So, modern English language textbooks are accompanied by electronic versions and applications that contain audio and multimedia support for the content of textbooks, didactic games, test tasks, etc. [3].

These materials have a significant motivational potential, they are interesting and intuitive for modern children aged 6-10 years. Digital test tasks can be used for rapid automatic diagnostics of the level of formation of subject (English language) competence of primary school students, as well as formative assessment of their achievements. With the use of digital didactic games, audio and multimedia materials, individualization and differentiation of the educational process in primary schools can be implemented [4:24].

We will focus on the students' ability to work independently with digital applications to textbooks. The interface of the vast majority of them is built in the form of a computer game or an e-book with hyperlinks to accompanying didactic materials. Such educational and game activities can include all types of speech practice: listening, speaking, reading and writing. It also contributes to the students' development of independence and endurance. Training with digital applications motivates them to learn, forms the skills and ability to independently perform exercises in English, provides students with the opportunity to choose the level of complexity of educational tasks, carry out self-testing, self-control of achievements, self-assessment and refine exercises, improve their own learning results. This has a developmental impact on students' ability to learn.

Innovative digital learning applications are developed using artificial intelligence. They allow you to automatically build the educational trajectory of students and adjust it depending on their intermediate achievements [5:115].

This is a crucial outcome of primary education. It involves teaching children not just facts and figures, but how to acquire, process, and use information effectively. Skills like critical thinking, problem-solving, and the ability to seek out and evaluate information become fundamental. This shift acknowledges that knowledge is continually growing and changing, and the ability to learn is more vital than ever. One of the key components of this perspective is the formation of students ability to learn. This is a crucial outcome of primary education. It involves teaching children not just facts and figures, but how to acquire, process, and use information effectively. Skills like critical thinking, problem-solving, and the ability to seek out and evaluate information become fundamental. This shift acknowledges that knowledge is continually growing and changing, and the ability to learn is more vital than ever.

Another component is personality-oriented learning. This concept emphasizes individualized learning approaches that cater to each student's unique needs, interests, and learning styles. It recognizes that students are not uniform in their abilities and that education should be adaptable to foster each child's potential. This approach can lead to more engaged and motivated learners, as the education system acknowledges and supports their individuality.

Encouraging students to take charge of their learning journey is critical in an information society where lifelong learning has become a necessity. By fostering self-learning skills, education equips students with the ability to continuously develop and adapt their skills throughout their lives, which is essential in a world where the nature of work and the skills required are constantly evolving. [6].

Today's world is characterized by an unprecedented flow of information and rapid technological advancements. Educating students in this context means not only teaching them how to use current technologies but also preparing them for the adaptability required to navigate future technological changes. It involves a significant focus on digital literacy and the ethical use of information.

In general, the usage of information and communication technologies in foreign language education lessons has a significant didactic potential for the formation/development of subject and digital competencies of students, their media literacy and learning ability. The latter becomes of primary importance in the organization of the educational process under martial law in the country. It is the ability to learn that is the main factor in the success of learning in distance and mixed forms of organizing the educational process. It is crucial for students to effectively overcome educational losses and quickly catch up on missed educational material. When integrating ICT

in English lessons, it's important to ensure that the technology is accessible to all students and that it complements rather than replaces traditional teaching methods. Additionally, balancing screen time with other activities is crucial, especially for younger learners. The goal should always be to enhance the learning experience and make it more interactive and engaging.

REFERENCES

1. Богачик М. С. Особливості застосування сучасних методів навчання англійської мови в початковій школі. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». 2019. № 5(73). С. 114–116. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/2252/2024>.

2. Савченко О. Я. Уміння учнів учитись як ключова компетентність шкільної освіти. Дидактика початкової освіти: підручник. Київ, 2013. С. 219–260.

3. Бібік Н. М. Уміння вчитися як ключова компетентність у науковому доробку Олександри Савченко. Контексти творчості Олександри Яківни Савченко : Другі міжнар. пед. читання пам'яті О.Я. Савченко, Київ, 2022. С. 8–11. URL: https://lib.iitta.gov.ua/733797/1/Збірник_Савченко_2022-9-12.pdf.

4. Бляшевська А. В. Розвиток «Soft skills» в процесі вивчення англійської мови в початковій школі. Використання новітніх технологій навчання іноземної мови для розвитку когнітивних здібностей майбутніх фахівців немовних спеціальностей: зб. матеріалів ІХ Всеукр. науково-практ. вебінару з міжнар. участю, м. Житомир, 22 лют. 2023 р. ЖДУ імені Івана Франка, 2023. С. 23–25. URL: http://eprints.zu.edu.ua/36541/1/Збірник_вебінар_2023.pdf#page=24.

5. Онопрієнко О. В. «Уміння вчитися» у фокусі діяльності вчителів початкової школи в умовах війни. Контексти творчості Олександри Яківни Савченко : Другі міжнар. пед. читання пам'яті О.Я. Савченко, Київ, 2022. С. 89–92. URL: [https://lib.iitta.gov.ua/733788/1/Збірник-Онопрієнко.pdf.5\(73\)](https://lib.iitta.gov.ua/733788/1/Збірник-Онопрієнко.pdf.5(73)). С. 114–116. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/2252/2024>.

6. Федоренко А., Зимовець О. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках англійської мови у початковій школі. Теорія і практика навчання іноземних мов. 2020. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/30878/>.

N. Prokhorenko,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

ON THE PROBLEM OF THEORETICAL FOUNDATIONS OF USING LEGO TECHNOLOGY IN PRIMARY SCHOOL LESSONS

New state standards of primary education regulate the use of modern educational technologies in the educational process. The use of LEGO technology creates conditions for the complex development of the child's personality, involves them in cognitive activity, improves the quality of education, increases the activity of the child in the educational process, creates effective conditions for work in the classroom and increases success.

The use of LEGO bricks in lessons makes this technology a universal tool aimed at overcoming a number of typical difficulties in the assimilation of the program material by children of primary school age. Lego bricks are visual and figurative models of intellectual operations that students perform in the course of their cognitive activity. Lego technology contributes to the development of children's creative abilities, communication skills, and the ability to solve cognitive and research tasks [1:68].

The problem of using innovative technologies in primary school has been studied by V. Burova, J. Goodwyn, O. Lokshina, I. Mariuts, V.Meleshko, O. Onats, I. Osadchij, L. Parashchenko, O. Pastovensky, Ya.Stemkovskaya, M. Shevtsova, and others.

The main purpose of the article is to study the use of LEGO technology in lessons in primary school.

Game is the main type of activity for children of primary school age. Through play, children learn about the world, learn to interact with the surrounding environment, perceive information, and try to assimilate and analyze it. Play will become even more interesting with the use of Lego bricks.

Nowadays, LEGO constructors are an indispensable material for lessons in educational institutions. For the educational process, LEGO technology is interesting because it is based on integrated principles and combines elements of play and experimentation. LEGO games are a way for children to explore, learn, and navigate the real world [2:145].

National and international scientists have developed a large number of

examples of the use of LEGO technology. So, there are many common tasks and assignments that can be used in the educational space of NUS. Among them, the most popular is the "Six Bricks in the Educational Space of the School" method [3:209].

For example, in lessons in elementary school, the use of LEGO constructors can be carried out in several directions, solving certain tasks. Instead of ordinary sticks, LEGO parts can be used as counting material [4:431]. That is, having laid out the parts in front of them, children must count and determine the number. In addition, each LEGO part contains a certain number of "protrusions", which can also be used as counting materials. On sections of different sizes, you can simultaneously show the difference between numbers and rows of numbers. To do this, you need to sequentially arrange the bricks with one protrusion, two, three, four, etc. in front of the children.

Integrating LEGO technology into primary school lessons can offer a dynamic and engaging approach to learning. The effective use of LEGO brings educational benefits as LEGO helps with understanding geometry, spatial reasoning, and fractions through hands-on learning. Allow students to use LEGO creatively to represent mathematical concepts. Use group LEGO projects to teach teamwork and collective problem-solving. Ensure all students can participate in and benefit from LEGO activities, adapting tasks as needed. Overall, LEGO in math education makes learning interactive, fun, and helps develop critical skills like creativity and problem-solving.

In conclusion, LEGO is an indispensable material for the activities of younger school children today. LEGO technology is interesting because it combines elements of play and experimentation. The use of a LEGO constructor in an elementary school class is an important part of the educational process that contributes to the development of physical and mental abilities of students. At the same time, LEGO-based learning techniques can motivate students to learn and improve memorization and assimilation of material.

REFERENCES

1. Дубровська Л., Дубровський В. Використання леґо-технологій на уроках математики в початковій школі. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Т. 5, № 81. С. 67–72.
2. Новельська Н., Тимченко О. Використання LEGO-технології в освітньому просторі нуш. Молодий вчений. 2020. № 10. С. 144–146.

3. Рахманіна А. Особливості LEGO-технологій, як засобу розвитку учнів початкової школи. Педагогічні науки. 2022. № 200. С. 207–212.

4. Романенко Л., Воловенко Н. Застосування lego-технології на уроках математики в початковій школі: теоретичний вимір. Молодий вчений. 2020. №10. С. 429–432.

*I. Vereshchak,
Student,
O. Zymovets,
Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

THE DEVELOPMENT OF DIGITAL COMPETENCIES IN JUNIOR SCHOOLCHILDREN IN THE STUDY OF THE HUMANITIES

The development of digital competencies in junior schoolchildren in the context of studying the Humanities is an important task in modern education.

The significance of this research is driven not only by the rapid development of digital technologies but also by the aspiration to equip the younger generation with competencies that will be a crucial factor for their success in the future.

Such scholars as Bykov V. [1], Blyzniuk T. [2], Gurzhii A., Zhaldak M., Kartashova L., Kachak T. [3], Luhovyi V., Morze N., Ovcharuk O., Spirin O., Topolnik Ya., Tryus Yu., and others have explored this issue. In particular, V. Bykov emphasized the importance of integrating information technologies into Ukrainian educational system, which will contribute to the innovative development of society as a whole. He considered the computerization of education and focused on the necessity of incorporating methods and means of information and communication technologies into the educational system, as well as creating a computer-oriented information and communication environment on this basis [1].

The goal of this research is to determine the impact of using digital technologies on the development of digital competencies in primary school students when studying the Humanities. Specific tasks include studying the influence of digital tools on critical thinking, engagement in learning, and the development of creative skills.

Presenting main material. Let us start by defining digital technologies as a discrete system based on methods of coding and transmitting information, which allows you to perform various tasks in the shortest time frames. The speed and versatility of this scheme have made IT technologies highly demanded [4].

The use of interactive online resources, virtual tours, and educational games allows teachers to find an individual approach to each student considering their characteristics, needs and learning pace, thereby promoting increased attention and deeper material assimilation.

Therefore, digital tools can transform and enhance the methods of teaching the Humanities. The following ways demonstrate this potential.

1. Flexibility for students and teachers is ensured through digital textbooks and online resources. Students gain access to current information, additional materials and interactive tasks. Teachers can quickly change or update materials and provide additional support through forums or online discussions.

2. The use of video and multimedia helps visualize complex concepts and processes, facilitating understanding. Video can be used to demonstrate cultural aspects, analyze literary works, illustrate physiological processes, and more. Additionally, students can create their own video materials, such as presentations promoting their creative self-expression.

3. Digital tools enable the creation of virtual excursions, allowing students to explore museums, historical sites, or cultural landmarks, even if they are far away.

4. Digital tools facilitate the creation of virtual practical exercises, where students acquire specific skills or conduct research in a virtual environment.

5. To organize virtual classes, teachers can use web conferencing platforms such as Zoom or Google Meet, enabling interaction with students from any location and facilitating topic discussions.

6. Collaboration tools, social media accounts allow collaboration on projects, idea exchange ideas and joint problem-solving [2].

For example, while teaching foreign languages a teacher can use such digital tools as Voki [5] for creating short videos with animated avatars, Kahoot! [6] for conducting games and quizzes, Storyboard [7] for creating digital stories, Wizer me [8], Tools for Educators [9] for creating digital and printed worksheets, Hot Potatoes [10] for making various kinds of interactive tasks (gap-filling exercises, multiple-choice tests, crosswords, matching exercises, etc.), and many others.

However, digital technologies also pose certain problems and challenges. One of the main problems is the rational use of these technologies in teaching the Humanities. It is essential to find an optimal approach to combining traditional teaching methods with the latest technological achievements to ensure the maximum effectiveness of the learning process.

There is also a risk of excessive reliance on digital tools and remote communication, which may lead to a loss of interpersonal interaction and collaboration. The Humanities often involve discussions, debates, and interaction between students and teachers. The use of exclusively digital tools may limit opportunities for such interaction, fostering a more passive

reception of knowledge. It is also important to remember the fundamental goals of humanitarian education, such as the development of analytical and critical skills.

Conclusions. In conclusion, it is worth mentioning that using digital tools in the study of the Humanities poses both challenges and opportunities for development. They make the learning process more flexible, accessible and effective, but questions arise regarding the loss of personal contact between the teacher and the student.

The application of digital technologies can lead to distance and alienation in the study of the Humanities, as the absence of physical contact limits opportunities for interaction, communication, and the development of interpersonal skills. However, digital tools also hold the potential to enhance the teaching of the Humanities by expanding access to resources, research, and knowledge promoting collaboration and collective work, facilitating text analysis and supporting active student participation.

The prospects for the future digitizing the humanitarian education are promising. Personalized learning, the use of artificial intelligence, immersive technologies, global collaboration, and the development of future skills are just a few aspects that can expand the possibilities of the humanitarian education. Therefore, our future research work will focus on the developing the criteria of selecting digital tools for teaching the Humanities in primary school and their practical usage in the educational process.

REFERENCES

1. Теоретико-методологічні засади інформатизації освіти та практична реалізація інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері України [Електронний ресурс] // В. Ю. Биков, О. Ю. Буров, А. М. Гуржій, М. І. Жалдак, М. П. Лещенко, С. Г. Литвинова, В. І. Луговий, В. В. Олійник, О. М. Спірін, М. П. Шишкіна – Київ, 2019 214 с. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/718652/1/%21%21%21%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F-2019.pdf>. Дата звернення: 05.12.23

2. Blyznyuk T. O. Formation of teachers' digital competence: domestic challenges and foreign experience [Electronic resource] / Blyznyuk T.O. // Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. – 2018 – Vol. 5 – P. 40–46 – Mode of access : <https://doi.org/10.15330/jpnu.5.1.40-46> – Date of the review : 05.12.23

3. Development of future teachers' media literacy: model of integration

of media education into academic courses [Electronic resource]/ Kachak T., Blyznyuk T., Budnyk O., Lemko H. // Revista Inclusiones, marzo. – 2021 – Vol.8 115–129 Mode of access : www.revistainclusiones.org/index.php/inclu/article/view/2529

4. Верховна Рада України. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Київ, 2017. С. 380 – 390. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

5. Voki [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://l-www.voki.com/>

6. Kahoot! [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://kahoot.com/>

7. Storyboard [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.storyboardthat.com/>

8. Wizer me [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://app.wizer.me/>

9. Tools for Educators [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.toolsforeducators.com/>

10. Hot Potatoes [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://hotpot.uvic.ca/>

ВИВЧЕННЯ ТА НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ

*А. Антонюк,
курсант,
Г. Закрасіна,
викладач,*

Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова

ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

На думку фахівців збройних сил передових країн світу, військова термінологія є одним із ключових елементів у ефективному командуванні збройними силами. Міністерство оборони України та командування Сил Спеціальних Операцій, тримаючи курс на стандарти НАТО, не забули і про цей важливий елемент, тому для підрозділів ІпсО (інформаційно-психологічних операцій) був створений власний статут “психологічних операцій”. Його основою став статут психологічних операцій НАТО АJP-3.10.0., АJP-3.10.1. Зазначена термінологія не передбачає інтерпретації іншими мовами, тобто дослівний переклад окреслених термінів не завжди може мати теж саме значення, що закладене в статуті АJP-3.10.1. Ось чому країни-члени НАТО, які перейняли цей статут собі на озброєння, користуються цією термінологією мовою оригіналу.

Процес збагачення військової термінології значною мірою залежить від таких чинників, як:

- 1) війни і військові конфлікти;
- 2) розвиток військової науки й техніки, упровадження новітніх технологій у сфері військової справи;
- 3) розвиток військової тактики й стратегії.

Для фахівців ІпсО в зазначеному статуті визначено аббревіатури та розкрито їх зміст. Такими аббревіатурами є:

SCW (Series concept work sheet) – таблиця концепту серії. Дослівний переклад звучить як *Аркуш концепції серії*. Окреслене скорочення використовується фахівцями ІпсО для планування та підготовки психологічних операцій.

TA (target audience) – цільова аудиторія. Такою аббревіатурою фахівці ІпсО називають об’єктів психологічних операцій. *ТА*- людина, група людей, спілка, громада, нація, країна, і т.д.

MA (Main argument) – головний аргумент. Зазначену аббревіатуру фахівці ІПСО використовують у плануванні психологічних операцій, а також під час виконання цієї операції. Нею позначають основний аргумент, котрим повинні керуватися фахівці ІПСО під час розробки продукту впливу.

SA (Supporting argument) – підтримуючий аргумент. Ця аббревіатура використовується фахівцями ІПСО під час планування психологічної операції, а також під час розробки матеріалів впливу.

SPO (special psychological operation) – спеціальна психологічна операція. Окресленою термінологією позначають дії фахівців ІПСО під час виконання спеціальних завдань.

MDMP (Military decision-making process) – військовий процес прийняття рішення. Такою термінологією фахівці ІПСО відмічають процес планування психологічної операції. Це є початковим етапом у плануванні психологічних операцій.

PMESII-PT :

(P) Політика

(M) Армія/безпека

(E) Економічна ситуація

(S) Соціальна ситуація

(I) Інформаційні системи

(I) Інфраструктура

(P) Фізичне оточуюче середовище

(T) Час

Окреслена аббревіатура позначає етап планування серії впливу, а саме фахівцями ІПСО проводиться аналіз середовища, де знаходиться цільова аудиторія для використання проаналізованої інформації у розробці головного та підтримуючих аргументів.

ASCOPE:

(A) Area-зона

(S) Structure-структура

(C) Capabilities-можливості

(O) Organization-організації

(P) People-люди

(E) Events-події

Зазначена аббревіатура позначає етап планування серії впливу, а саме фахівцями ІПСО проводиться аналіз середовища, де знаходиться цільова аудиторія для використання проаналізованої інформації у розробці головного та підтримуючих аргументів.

COG (Center of gravity) –

центр гравітації. Аббревіатура використовується

фахівцями ПсО для позначення основної інформації, отриманої з проведення аналітики щодо цільової аудиторії та зони проведення психологічних операцій.

CARVER:

(C) Criticality-критичність;

(A) Accessibility-доступність;

(R) Renewability-відновлюваність;

(V) Vulnerability-уразливість;

(E) Effect-ефект;

(R) Recognition-впізнаємість;

Така аббревіатура використовується фахівцями ПсО для аналітики розробленого матеріалу впливу, а також серії впливу.

Використання аббревіатур іншомовного походження для планування операцій у ЗСУ є новизною. Аббревіатури ефективно впроваджуються, адже це скорочує час для розуміння та виконання завдання фахівцями психологічних операцій.

Найважливішим висновком з викладеної теорії військово-перекладацької практики є доведене наукою положення про розбіжність систем понять у народів, які розмовляють різними мовами. Це неспівпадіння спостерігається як в кількісному, так і в якісному відношеннях. У одного народу деякі поняття можуть взагалі бути відсутні, в іншого – спостерігається дуже дробова диференціація тих же понять при відсутності родового поняття для їх узагальнення або уявлення про будь-який фрагмент реальної дійсності. Але найчастіше характерним для європейських мов є розбіжність обсягів понять, пов'язана з дещо іншим кутом зору на об'єктивну реальність, своєрідний розподіл цієї реальності на незбіжні дискретні фрагменти.

Отже, ключовим призначенням спеціальної військової аббревіатури іншомовного походження в структурі ЗСУ є зменшення часу на доведення завдання, чіткість поставленого завдання, зрозумілість. Все це є невід'ємною частиною у плануванні операцій, тому використання цих аббревіатур є доцільним у плануванні сьогоденних операцій у війні України проти російської федерації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойовий статут Сил Спеціальних Операцій Збройних Сил України. Частина 1 Командування Сил Спеціальних Операцій Збройних Сил України, 2021

*П. Варшавський,
курсант,
Ю. Супрунчук,
доцент кафедри іноземних мов,
Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова*

УЧАСТЬ КУРСАНТІВ ЯК ПЕРЕКЛАДАЧІВ У МІСІЯХ, ЩО ОРГАНІЗОВАНІ КРАЇНАМИ-ЧЛЕНАМИ НАТО

Коли у країні йде війна – на її захист повинен стати кожен громадянин своєї країни. Кожен повинен докладати максимум зусиль, щоб наблизити перемогу. В цьому світі дуже важлива така річ як розвиток, адже для того щоб перемогти потрібно мати перевагу не тільки у кількості, а й у якості, тобто постійно розвивати технології, армію і внутрішню систему. Зараз на полі бою той, у кого є перевага в технологіях.

22 листопада 2018 року Верховна Рада ухвалила в першому читанні законопроект №9037 про внесення змін до Конституції щодо курсу України на вступ у ЄС і НАТО [1]. Співпраця з країнами-союзниками в Україні вже запустила низку реформ, спрямованих на боротьбу з корупцією у секторі безпеки та оборони, а також впровадження найкращих практик держав-членів НАТО. Крім того, членство в Альянсі передбачає проведення спільних військових навчань з партнерами, розвиток військової техніки та технологій кібербезпеки, зміцнення логістичних можливостей та обмін розвідданими.

Головна мета цих навчань полягає в підвищенні військової готовності та зближенні зі стандартами альянсу. Проведення спільних тренувань дозволяє українським військовим покращити свої навички та набути нові знання, а також набути досвіду взаємодії з партнерами з НАТО. Це сприяє не лише зміцненню внутрішньої обороноздатності, а й є важливим інструментом для розвитку здатності українських військових до взаємодії з силами НАТО, що є важливим при протистоянні проти ворога. Крім того, участь у спільних навчаннях може відігравати ключову роль у підтримці реформ та модернізації українських військ згідно із стандартами та вимогами НАТО. Такий підхід сприяє не лише зміцненню безпеки країни, але й розвитку партнерських відносин з альянсом та іншими країнами-учасницями.

Варто підкреслити, що після 2014 року кількість міжнародних навчань, у яких беруть участь підрозділи Збройних Сил України,

значно збільшилась. До вже відомих Rapid Trident, Sea Breeze та інших додалися нові: Об'єднані зусилля, Три мечі, Steadfast Jazz, Riverine, Combined Resolve, Saber Gurdian, Saber Junction, Fearless Guardian, Dynamic Front, Agile Spirit, Trojan Footprint, Platinum Eagle, Noble Partner, Iron Wolf, Warrior Watcher, Козацька булава, Кленова арка, Вікінг, Сільвер Сейбер, Дайв, Бриз [2].

З початком повномасштабної війни виникла потреба у розширенні і створенні нових навчальних програм для українських солдат. За словами генерал-майора Олексія Тарана, керівника Головного управління доктрин та підготовки Генштабу ЗСУ, у навчанні українських військовослужбовців за кордоном беруть участь представники 34 країн. Ці країни-партнери допомагають у готуванні українських військових через спеціальні організаційні структури, такі як Група сприяння безпеці України (SAG-U), яку очолюють Сполучені Штати, і EUMAM. Основне завдання цих структур полягає у організації, координації та забезпеченні навчальних заходів у країнах-партнерах[3].

На шляху до вступу України в альянс є деякі завади, зокрема мовний бар'єр. Ця проблема виникає і при проведенні навчань, оскільки інструктори країн-союзників не володіють українською, тому для комунікації використовують міжнародну мову – англійську. Проте, й не кожен солдат знає англійську на рівні, достатньому для навчання в іноземній країні. Для вирішення цієї проблеми необхідно залучати перекладачів. Для цієї задачі не підійде пересічний цивільний перекладач, адже тут потрібно володіти військовим перекладом, щоб забезпечити комунікацію з колегами. Потрібно не тільки навички перекладу, а й розуміти термінологію, лексику, що означає та чи інша військова операція. Не кожен зможе правильно зрозуміти необхідну лексику та суть, яку намагається донести інструктор, адже коли у людини взагалі немає уявлення про військове життя - вона не розуміє про що йде мова.

Військові перекладачі користуються попитом, починаючи з початку 2014 року та, особливо, після початку повномасштабного вторгнення в Україну. З того часу наша країна плідно співпрацює з країнами НАТО, обмінюється військовим досвідом, технікою та технологіями. Взаємодія українських та закордонних військових потребує залучення військових перекладачів, як для письмових завдань, так і для усних перемовин. Спеціалістів з військового перекладу випускає кафедра у ВІКНУ. Це спеціалісти, які перекладають для військово-політичного керівництва країни.

У 2022 році понад 20 тисяч військових Збройних Сил України

отримали підготовку у 17 союзницьких країнах. Частина з них – це фахівці зі спеціальними навичками, такі як сапери, медики, водолази, розвідники тощо. Інша частина складалася з солдат та штурмовиків. У 2023 році ця кількість зросла в чотири рази і становить близько 80 тисяч осіб. Загалом, з початку повномасштабної війни, понад 100 тисяч українських військових провели кілька тижнів за кордоном на військових базах країн НАТО, де вдосконалювали свої навички та ознайомилися з новою зброєю [4]. Враховуючи це, потреба у військових перекладачах значно зросла у зв'язку із збільшенням кількості навчань з країнами-союзниками, особливо після початку повномасштабного вторгнення, то штат дипломованих спеціалістів недостатній для виконання всіх завдань, що сьогодні поставлені. У цьому питанні важливу роль відіграють курсанти, що здобувають офіцерський чин. Протягом декількох років вони постійно навчаються, набувають та розвивають свої навички. Не є винятком і вивчення англійської мови. Згідно із затвердженою Дорожньою картою з удосконалення мовної підготовки у Збройних Силах України на 2021-2025 роки [5], після випуску кожен повинен володіти англійською на рівні СМР-2 за стандартом НАТО STANAG 6001.

З метою вирішення проблеми недостатньої кількості військових перекладачів, курсанти, які під час навчання демонструють високий рівень володіння англійською, відправляються у відрядження як перекладачі у місіях, що організовані країнами-членами НАТО. Тобто під час навчання виконують бойове завдання закордоном. В цьому контексті вивчення англійської стає спеціальною задачею, адже спектр завдань різний. Як зазначив начальник Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу ЗСУ генерал-майор Олексій Таран [3], нинішня система підготовки зосереджена на чотирьох основних пріоритетах:

- 1) базова загальновійськова підготовка рекрутів;
- 2) фахова підготовка на іноземні зразки озброєнь і військової техніки, а також підготовка спеціалістів дефіцитних спеціальностей (бойових медиків, саперів, снайперів, операторів протитанкових комплексів тощо);
- 3) багатостороння підготовка командирів, особливо молодшої ланки - командирів відділень, взводів, рот, а також інструкторів;
- 4) колективна підготовка підрозділів різних рівнів і штабів для ефективного управління ними.

Щоб виконувати завдання в цих напрямках перекладач повинен бути підготовлений. Безпосередньо під час відрядження, набуваються певні навички та цінний досвід. Можна виділити такі переваги

виконання спеціальних завдань у ролі військового перекладача:

1) Практичний досвід використання мови у робочих мовленнєвих ситуаціях. Під час живого спілкування росте рівень володіння іноземною мовою, адже при спілкуванні з носіями мови йде практика говоріння, для якої треба мати відповідний словниковий запис, а також розвивається вміння вести бесіду в непростих робочих комунікативних ситуаціях.

2) Вивчення специфічної військової лексики. Перекладач також вивчає нову лексику та термінологію, адже не кожному слову є відповідник. Цим самим він і ознайомлюється з специфікою армій союзників.

3) Можливість вільної співпраці з колегами. Переклад формує майбутнього офіцера як спеціаліста, який вільно може спілкуватися з колегами без перекладача, що дозволяє чітко зрозуміти думку, яку хочуть донести, адже перекладач сприймає і доносить інформацію по-своєму, з можливою втратою контексту. Особливо це актуально, коли йде обмін секретною інформацією, у цьому випадку немає посередників, що підвищує таємність.

4) Можливість читати документацію мовою оригіналу. Особливо це актуально при роботі з іноземною технікою, адже інструкції українською немає, тому треба чекати на її переклад. Вміння читати інструкції в оригіналі зекономить час та зменшить кількість неправильних трактувань. Також це актуально для штабних документів та статутів, щоб перейти на стандарти НАТО.

5) Розвиток методичних навичок. Для курсанта, як майбутнього командира, важливо розвиток методичних навичок. Під час тренування рекрутів чи навчання молодих офіцерів, вони пробують себе у ролі командирів, що навчають підлеглий особовий склад.

6) Збільшення кількості спеціалістів. Курсанти з набутими навичками і досвідом можуть уже під час проходження служби спілкуватися без бар'єрів. У Збройних Силах уже прийдуть підготовлені офіцери, що зможуть вивчити та впроваджувати стандарти НАТО.

Проте, недоліком для курсанта є те, що він повинен самотійно опрацювати матеріал, який пропустив під час відрядження.

Участь курсантів як перекладачів у місіях, що організовані країнами-союзниками піднімає престиж навчального закладу, адже саме за результатами здобувачів освіти розсуджують про заклад. Підвищується його рівень та дає можливість залучати курсантів до конференцій, наукової діяльності та інших навчань. Також це дає можливість коригувати навчальний процес, адже відбувається обмін

досвідом не тільки між інструктором та курсантом, а й між курсантом та викладачем. Отримані знання на заняттях застосовуються на практиці, тому можна буде провести аналіз курсу вивчення мови, виділити на що звернути менше, а на що більше уваги, застосовуючи більш інноваційні методи.

В цьому контексті вивчення англійської мови має іншу ціль, а саме виконання бойового розпорядження у ролі перекладачів у місіях, організованих країнами-союзниками. Набуті досвід та навички формують офіцерів, які приходять у війська спеціалістами. Вони зможуть впроваджувати нові реформи та переходити на стандарти альянсу. Своєю діяльністю вони сприяють зближенню України та НАТО.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору) від 03.09.2018. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/168096.html>.

2. 30 років міжнародної співпраці Збройних Сил України. URL: <https://armyinform.com.ua/2021/11/30/30-rokiv-mizhnarodnoyi-spivpraczi-zbrojnyh-syl-ukrayiny/>.

3. Підготовка за кордоном: чого і як країни-партнери навчають десятки тисяч українців. URL: https://armyinform.com.ua/2024/01/05/pidgotovka-za-kordonom-chogo-i-yak-krayiny-partnery-navchayut-desyatky-tysyach-ukrayincziv/?fbclid=IwAR1cBU338fKXl15J3d4APfvX_NqOMzRh7jZ9gboFnbckll1MKgCzU4lVGYo.

4. Армія зразка НАТО: де українські воїни навчаються за кордоном. URL: <https://espresso.tv/armiya-zrazka-nato-skilki-yak-i-de-ukrainski-voini-navchayutsya-za-kordonom> (дата звернення: 01.03.2024).

5. Дорожня карта з удосконалення мовної підготовки у Збройних Силах України на 2021-2025 роки від 01.03.2021. URL: https://www.mil.gov.ua/content/education/doroznya_karta_2021.pdf.

*А. Красьова,
курсант,
Н. Осадчук,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова*

СКОРОЧЕННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ВІЙСЬКОВОЇ СФЕРИ

У сучасному світі вивчення англійської мови стає не лише актом культурної адаптації, але й стратегічним кроком для військового співробітництва. Зокрема, у військовій сфері поширене використання скорочень словникових одиниць, що є невід'ємною частиною професійного лексикону. Скорочення – це такий спосіб словотвору, сутність якого полягає у відсіканні частини основи, що або збігається зі словом, або становить собою словосполучення, об'єднане загальним змістом [3, с. 25]. В. Борисов, на нашу думку, дає найбільш повне та точне визначення: «Скорочення – це одиниця усного чи письмового мовлення, створена з окремих (не всіх) елементів звукової чи графічної оболонки деякої розгорнутої форми (слова чи словосполучення), з якою ця одиниця знаходиться в лексико-семантичному зв'язку. При утворенні скорочення можуть використовуватись окремі звуки (літери), групи звуків («уламки морфем») і цільнооформлені компоненти в різних комбінаціях [1, с. 100]». Наприклад:

arty (artillery) – артилерія

SIGINT (Signals intelligence) – радіоелектронна розвідка

Air Res (air reserve) – повітряний резерв

ACMG (air combat and mobility group) – повітряна бойова та мобільна група

AVO (air vehicle operator) – оператор повітряного судна

ITC (Infantry Training Centre) – піхотний навчальний центр

Закономірності утворення скорочень нерозривно пов'язані з устроєм конкретної мови та її розвитком як суспільного явища. Важливою формальною ознакою скорочень є їх фонетичний чи графічний мотивований зв'язок із нескороченою формою, оскільки він (зв'язок) слугує об'єктивним критерієм ідентифікації скорочень» [1, с. 100].

Сьогодні традиційно типи скорочень поділяють на лексичні й графічні. Графічні скорочення є засобом економії письмового простору (в інтернет-спілкуванні, заголовках газет, тощо). Вони також живляються на позначення мір і величин ((kg, km, mph). Графічні

скорочення, уживані на письмі, в усному мовленні замінюються повною формою слова чи словосполучення; лексичні ж скорочення функціонують як у письмовій формі, так і в усній [2; 3].

Лексичні скорочення включають усічені слова (clipped words) та аббревіатури/акроніми (abbreviations/acronyms). Скорочують будь-яку частину слова незалежно від морфемних границь.

Абревіатури – складноскорочені слова, утворені з перших літер або з інших частин слів, що входять до складу назви чи поняття. Вживаються вони в усній і писемній мові [4, с. 31]. Основним завданням створення аббревіатури постає економія мовних засобів. Вимова аббревіатури звучить коротше за часом приблизно в п'ять разів ніж відповідне їй поняття, а при написанні така економія ще більше вагома [5, с. 33].

Абревіатури розподіляють на звуковербальні аббревіатури й акроніми. Акронім – скорочення, фонетична структура якого збігається з фонетичною структурою загальноживаних слів. Для утворення акронімів використовують частини слів, що входять до складу початкових термінологічних слів або корелят [5, с. 24].

Абревіатура – це будь-яке скорочення слова, зокрема шляхом усічення основи; акронім – це стійке скорочення, утворене лише з початкових букв, що читається як самостійне слово (не за назвами літер алфавіта). Наприклад: NSA (National Security Agency), ІТС – (Infantry Training Centre) – читаємо літери так само як називаємо у алфавіті (це аббревіатури); NASA (National Aeronautics and Space Agency), SEAL (Sea, Air, and Land), RADAR (radio detection and ranging) – читаємо як звичайні слова (це акроніми).

Абревіатури та акроніми дозволяють швидко та ефективно обмінюватися інформацією, встановлювати чіткі та однозначні комунікаційні зв'язки між військовими підрозділами з різних країн, а також забезпечувати безпеку та координацію військових операцій. Тому розуміння та вміння користуватися цими скороченнями є важливим елементом професійної підготовки будь-якого військового фахівця.

Військовослужбовці ЗСУ вимушені в складних умовах та в стислі терміни покращувати володіння англійською мовою з метою участі у навчаннях, опануванні сучасними іноземними зразками озброєння, розуміння картини військово–політичної ситуації в країнах–партнерах. Навіть особовий склад, який знає англійську мову, на практиці постає перед проблемою нерозуміння спеціальних аббревіатур та скорочень. Переклавши скорочення невірно, можна втратити можливість правильно зрозуміти іноземного колегу.

Англійські скорочення військової сфери класифікуємо за типами:

1. Скорочення для письмової комунікації. Такі скорочення використовуються на письмі, але вимовляються як цілі слова.

Наприклад:

Bde (brigade) – бригада

Pl (platoon) – взвод

Lt (lieutenant) – лейтенант

Bdr (bombardier) – бомбардир

Obs (observation) – спостереження

Avn (aviation) – авіація

2. Скорочення – частина слова (як пишуться, так і вимовляються).

Такі скорочення переважно є неформальними варіантами довгих слів, які використовуються для швидкості та зручності комунікації (військовий сленг). Наприклад:

Recce/recon (reconnaissance) – розвідка

Intel (intelligence) – розвідка

Camo (camouflage) – маскування

Ammo (ammunition) – боєприпаси

Comms (communications) – зв'язок

SATCOM (satellite communications) – супутниковий зв'язок

SIGINT (Signals intelligence) – радіоелектронна розвідка

3. Скорочення за першою літерою. Наприклад:

MRE (meal ready to eat) – сухий пайок

GMG (grenade machine gun) – гранатомет

AD (air defence) – протиповітряна оборона

GPMG (general purpose machine gun) – кулемет

IED (improvised explosive device) – саморобний вибуховий пристрій

ITC (Infantry Training Centre) – піхотний навчальний центр

LF (live fire) – стрільби

LFTT (live fire tactical training) – тактичні навчання під час стрільб

LMG (light machine gun) – легкий кулемет

MF (mine field) – мінне поле

MST (mission specific training) – тренування за комплексними сценаріями

Отже, скорочення в англійській мові військового спрямування набули швидкого розвитку завдяки оперативності їх створення, економності. Скорочення суттєво збільшують обсяг інформації без збільшення об'єму. Водночас вони полегшують запам'ятовування довгих назв і їх уживання без розгортання й детального пояснення. Передбачається продовження наукового дослідження англійських

скорочень, аббревіатур та акронімів, що вживаються у військовій сфері.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Борисов В. В. Аббревиация и акронимия. Военные и научно-технические сокращения в иностранных языках. 1972.
2. Довідник словотвірних елементів англійської мови / уклад. О. В. Вознюк. Житомир : ЖВІРЕ, 2003. 96 с.
3. Crystal D. An Encyclopaedic Dictionary of Languages, 1994.
4. Marchand H. The Categories and Types of Present Day English Word-Formation. Wiesbaden : Otto Harassowitz, 1969. 379 p.
5. Zmarzer W. Teoretyczne podstawy terminologii. Warszawa : WLSiFW, 2001.

Ya. Baka,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR CORRECTIONAL ACTIVITY OF A PRIMARY SCHOOL TEACHER'S ASSISTANT WITH STUDENTS WITH SEN

*"We are dealing with the most difficult,
invaluable, the most precious thing in life – with a child.
His or her life, health, mind, character, will,
civic and intellectual character, place and role in life,
happiness, and happiness depend on us,
on our skills, mastery, art, and wisdom... "*
V. Sukhomlinskyi

One of the most important conditions for implementing an inclusive model in an educational institution is the organization of professional cooperation, which should result in an educational environment that is as favorable as possible for the comprehensive development of all students, including students with special needs [1:30].

The purpose of the article is to analyse the role model of a primary school teacher's assistant in the process of correctional activity of children with special educational needs.

A large number of scientific studies and publications of Ukrainian and foreign scientists are devoted to the problem of inclusive education: M. Bratko, M. Vidnichuk, M. Martynchuk, N. Melnik, O. Gurnichuk, M. Shved, S. Bogdanov, A. Kolupaeva, G. Gavryushenko, N. Dyatlenko, N. Naida, N. Sofiy, I. Yarmoshchuk, etc.

The works of these scientists are devoted to the study of the problems of adaptation and involvement of persons with special needs in education in educational institutions, the study of the role of an assistant in an inclusive environment, the peculiarities of the work of pedagogical workers in inclusive learning. It can be noted that with an inclusive approach, the educational process allows students with special needs to acquire the necessary competencies in accordance with modern educational standards. The main subject of inclusive education is a child with SEN [2:30].

In order to create high-quality conditions for the teacher's pedagogical activity, additional specialists were involved in the educational process, in

particular, the teacher's assistant, who is the new subject of the educational process. The main task of the teacher's assistant is to provide social and pedagogical support for a child with special educational needs. Cooperating with the teacher, the specified specialist conducts educational, educational, social and adaptive activities, attracts and helps the child during the lesson in the performance of educational tasks. Also, the teacher's assistant monitors the development of the child, the problems that arise in the child during the assimilation of new knowledge. This organization of the educational process allows a child with special needs not to be deprived of attention and receive full knowledge, taking into account his individual capabilities. And all this is possible to implement only when the teacher and the assistant work cooperatively, which is when the tasks of inclusive education will be realized in a quality manner. [3:85].

The purpose of the assistant's support is to organize the conditions for the successful inclusion of a child with developmental characteristics in the school environment. The teacher's assistant is not the main person responsible for organizing the educational space in the student environment, but he actively participates in this [4:46].

Correctional and developmental work should be carried out by special specialists: a defectologist, a social worker and a speech therapist. But this should not be limited, the following members of the training team should also be involved: teachers and their assistants, music teachers, exercise therapy specialists, etc. Successful correctional work is achieved on condition of rational resolution of issues of organization by the whole team: discussion of the correctional and developmental program and the form of classes; selection and staffing of correction groups; determining the time and mode of functioning of classes, where the teacher's assistant takes an active part.

To summarise, taking responsibility for teaching children with special educational needs in an inclusive classroom does not mean working alone, i.e. you should not take full responsibility only on yourself, it means to be one of the team members, to cooperate with other members, to be a mentor and a friend to the parents.

REFERENCES

1. Вознюк О. Особливості професійної діяльності спеціалістів психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі: методичні рекомендації. Житомир: КЗ «ЖОІППО» ЖОР, 2019. 68 с.

2. Данілавічюте Е.А., Литовченко С.В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 360 с.

3. Сембрат А.Л., Самойленко Н.І. Науково-педагогічні засади професійного співробітництва в інклюзивних навчальних закладах. Молодий вчений. 2018. №5. С. 83-87.

4. Корекційно-розвивальна робота з дітьми з особливостями психофізичного розвитку: Науково-методичний посібник для вчителів інклюзивного навчання, асистентів учителів, які працюють з дітьми з психофізичними порушеннями в умовах загальноосвітніх навчальних закладів, соціальних педагогів, батьків / Укладач О. В. Гаяш. – Ужгород: Інформаційно-видавничий центр ЗППО, 2016. – 120 с.

N. Belyak,
student,
O. Humankova,
PhD in Pedagogics, Associate
Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State
University

FEATURES OF EDUCATION OF A CHILD WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS IN PRIMARY SCHOOL

Modern society strives to provide equal opportunities for all children. However, inclusive education requires adapting the educational process to the needs of children with SEN so that they can successfully study in primary school. Understanding and researching the learning characteristics of children in this category is an important element of successful inclusive education. Ensuring children's rights to quality education is the responsibility of every modern state. Research is an important tool for identifying and solving problems faced by children with SEN in the learning process. Understanding the learning characteristics of children with SEN helps parents, teachers and education professionals provide appropriate support for children to succeed in school and life. Considering these arguments, the study of the problem of teaching children with SEN in primary school is relevant and necessary for the further development of education and society as a whole.

Ukrainian researchers (T. Ilyashenko, A. Kolupayeva, O. Martynchuk, A. Obukhivska and others) prove that the introduction of inclusive education in Ukraine as a new form of education for children with special needs remains one of the acute problems of today, especially in terms of staffing the new field.

Today, one of the priorities of the Ukrainian state policy in the field of education is the creation of a universal barrier-free environment, barrier-free education, ensuring the full "inclusion" of children with special educational needs in the educational process. Barrier-free education is the basis for the development of inclusive practice in educational institutions, the main idea of which is the absence of any discrimination of students and the creation of special conditions for children with special educational needs. Every child is worthy of respect, that is why he can and should study in a comprehensive school, and work to create comfortable learning conditions is an important stage for getting an education.

In the context of Ukraine's transition from a medical to a social and

biopsychosocial model, the problem of the modern understanding of the concepts of "children with special educational needs" and "special educational needs" became relevant, as stated in a number of studies (A. Kolupayeva, O. Martynchuk, T. Skrypnyk, N. Sofiy, etc.), as well as in the project of the National Strategy for the Development of Inclusive Education for 2020-2030. In particular, the strategy mentions the lack of a clear definition of the concept of "special educational needs" at the legislative level and the need for its development and corresponding legislative enshrinement [1, p. 18].

In Ukraine, the main category of children with special educational needs usually includes children with special needs (disorders) of psychophysical development. According to the type of violation, children with psychophysical development are divided into the following categories (Fig. 1.) [2]:

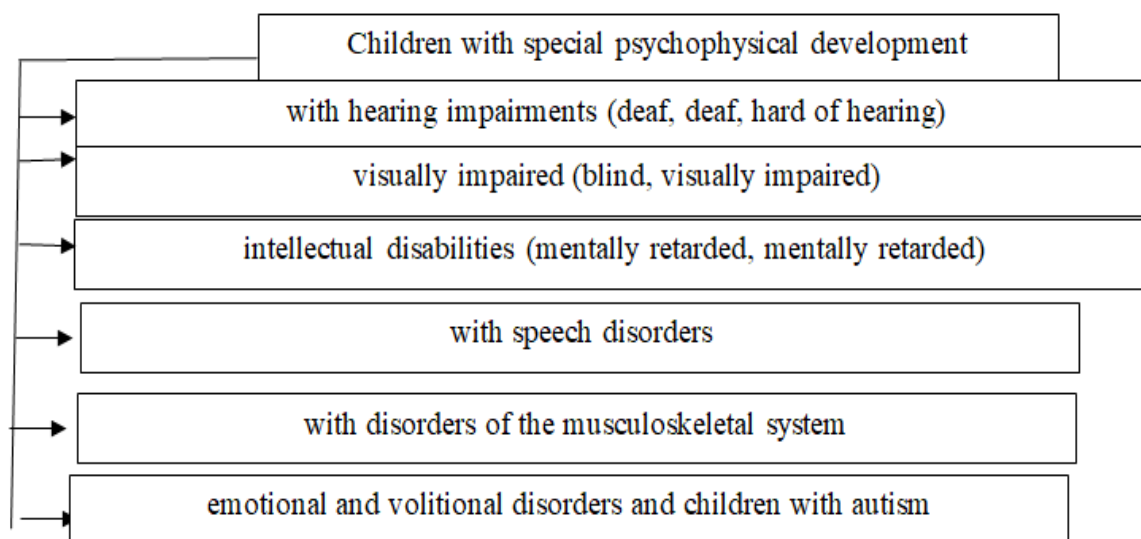

Fig. 1. Children with peculiarities of psychophysical development

Children with special educational needs have certain cognitive and personal characteristics, namely: slowed and limited perception, reduced speed and processing of all types of information, impaired motor skills, in the development of spatial concepts, speech development problems, weakened cognitive activity, deviation from the norm in personality development and other. Also, the educational process should be built in such a way as to take into account the characteristics of each student in an inclusive class. That is why the most urgent problem in working with children with special educational needs is the organization of education.

N. Sofiy claims that the main condition for ensuring the success of a

child with special educational needs in a comprehensive school is the individualization of the educational process. An individual development program is a written document, which, as a rule, is an agreement between the teacher and the parents or legal guardians of the child, which contains requirements for the organization of upbringing and education of the child, determines, in particular, the nature of educational services and forms of support [3, p. 6].

Teaching children with special educational needs in primary school requires a special approach and attention to ensure their success and development. Let's consider the main features of teaching children with special educational needs in primary school:

1. Individualization of education: it is important to develop an individual approach to each child with special needs, this means adapting the curriculum, methods and materials to take into account the specific needs of each child.

2. Development of special skills: Children with special needs may need additional training and support to develop specific skills such as speech, motor skills, social skills and others.

3. Cooperation with specialists: it is important to cooperate with special education teachers, psychologists, speech therapists and other specialists to develop and implement individual programs for children with special needs.

4. Creating an inclusive environment: the primary school should be open to children with different educational needs, an inclusive environment promotes mutual understanding, tolerance and development of all children.

5. Using different methods and approaches: different methods can be effective in teaching children with special needs, such as visual aids, play method, individual work with the teacher, etc.

6. Supporting parents: it is important to cooperate with the parents of children with special needs, to provide them with advice and support to overcome difficulties and promote the development of their child.

7. Evaluation and monitoring: continuous evaluation and monitoring of the child's progress is an important element in the education of children with special needs, it helps teachers and specialists to determine the effectiveness of methods and make necessary changes.

8. Psychological support: Children with special educational needs may experience stress and emotional difficulties, providing psychological support is important for their psychosocial development.

Therefore, the general approach to teaching children with special educational needs in primary school is to create a safe and supportive environment for their development and learning, taking into account their

individual needs.

REFERENCES

1. Мартинчук О. В., Довга К. Р. Концептуалізація поняття «діти з особливими освітніми потребами» в українській нормативно-правовій базі у сфері інклюзивної освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи: зб. наук. праць*. Київ. 2019. Вип. 72 (т.2). С. 18–25.

2. Навчально-методичний посібник «Технології корекційно-розвивальної роботи в інклюзивному навчальному закладі: позаурочний час». Квітка Н. О., Лапін А. В., Київ, 2020, 156 с.

3. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник. Під заг. ред. Софій Н. З., Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 66 с.

*D. Bezpalyuk,
Student,
O. Voznyuk,
Doctor of Sciences (in Pedagogics),
Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

**FROM THE SINGING UKRAINE TO THE ITALIAN
REVOLUTION: MYKOLA IVANOVYCH, POLTAVA STAR OF
"LA SCALA"**

The researchers write that "his fate turned out dramatically: first he lost his real surname, then his homeland, later his voice" [1, p. 100]. At the age of twenty, Mykola Ivanov (real name – Kobrachensky, October 10, 1810, Voronezh village, Sumyshchyna – July 7, 1880, Bologna, Italy) entered the top cohort of idols of the "golden age of bel canto", who was appreciated by J. Rossini, V Bellini, G. Donizetti, G. Verdi, G. Berlioz, F. Liszt, K.Lipinski, other composers, conductors, singers, music critics, writers.

However, long before his European fame, he fully experienced all the vicissitudes of the fate of talent in the Russian Empire. If you consider that Mykola was a student of the famous Glukhiv music school, you cannot envy his fate at all.

It is worth making some historical remarks here. For quite a long time, the Moscow narrative about the exceptional role of the composer Mykhailo Hlinka in the fate of students or graduates of the Glukhiv school and talented singers has been circulating in the Ukrainian artistic society. It was believed that the Russian's travels around Ukraine with the aim of selecting voices for the St. Petersburg Choir were practically a rescue of talents. However, a few years ago, art critics, based on the results of archival document research, concluded that Hlinka's recruitment-bonded travels in Ukraine had a rather negative connotation. It should be noted that Mykola (the son of a free burgher) was forcibly taken by Count Glink from Glukhov to St. Petersburg, where the young man proved himself brilliantly as a self-taught genius.

We emphasize that Hlinka's father subtly sensed the possibility of making his son's treatment abroad cheaper by exploiting the Ukrainian boy's talent. If we consider that Mykola Kobrachenskyi had a rare tenor, then the stay of the impoverished count Mykhailo Hlinka in the country of bel canto for treatment was generally cloudless. This is what Count Hlinka's family thought. Mykola (due to the difficult surname for the European ear, the officials found nothing better than to issue documents for a guy with the sonorous surname Ivanov) went to Europe as Glinka's

caretaker. However, it did not turn out the way the count thought... The brilliant debut of the caretaker-singer was natural. And a certain envy of the nobleman, who did not expect the crazy success of a simple peasant son from Ukraine, prompted him to significantly shorten his stay in the resorts of Europe and start going back to Russia. Mykola Ivanov ignored Hlinka's advice (consider it a demand) to return: "He ignored my advice. In general, Ivanov was a difficult person, with a callous heart, inflexibility and a dull mind. His merit consisted in the charm of his voice and some instinctive ability to imitate in singing. We did not quarrel with him, but we could not boast of a special friendship either. When we parted in Naples, all relations between us were interrupted" [2, p. 12]. A strange statement of relations. However, it is known that the eminent Gaetano Donizetti gave Mykola Ivanov categorical advice not to return to Russia's "prison of nations". He supported the artist in a difficult time after "Regarding the postponement of his vacation for another year, the highest permission did not come" [3, p. 34]. The singer will always remember Italy as his other Motherland with warmth. However, the political situation (and the overly insistent requests of the Russian royal court to return the disobedient artist to his native casemates) contributed to Nikolai's departure to France, and then to a country where the hand of the Russian tsar was unlikely to reach him – to Britain. According to the archives of the British Parliament, we know the date of the accession of a Ukrainian to British citizenship – June 7, 1839. From that day, with the receipt of an English passport, Ivanov gained the opportunity for free movement in different countries, so necessary for an artist [4]. In London, the singer received an even greater turn in his artistic career: his work not only enriched the glory of Italian music, but also contributed to the cultural traditions of Britain itself. Together with English artists, he studied and first presented the opera "Tournament", created by the English composer John Fane Berghersh (1784–1859). This work, written in the style of romanticism, addressed the events of the 9th-10th centuries recorded in the Anglo-Saxon Chronicle. It is about the struggle led by the English king Alfred the Great to defend the national independence of his people against the Danish invaders [5].

In fact, the artist's appeal to works with a pronounced theme of the fight against enslavers significantly complicated life (he was under the supervision of the relevant departments almost everywhere he performed). In the audience, Mykola Ivanov's performances gave him even more fame as an exponent of high civic ideals. A significant assessment of his talent was a public appeal to the artist by the editor of the famous Italian newspaper "Teatri, arti e letteratura" Gaetano Fiori: "From the Hyperborean countries by origin, you have loved Italian art so much that

you have become a true bearer of its spirit. <...> Accept this public expression of my high and fully deserved esteem, which is full of all the best wishes. My impression of you as an exceptional artist is based not only on your talent, but also on your upbringing, grace and nobility, which you are noted for and thanks to which you won many hearts and won many friends" [6, p. 32].

Mykola Ivanov's activity on the opera stage coincided in time with the great era of the struggle for the national revival of European peoples and lasted for twenty years. He was not only a witness, but also a participant in this struggle, supporting the idea of national revival of his compatriots through his art. And, therefore, such a parallel may indicate that he was part of a wider cultural and historical context of his time, where political events and cultural phenomena interacted and influenced each other. Mykola Ivanov's contribution to Risorgimento art is closely related to the creation of pan-European cultural values. He worked on the opera stages of various countries, but to all the efforts of the imperial musicology of that time, he answered that his nationality was "Little Russia" in his passport, and the public hailed him as a "Cossack singer", "born under the Cossack sky".

REFERENCES

1. Варварцев М. Українець з Полтави – музична слава Європи / Микола Варварцев, Євген Мітельман. Київ-Чикаго: Інститут соціології НАН України, Редакція Енциклопедії української діаспори при НТШ (США), 1995. Ч. 8. С.100–124.
2. Карась Ганна. Історіографія життя і творчості українського оперного співака Миколи Іванова. Вокальне мистецтво: Історія. Сучасність. Перспективи : збірник статей / редактор-упорядник Ганна Карась. Івано-Франківськ : Фоліант, 2015. 208 с.
3. Варварцев М. Життя і сцена Миколи Іванова : історія українця в італійському Рісорджименто / відп. ред. С. В. Віднянський. НАН України. Ін-т історії України; Товариство Данте Аліг'єрі. Київ : Ін-т історії України, 2011. 188 с.
4. The Parliament Archives, Act of the Parliament of United Kingdom, Chronological table of private and personal acts, 1834–1840, Chapter 56: Naturalization of Nicola Ivanoff. Part 29. URL : <https://www.legislation.gov.uk/changes/chron-tables/private/29>
5. Teatri, arti e letteratura, 1838, 8 nov., № 767, p. 76.
6. Teatri, arti e letteratura, 1843, 2 marzo, № 995. p. 32.

*A. Bronovitska,
Student,
I. Tsyuryak,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

GREAT PIANISTS OF THE NEW GENERATION

In modern transformational processes, which create numerous and powerful challenges in the sphere of the functioning of cultural and artistic practices, the issue of preserving the spiritual content and significance of those forms of artistic reflection, which in the synchrony of cultural progress appeared as a concentrated embodiment of the artistic mastery of the world, is repeatedly brought up to date. Piano art is a phenomenon of the spiritual and artistic existence of mankind, which for centuries represented the conceptual searches of composers and performers, a fruitful synthesis of traditions and innovations, complex and ambiguous processes of genre creation, and equally complex processes of forming a new musical language and thinking [1].

Pioneering pianists have been bringing piano music to new places for more than three centuries, and it's incredible to hear how music made on this instrument has evolved over the years. Unknown musicians as well as famous pianists have spread this music into incredible and unexpected territories, and we can't even imagine what music written for the piano will sound three centuries into the future. Therefore, the mentioned relevance is interesting, first of all, to the young generation of performers.

The purpose is to highlight modern piano art as a complex systemic phenomenon in its permanent being, which in its various aspects correlates with the leading spiritual, stylistic, genre and other mainstreams and is an organic component of the world cultural space.

We will briefly describe some of the outstanding pianists of our time, who have gained worldwide recognition for their extraordinary approaches to performance.

Joep Beving. He describes his style of performance as "simple music for complex emotions." As the pianist himself puts it: "... the world is extremely hectic right now, and I feel a deep desire to reconnect on a basic human level with people in general. Music, as our universal language, has the power to unite." Dutch composer and musician Joop Beving is as prominent a figure in the streaming world as he is in real life, thanks to his two-meter-tall (about 6ft 10in!), disheveled hair and flowing beard. Jop's gentle melodies instantly found a response among listeners. His first DG

album 'Prehension' showcases introspective, melancholic, cinematic and inspirational features presented in a simple, warm acoustic ambience that will help soothe the soul.

One of the most famous neoclassical artists is Jop Beving and the album that launched his great career: Solipsism. Since 2015, Jop Beving's self-released album has been streamed over 80 million times! "Solipsism" is just something I say through the piano. Knowing that millions of people are listening to me is wonderful, but at the same time a little disconcerting" [2].

The name refers us to the philosophical view, according to which reality is a set of subjective impressions of a person and exists only in his mind. Solipsism was captured in the solitude of your home under the cover of darkness. It is full of introspective pieces for solo piano, often reminiscent of film music in their atmosphere. Beving's sound contrasts with painstakingly crafted, layered songs. His goal is to reveal the essence of music, because a real artist knows how to tell about complex human emotions with simple sounds.

Seong Jin Cho was born on May 28, 1994 in Seoul (South Korea). He won the Frédéric Chopin International Young Piano Competition in 2008 and the Hamamatsu Piano Competition in Japan in 2009, and won third prizes at the Tchaikovsky Competition and the Arthur Rubinstein Competition in Tel Aviv in 2014 [3].

Seong Jin Cho, an extremely talented pianist, has firmly entered the elite of the piano world, achieving tremendous success in all kinds of piano competitions. Cho, who started playing the piano at age six and made his public debut at eleven, now lives in Berlin. He received the prestigious title of the most popular pianist in the world according to the results of an online survey conducted by Universal Music Group. Despite near-pop-star fame in her homeland, Cho really makes quite an impression, focusing on her sincere and captivating performance, untainted by any mannerism. For his performance, he prioritizes Maurice Ravel's Gaspard de la nuit, the main work of the piano repertoire of the 20th-21st centuries, along with two lesser-known compositions by the French Impressionists.

Seong Jin Cho is considered one of the most talented and interesting young generation of pianists, at least since his victory in the Chopin Competition.

Helen Grimaud. Renaissance woman H el ene Grimaud is more than just a deeply passionate and dedicated musical artist whose achievements as a pianist play a central role in her life. She is a woman of many talents that extend far beyond the instrument she plays, with such poetic expression and unparalleled technical control. The French artist has

established herself as a dedicated wildlife defender, compassionate human rights activist and writer.

The performer herself about herself and the manner of playing: "... every time I perform or record, I find myself in the place of Heraclitus, enter the water and meet myself anew. Working with Nitin opened up new sonic horizons for me and offered a new way to experience the piano concerto. at the same time, this process confirmed my belief in music's limitless capacity not only to represent Nature, but also to interpret it and stimulate change. Music involves both the desire to express and the ability to listen. And listening to music means listening to Nature. Today, more than ever, nature demands from people our respect, our care, our compassion. My greatest wish is that, sharing the sounds of music, listening carefully to the voices of the environment together, we can all get closer not only to Nature, but also to ourselves. Because we are water" [5].

Pianist H el ene Grimaud is famous for her universal style and rich musical palette. She recently appeared at the Walt Disney Concert Hall performing Maurice Ravel's Piano Concerto in G Major with the Los Angeles Philharmonic Orchestra conducted by Lionel Bringier.

Yan Lisiecki. At the age of 21, Canadian pianist Ian Lisiecki has won recognition for his exceptional interpretive maturity, distinctive sound and poetic sensibility. The New York Times called him "a pianist for whom every note is important" [4].

Insightful interpretations, refined technique and a natural drive for art give Lisiecki a musical voice that belies his age. Jan Lisiecki was born in a Polish family in Canada in 1995. He began piano lessons at the age of five and made his concert debut four years later, always rejecting the "prodigy" label. His approach to music is a refreshing combination of dedication, skill, enthusiasm and a realistic view of a musician's career. "Maybe I'm lucky to have talent, but it's also about dedication and hard work," Yang says [4].

The leading radio and television networks of Europe and North America widely broadcast Lisiecki's speeches. He was also the subject of the CBC National News Documentary *The Reluctant Prodigy*. In 2013, he received the Leonard Bernstein Award at the Schleswig-Holstein Music Festival and was named Gramophone's Young Artist of the Year.

Ian is philanthropic, donating his time and achievements to organizations such as the David Foster Foundation, the Polish Humanitarian Organization and the Wishing Star Foundation. In 2012, he was appointed UNICEF Canada ambassador, having been the national youth representative since 2008.

Thus, in contrast to the creative pursuits of a composer who can afford

to "write on the table" – because the fruits of his inspiration are saved for the future in a musical notation – the activity of a performer is unthinkable without instant recognition of contemporaries, actively winning their sympathies, justifying hopes and expectations. Today, the public expects the same from the artist as always: a shock from the encounter with art. It is not easy to cause this upheaval. In order to achieve the desired effect, the performer has to figure out two important questions for himself: what, in fact, to interest/touch the listeners and how to do it. The modern generation of musicians is often obsessed with solving the second question (probably thinking that it is superfluous to care about the content of a musical work after the composer). The above fully applies to piano performance and it is an important factor in today's performance culture.

REFERENCES

1. Фортепіанне мистецтво в європейському часопросторі: колект. монографія / Н.Ю. Зимогляд, П.А. Кордовська, Д.В. Кутлуєва та ін. Харків: Вид. Естет Прінт, 2023. 284 с.
2. Соліпізм CD JOEP BEVING : URL: https://docom.com.ua/index.php/product/solipsizm-cd-joep-beving_8795223917 (дата звернення 25.03.2024).
3. Шопен : URL: https://lb.ua/tag/4581_shopen (дата звернення 25.03.2024).
4. Ян Лісецкі : URL: https://artsandculture.google.com/entity/m0465_cp?hl=uk (дата звернення 25.03.2024).
5. All posts tagged Elen Grimo : URL: <https://www.israelculture.info/elen-grimo-ya-chuvstvuy-u-svoyu-prinadlezhnost-k-etoj-strane-i-lyudyam-ochen-lyublyu-vystupat-v-izraile/> (дата звернення 25.03.2024).

Yu. Busko,
student,
O. Mykhailova,
PhD in Pedagogics, Associate
Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University

THE DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING IN PRIMARY SCHOOL LEARNERS IN THE PROCESS OF STUDYING THE INTEGRATED COURSE "I EXPLORE THE WORLD"

Today, critical thinking has become one of the leading trends in education. The fact that its development is one of the cross-cutting tasks of the educational process is also stated in the Concept of the New Ukrainian School. The pupil must be able to process and systematize information obtained from available sources and present it in various forms; critically evaluate facts, combine new experience with previously acquired and creatively use it to solve problems. For example, in the field of natural sciences, which is included in the course "I explore the world", it is stated that the pupil should be able to process and systematize information of natural content obtained from available sources and present it in various forms; critically evaluate facts, combine new experience with previously acquired and creatively use it to solve problems of a natural nature. Therefore, the ability to think critically is a very important skill for today's people.

Primary school lays the foundation for critical thinking. Considering this, the study of any issues related to the development of critical thinking of younger schoolchildren is relevant.

The problem of developing critical thinking is in the center of attention of foreign and Ukrainian educators: I. Bolshakova, N. Vukina, N. Dementievska, T. Oliinyk, S. Terna, O. Tyagla, O. Pometun, and others.

The purpose of the article is to consider the features of the development of critical thinking in the process of studying the integrated course "I explore the world" by younger schoolchildren, to determine the appropriate methods.

There is no single definition of critical thinking. L. Terletska believes that critical thinking is such thinking, which is characterized by depth (the ability to penetrate into the essence of things), consistency (the ability to follow logical rules), independence (the ability to ask questions, find new approaches to their clarification), flexibility (the ability to change the method of solving a problem), speed (the ability to quickly cope with a

task) [6, p. 10].

O. Pometun claims that critical thinking is: 1) thinking that contributes to the formation of the ability to realize one's own attitude to a certain issue, the ability to find new ideas, analyze events and critically evaluate them; 2) non-standard thinking, based on the ability to see and evaluate alternatives, priorities, determine the reliability and adequacy of facts, phenomena, events; 3) practical thinking, which, on the basis of theoretical knowledge, allows you to make the necessary decisions; 4) reflective thinking, a method of correcting mistakes made by a person in the process of thinking and searching; 5) a multilevel and changing phenomenon that reflects moral and ethical principles, sociopolitical features, evaluative experience, values, human knowledge, mental and practical practices [5, p. 12].

During the development of critical thinking in schoolchildren, teachers can set the following tasks: students' assimilation of knowledge about the laws and methods of logical and critical thinking, about the basics of criticality and self-criticism; students' mastery of hypothetical-deductive logic of thinking with elements of criticality; learning the ability to understand the logical procedures of critical thinking: explanation and prediction, proof and refutation, argument, argumentation, evaluation and self-evaluation; formation of a system of critical thinking skills in specially organized educational situations; formation of skills to identify logical errors, critical assessment of phenomena, behavior; teaching the application of logical and critical thinking skills in various scientific fields, practical activities and social life [3, p. 35].

The lessons of the integrated course "I explore the world" create the necessary conditions for the formation and development of critical thinking (solving tasks, problems, processing information, choosing rational methods of activity and evaluating situations). The formation of critical thinking of younger schoolchildren is a rather complex process, since the teacher needs to take into account the age characteristics of the students, and therefore use interesting methods and tasks available to schoolchildren. We are talking about interactive learning technologies that can involve all students in the learning process, make it easy, and most importantly, interesting and productive. Among the well-known methods for the development of critical thinking of younger schoolchildren, the following can be used:

1. *"Insert" or "Reading with marks"* (by Vaughan and Estes). When studying information related to new ideas, the teacher asks each participant (pair or group) to make an individual table of marks (marking).

" + " I know	" – " New	I thought differently	" ! " It remained unclear

To fill it out, the teacher will first ask the students to make marks in the fields while reading, and after reading the text, fill in the table, where the icons will become the headings of the table's graphs. Information from the text is briefly entered in the table. An important stage of the work here is the discussion of the entries entered in the table or marking of the text.

2. *"Decision tree"*. This method helps children to analyze and better understand the mechanisms of making complex decisions. The rules for working with this method are as follows: the students' possible assumptions model the further ending of a particular question or story. The trunk of the tree is the topic, the branches are assumptions that follow two main directions – "possible" and "probable" (the number of "branches" is not limited), and, finally, "leaves" – the justification of these assumptions, arguments in favor of one or another thoughts

For example: Topic "The family is strong in order" (3rd form).

The teacher formulates the problem: "For each of us, the closest, dearest people are our relatives. And the greatest happiness is a happy family. Do we know the recipe for a happy family? Let's create it together. I suggest doing the "Decision Tree" exercise. There is a chalk drawing of a tree on the board. It is waiting for our help. But we will enliven it not with leaves, but with hearts – symbols of love. We work in pairs. At each desk you got a heart. Consult and write down one suggestion: what is needed for family happiness? (for work – 1 minute).

Share your suggestions and we will make a joint decision: what is needed for family happiness? (pairs of students go to the board in turn, read their proposal and attach the heart to the tree)

3. *"Double diary"* is especially effective when working with a textbook. In the left part of the diary, students write down those moments from the text that made the greatest impression on them, caused some memories, associations with episodes from their own lives, puzzled them, caused protest or, on the contrary, admiration, surprise, such quotes on which they " stumbled." In fact, they should give a comment: what made them write down this particular quote. At the reflection stage, students return to work with double diaries, with their help, the text is sequentially analyzed, students share the comments they made on each page.

4. *"Board magazine"*. This is a way of visualizing the material. Students write down the answers to the following questions:

- What do I know about this topic?
- What new did I learn from the text?

5. "*Cinquain*" translated from French is a poem of five lines, which requires the synthesis of information and the presentation of material in short sentences.

Rules for writing *cinquain*:

- 1) In the first line, the topic is called one word (usually a noun).
- 2) The second line is a description of the topic in two words (two adjectives).
- 3) The third line is a description of the action within this topic in three words.
- 4) The fourth line is a sentence of four words that reveals the essence of the topic or attitude to it.
- 5) The last line is a one-word synonym that repeats the essence of the topic.

The teacher offers each participant to write his *cinquain* in 5-7 minutes. After this individual task is completed, all members of the group of several *cinquain* compose one, the content of which is agreed upon by all, and present it for discussion.

Cinquain can also be written by members of the same team together.

For example, when studying the topic "Water and its properties", the following *cinquain* can be composed:

1. Water
2. Colorless, rapid, life-giving
3. Flows, gurgles, evaporates
4. Necessary for life on Earth.
5. Miracle!

6. "*Fishbone*" is a schematic diagram in the form of a fish skeleton, which allows you to visually demonstrate the causes of specific events, phenomena, problems and the corresponding conclusions or results of the discussion determined in the process of analysis. For example, when studying the topic "Plan and map" in the 4th grade, the teacher can ask the following problematic question: If the map had never been invented, how would people be able to navigate in an unfamiliar area?

As we can see, the described methods are aimed at the students' search for their own knowledge, rather than the acquisition of ready-made knowledge and its analysis and comprehension.

So, critical thinking is a purposeful thinking process that enables a student to perceive, analyze, systematize, evaluate information, the result of an action and choose his own attitude to them, justify his thoughts and actions.

REFERENCES

1. Вишківська В.Б, Шикиринська О. А. Організація процесу навчання в новій українській школі: теоретикопрактичний аспект. Молодь і ринок. 2019. № 11 (178). С. 115-119.
2. Голюк О.П., Пахальчук Н.О. Нестандартні задачі як засіб розвитку логічного мислення молодших школярів. Advanced trends of the modern development of psychology and pedagogy in European countries : collective monograph. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing». 2019. С. 116-132.
3. Лякішева А.В. Ретроспективний огляд поняття "критичне мислення". Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць. 2019. Вип. 1. С. 29-37.
4. Нова українська школа. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
5. Пометун О.І. Основи критичного мислення: навчальна книга . Київ: Богдан, 2010. 74 с.
6. Терлецька Л.Г. Критичне мислення як засіб розвитку вмінь учнів аналізувати та застосовувати інформацію. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток навичок критичного мислення». Київ, 2018. С. 7-17.

V. Chyzhska,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

FORMATION OF PEDAGOGICAL CULTURE OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN'S PARENTS BY MEANS OF UKRAINIAN ETHNOPEDAGOGY

Ukraine, as a country with a rich history, has always emphasized the preservation of national identity and cultural heritage. However, in the modern world where the influence of globalization is becoming increasingly significant, ensuring the transmission of Ukrainian cultural heritage and values to the next generation becomes a challenge. A key factor in this process is the pedagogical culture of parents of young schoolchildren, and a key tool in this context is the use of Ukrainian ethnopedagogy.

During the scientific inquiry, it has been established that issues related to parental pedagogical culture are addressed in the works of philosophers (V. L. Benin, O. S. Ponomarev, etc.); sociologists (A. I. Antonov, I.S. Kon, M. F. Yuri, etc.); psychologists (I.V. Grebennikov, V.P. Kravets, R. V. Ovcharova, S. M. Shcherbakova, etc.); acmeologists (A. O. Derkach, O. A. Dubasenyuk, N. V. Kuzmina, etc.); andragogues (O.V. Anishchenko, G. M. Laktionova, O. I. Ogienko, etc.) [1:8].

The purpose of the article is to analyze pedagogical methods and techniques aimed at shaping the pedagogical culture of parents of young schoolchildren using Ukrainian ethnopedagogical tools. To achieve this goal, research methods such as analysis of scientific literature, observation, interviews with parents and educators, and analysis of pedagogical practice were used.

The analysis of modern approaches to the upbringing and education of young schoolchildren in the context of preserving cultural heritage and national identity shows that pedagogical collaboration with parents is of particular importance. It involves active participation of parents in the upbringing and education of children, as well as the formation of pedagogical culture both for themselves and their children [2:221].

The structural-pedagogical culture of parents consists of components including psychological-pedagogical knowledge, skills in caring for younger school-age children, and the culture of pedagogical influence. Pedagogical culture of parents can manifest in various aspects, whether in a

complex or in individual elements.

The main attributes of the pedagogical culture of young parents, as established, include moral, linguistic, communicative, didactic, physical, aesthetic, and ecological cultures, among others.

Moral culture is determined by parents' demands on themselves, their self-criticism, and adherence to moral norms. Linguistic culture is associated with proficiency in correct and clean language, good diction, speech expressiveness, and richness of intonations. Communicative culture is evident in the ability to gain the trust of children, build trusting relationships, friendliness in communication, and self-control. Didactic culture is based on the ability to optimally organize the educational and upbringing process, provide necessary motivation, and master modern methods of education. Aesthetic culture is ensured by the presence of aesthetic taste, observance of ethics in communication, appearance, and home decor. Ecological culture is manifested in the ability of individuals to behave correctly in the environment and adhere to personal hygiene. Physical culture is related to a healthy lifestyle for the family.

Based on this structure, we can analyze the pedagogical culture of the family as a combination of various aspects of interaction between parents and children.

Effective and attractive tools for involving parents in active participation in the upbringing process allow the creation of Ukrainian ethnopedagogical means. One key aspect of this process is parents' awareness of the importance of preserving cultural heritage and national identity.

Pedagogical methods and techniques aimed at shaping the pedagogical culture of parents include organizing family celebrations, cultural events, participation in folklore groups, and groups studying the Ukrainian language, literature, and history. Additionally, these methods include conversations in Ukrainian at home, joint preparation of traditional Ukrainian dishes, and active participation in national holidays and religious ceremonies.

An assessment of the effectiveness of implemented methods and programs in shaping the pedagogical culture of parents of young schoolchildren is needed. Observations and interviews with parents and children show that the use of Ukrainian ethnopedagogical tools contributes to the preservation of national identity and cultural heritage [2:221].

All the above indicates that pedagogical methods and techniques aimed at shaping the pedagogical culture of parents of young schoolchildren using Ukrainian ethnopedagogical tools have great potential in preserving cultural heritage and national identity.

However, it should be noted that currently, in pedagogical science, there are few explored aspects related to the formation of the pedagogical culture of parents through the use of Ukrainian ethnopedagogy, especially in the context of folk art. Practice shows that less attention is paid to the use of folk games, children's folklore, including small folk genres such as nursery rhymes, counting rhymes, lullabies, play-songs, proverbs, sayings, tongue twisters, folk ritual and domestic songs, and even less to the use of folk toys [3:381].

The formation of pedagogical culture among the parents of junior schoolchildren through Ukrainian ethnopedagogy can play a vital role in shaping the pedagogical culture of parents, particularly in how they support and participate in their children's education.

Adapting these traditional methods to modern educational contexts is crucial. This could mean incorporating elements of Ukrainian folklore and traditions into the learning materials or school events, thereby making education a more culturally resonant experience for children and their parents. By integrating ethnopedagogical elements, children and parents can connect more deeply with their Ukrainian cultural identity. This helps in instilling cultural values and traditions in the younger generation. Practical strategies might include storytelling sessions, traditional games, involvement in Ukrainian festivals and rituals, and the use of Ukrainian folk tales and songs in education. This not only aids in learning but also in the cultural bonding between parents and children. Creating a community around these practices can provide support and encouragement for parents and can help in the broader dissemination of these cultural values. This approach not only educates children and parents but also plays a crucial role in preserving and promoting Ukrainian cultural heritage [4:18].

Overall, the integration of Ukrainian ethnopedagogy in the pedagogical culture of parents can be a holistic and enriching approach, benefiting both the educational and cultural development of junior schoolchildren.

Therefore, the article has been based on studies of practical aspects of using Ukrainian ethnopedagogy as a means of shaping the pedagogical culture of parents and analyzed modern approaches to the upbringing and education of young schoolchildren in the context of preserving cultural heritage and national identity.

An evaluation of the effectiveness of implemented methods and programs in shaping the pedagogical culture of parents of young schoolchildren was conducted. It was also determined that folk art, as an aspect of shaping the pedagogical culture of parents through the use of Ukrainian ethnopedagogy, requires more detailed consideration and is promising for further research.

REFERENCES

1. Цуркан Т.Г. Формування педагогічної культури батьків молодших школярів у взаємодії сім'ї і школи. Чернівці, 2018. 23 с.
2. Цуркан, Т. Г. (2017). Модель формування педагогічної культури батьків молодших школярів у взаємодії сім'ї і школи та педагогічні умови її реалізації. Педагогічна освіта: теорія і практика, 23 (2), Ч. 1, 218–224.
3. Шукалова О. С. Роль сімейного виховання в особистісному розвитку дитини //Вісник післядипломної освіти. 2013. Вип. 9(2). С. 380–389.
4. Батрун І.В. Етнопедагогіка в системі вітчизняного національного та патріотичного виховання ХХІ століття. 2020. № 73. Т.1. С.17–22.

*S. Eliseeva,
Student,
O. Voznyuk,
Doctor of Sciences (in Pedagogics), Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

SERIES OF PATRIOTIC POSTER

The use of patriotic propaganda posters has always been a powerful tool for molding societal attitudes, beliefs, and behaviors. This paper investigates the existing literature and historical evidence to analyze how visual messages help to sway public opinion, generate a sense of nationalism, and prompt societies to action in the times of conflict or crisis. Moreover, it covers the psychological background of patriotic propaganda, emphasizing its impact in terms of emotional response, unity creation, and identity formation. By synthesizing various perspectives, let us see the insights into the complex interplay between propaganda posters and societal dynamics, urging for critical examination and reflection on their role in shaping national narratives and identities.

Propaganda posters are thoroughly crafted to elicit particular emotions and affect human psychology. By using captivating images, bright colors, and short statements, propaganda posters are intended to draw the eye and thus plant compelling concepts in the observer's mind. The psychological construct of framing is widely utilized, framing sophisticated concepts in simpler terms by deploying repetition, symbolism, or appeals to patriotism and fear to direct perceptions. Recurrent use of the same image or slogan guarantees people feel united and recognized by their peers, aiming to align all of their beliefs with others and influencing the confirmation bias and social norm constructs. Moreover, these posters frequently utilize cognitive biases to steer opinions. For instance, a bandwagon fallacy encourages conformity by manipulating the need to feel secure. By leveraging psychological principles, these posters can incite feelings of loyalty, pride, or urgency, ultimately shaping individual beliefs and societal norms in alignment with the propagandist's objectives.

For example, let's analyze a very American famous poster made by J.M. Flagg. An "Uncle Sam" poster features a stern, imposing figure of Uncle Sam, accompanied by the iconic phrase "I Want You for U.S. Army" or a similar call to action. These posters are crafted to evoke a sense of duty, patriotism, and urgency. The design typically employs bold colors, such as red, white, and blue, symbolizing American nationalism, while the figure of Uncle Sam, with his pointed finger and stern expression, exudes

authority and command. The use of direct address, combined with the iconic imagery of Uncle Sam, creates a personal connection with the viewer, compelling them to feel a sense of responsibility to answer the call to service. Furthermore, the simplicity and clarity of the message make it easily digestible and memorable, ensuring its widespread dissemination and impact. These posters were strategically placed in public spaces, such as recruitment offices, schools, and community centers, to reach a broad audience and mobilize masses during times of war or national crisis. By tapping into patriotic sentiments and employing persuasive visual cues, "Uncle Sam" posters effectively influenced masses, rallying support for military recruitment efforts and shaping public opinion in alignment with governmental objectives.

Also let's have a look on perhaps most iconic Ukrainian poster - "Glory to Ukraine - Glory to the Heroes!" which gained prominence during the Ukrainian Revolution of 2014. This poster typically features bold text against a background of the Ukrainian flag or patriotic imagery, often accompanied by depictions of heroic figures or scenes of resistance. The design is characterized by its simplicity and emotive appeal, utilizing powerful symbols of national identity and resilience. Through its evocative language and imagery, the poster invokes a sense of unity, pride, and defiance among the Ukrainian populace, rallying support for the resistance against external aggression. These posters were widely disseminated through social media, street demonstrations, and grassroots activism, harnessing the power of visual communication to galvanize public sentiment and mobilize masses in defense of Ukrainian sovereignty.

REFERENCES

1. Harold D. Lasswell. *Propaganda Technique in the World War*. 1927.
2. Richard A. Nelson. *A Chronology and Glossary of Propaganda in the United States*. 2001.
3. Robert B. Cialdini. *Influence: The Psychology of Persuasion*. 2007. P. 101–103
4. David A. Welch. *Propaganda, Power and Persuasion: From World War I to Wikileaks*. 2007.
5. Garth S. Jowett, Victoria O'Donnell. *Propaganda and Persuasion*. 2012.

M. Holiuk,
Student,
O. Zymovets,
Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

GENRE AND STYLE EVOLUTION OF UKRAINIAN FOLK SONGS

The Ukrainian song culture is one of the most valuable spiritual heritages of the people throughout its long history, which dates back to antiquity. Folk songs reflect the most diverse aspects of the life of the working people: their difficult but heroic history, their long and fierce struggle against foreign enslavers and landlords, their struggle for their rights, as well as the everyday life and preferences of ordinary people. The song accompanied various types of labour being an important companion at every stage of the work process, from harvesting to spinning. It also played a significant role in folk rituals including various calendar and ceremonial songs, carols, shchedrivkas, spring songs, as well as wedding and funeral ritual songs.

In Ukraine in the nineteenth century ancient folk songs were sometimes called staryny. Contemporary Ukrainian folklore has over a hundred terms for folk songs. Songs are classified:

- by genre (epic songs, lyrical songs, lyric-epic songs, lyric-dramatic songs, ballads, ritual songs, nonritual songs);
- by content (historical songs, heroic songs, social songs, historical and everyday songs, family songs, religious songs, children's songs, majestic songs, humorous songs);
- by chronological and thematic (or historical and thematic) principle (songs about the struggle against Turkish-Tatar invaders, songs about the struggle against Polish-gentry invaders, songs about spontaneous peasant uprisings and their heroes, Cossack songs, Haidamak songs, recruitment songs, songs about emigration, songs about women's fate, love songs, lullabies, etc.) [2].

In the initial period Ukrainian folk songs were passed down orally from generation to generation. They were performed by the people themselves during various rites, celebrations and events. Traditional performances were distinguished by their authenticity and naturalness marked by different styles and techniques, melodic singing, choral or solo performance, and often accompanied by various musical instruments, such as bandura, lyre, gusli, etc. [1].

Songs had a significant socio-cultural and psychological impact on the Ukrainian people. They united the community during various events, served as a means of transmitting cultural values and history, expressed emotions and feelings, contributed to the preservation of traditions and the formation of national identity.

Ukrainian folk songs, like many other aspects of culture, are influenced by changes in society, technology and cultural trends but they remain alive, relevant and open to creative interpretations and innovations. Many Ukrainian folk songs have roots in pre-Christian rituals and beliefs with themes related to nature worship, fertility rites and ancestral spirits. The introduction of Christianity to Ukraine in the 10th century brought new religious themes and motifs to folk music including hymns, prayers, and devotional songs. Major historical events such as wars, revolutions and social upheavals, have also influenced the themes and content of Ukrainian folk songs reflecting the experience and emotions of the Ukrainian people [3].

The development of music recording technologies allows performers to create new versions and arrangements of Ukrainian folk songs. It includes electronic sampling, computer processing and modern sound effects. Thanks to the Internet and social media Ukrainian folk songs are becoming more accessible to a global audience. It popularizes Ukrainian music outside the country.

In the modern world Ukrainian folk songs continue to play an important role but in new contexts. They are used as a means of cultural expression, correlate with modern musical trends and act as a symbol of national pride and unity. Ukrainian folk songs are often used in modern arrangements, cover songs and performances, and are also actively used in media, educational and cultural events. Thus, Ukrainian folk songs remain an important part of Ukraine's cultural and musical heritage and actively interact with contemporary reality.

In our time, where cultural globalization affects every aspect of life, preserving and developing cultural heritage is an important task for every nation. Understanding how the genres and styles of Ukrainian folk song have changed over time helps us to analyze the history, culture and spirit of the Ukrainian people.

Unfortunately, Ukraine is currently in difficult geopolitical conditions facing aggression and territorial threats. However, even in these difficult times, music continues to play its role in shaping society, expressing emotions and reflecting national identity.

First of all, it is worth noting that contemporary Ukrainian music has become an important symbol of the struggle for independence and freedom.

It plays a key role in maintaining the morale and motivation of the Ukrainian people. In today's Ukraine, where tanks roar and explosions are heard, the song of anxiety plays a crucial role. Even in the midst of fire and chaos it finds its way into the hearts of people giving them strength and hope. A Ukrainian folk song is the voice of the nation that does not fade away. It is a symbol of strength, solidarity and indestructibility.

Creativity can be considered as one of the means of spiritual weaponry and resistance, a tool for psychological protection. Through creativity we draw attention to ourselves and our country. Art helps to maintain international interest in Ukraine, not to forget about military events and to raise funds to support the army, thus bringing our victory closer. In the heart of Ukraine, where every chord is filled with emotion, the great melody of contemporary music sounds in times of war. To the sounds of harmony and rhythms that carry devotion and strength, the people feel a fervent outlook on the world and a soul full of hope.

Contemporary Ukrainian artists demonstrate diversity and creativity in their performances of Ukrainian folk songs making arrangements, creating new and exciting versions of traditional songs using modern rock sounds and energetic rhythms (e.g. Okean Elzy's song "Let Go", which arrangement is based on the folk song "Hey, the Girls Were Going), traditional instruments and melodies combined with modern musical techniques (e.g. DakhaBrakha's song "Flying", which is based on the folk song "To the Forest Near the River"), traditional Ukrainian motifs with electronic sound (e.g. The Hardkiss's song "Kupala", which is based on the folk song "Kupala, Kupala"). Ukrainian artists are actively interacting with musicians and cultures from other countries exchanging ideas, styles and traditions, as well as creating joint projects. This is also changing the way Ukrainian folk songs are performed and interpreted.

Conclusions. The genre and style evolution of Ukrainian folk song is a complex and fascinating process that reflects the diversity of the cultural experience of the Ukrainian people over the centuries. From the original pre-marital ritual songs and epic ballads to contemporary arrangements and interpretations, Ukrainian folk song has travelled a path where tradition has intertwined with innovation and authenticity with influences from outside cultures.

This process of evolution testifies to the resilience and adaptability of Ukrainian culture, as well as its ability to reflect changes in society, history and the identity of the people. A folk song not only reflects history and cultural values but also transforms with time retaining its relevance and significance for the modern generation.

The Ukrainian folk song continues to arouse interest both among its

own people and a global audience testifying to its outstanding artistic and cultural significance. The genre and style evolution of Ukrainian folk songs remains an object of research and a source of inspiration for musicians and cultural scholars helping to enrich the national musical heritage and preserve its uniqueness for future generations.

REFERENCES

1. Гордійчук М. М. Перлини української народної пісні. Пісенник//упорядник М. М. Гордійчук. К.: «Музична Україна», 1991.
2. Літературознавчий словник-довідник//Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. К.: ВЦ «Академія», 1997.
3. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу. К., 1994.

K. Holovach,
student,
O. Mykhailova,
PhD in Pedagogics, Associate
Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State
University

THE FORMATION OF MEDIA LITERACY OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN AT THE LESSONS “I EXPLORE THE WORLD”

Media education is one of the main directions of educational activity, which is aimed at the development of critical thinking, forms the ability to use and select information, carry out communication, realize the consequences of the influence of mass communication on a person, contributes to the increase of professional, intellectual, cultural, spiritual, and moral levels of future specialists.

Problems in the context of media education are investigated by the following Ukrainian scientists: O. Baryshpolets, O. Volosheniuk, N. Gabor, N. Horb, V. Ivanov, L. Naidyonova, H. Onkovych, B. Potyatynyk, I. Chemerys and many others.

I. Chelysheva notes that mastering the field of media for younger schoolchildren occurs by the method of trial and error, mostly uncontrolled by teachers and parents, as a result of which there is a negative impact of mass media on the child.

A. Gubanova draws attention to the fact that the sooner a child learns to interact with the media, the less harm will be done to him, because otherwise, this process can become uncontrolled and cause damage 4 earlier than media literacy is formed naturally.

The widespread spread of media, the emergence of new technologies, makes it possible to successfully use various models of media education, to successfully integrate and synthesize them.

The purpose of the article is to develop and justify the method of forming media literacy of junior high school students in the lessons "I explore the world", and to check its effectiveness.

The need to develop effective methods of forming media literacy in elementary school children is a very urgent problem, as media resources have become a part of our lives, so we, as teachers, should form a conscious attitude to media resources in school-aged children. Media education should be considered as theory training and skillful practical

mastery of modern means of mass communication.

Media education is a part of the educational process aimed at forming a media culture in society, preparing an individual for safe and effective interaction with the modern mass media system, including both traditional (print publications, radio, cinema, television) and the latest (Internet) media, taking into account development of information and communication technologies. The main goal of the formation of media literacy of an individual is the systematic, purposeful accumulation of qualitative changes in the content of media literacy and the achievement of the unity of its components in the educational process. In primary school age, the formation of media literacy takes place at the initial stage. During this period, children are just beginning to master media technologies and get to know mass media. Based on this, the results of media literacy can be presented in the form of three basic components – informational (knowledge), motivational and activity. They can develop both in curricular and extracurricular activities.

In my opinion, the introduction of media education during the lessons "I explore the world", where it is very important to be able to work with information, is extremely relevant. We have to make students understand that the teacher is not the main source of knowledge. Each lesson requires the use of pedagogical methods, techniques, but in order to interest students, it is necessary to involve what is an integral part of their lives today. Therefore, we actively use students' gadgets (phones, tablets) and an interactive whiteboard. This has great advantages: accessibility, the opportunity to visit the museum anywhere on the planet and at any time. Students can research various topics, study information, and draw general conclusions based on this.

So, media competence is the ability and skill to find, evaluate, use, analyze, and transmit information in various activities. The goal of an individual's media competence is the development of the skills of competent interaction with the media, that is, media literacy.

REFERENCES

1. Батьки, діти та медіа: путівник із батьківського посередництва /О. Волошенюк, О. Мокрогуз; За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. К.: ЦВП, АУП, 2017. 79 с.
2. Концепція впровадження медіосвіти в Україні. URL: http://lobtim.ucoz.ua/Mediaosvita/001_konsepsiavprovadzennamediaosvity.doc.pdf

3. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: посібник для вчителя / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.

4. Ліщун О. Д. Медійна компетентність на заняттях соціально-реабілітаційних гуртків професійно-технічних навчальних закладів. ТОВ фірма «Планер», 2018. Вип. 52. 465 с.

5. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція)/ за ред. Л. А. Найдьонові, М. М. Слюсаревського. Київ, 2016. 16с.

6. Казаков Ю.М. Педагогічні умови застосування медіаосвіти в процесі професійної підготовки майбутніх учителів : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти. Луганськ, 2007. 21 с.

A. Iskova,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

FORMATION OF HEALTHY EATING SKILLS IN ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS IN THE LESSONS ‘I EXPLORE THE WORLD’

According to statistics, the situation with children's health is close to critical: the level of general morbidity is increasing, diseases of organs and systems are spreading more and more. The reasons for this are a sedentary lifestyle, the lack of a healthy lifestyle, the poor environmental situation, and an excessive workload at school. An equally important factor in children's health impairment is the lack of healthy, balanced nutrition.

From January 1, 2022, new norms and procedures for the organization of meals in educational institutions came into force. Not only the composition of the school menu and cooking recipes, but also the form of food organization, recommendations for the equipment of food blocks and work with suppliers, as well as approaches to the formation of a culture of healthy eating among schoolchildren, as a cross-cutting competence of the New Ukrainian School, started to undergo innovations [1:77].

Today, many scientists, doctors and famous personalities are considering this issue: O. Zelenska, E. Klopotenko, O. Shvets, V. Lyashko, O. Lisovyi, V. Gorzheev, A. Stashkiv, I. Kuzin, O. Stepaniak and others.

It's important to recollect the importance of Cicero's saying: We need to eat and drink so much that our strength is restored and not depressed. Nutrition plays a serious role in the issue of full-fledged development and growth of schoolchildren. It not only contributes to the general strengthening of children's bodies, but can also affect their work capacity and success. The rational nutrition of students is based on the observance of three main principles; ensuring that the energy value of the diet corresponds to the body's energy consumption; satisfaction of the body's physiological needs in the specified amount of energy and ratio in food substances; observance of an optimal diet, i.e., a physiologically justified distribution of the amount of food consumed during the day [2:75].

The purpose of the article is to help teachers and parents to develop healthy eating skills in elementary school students. It is necessary to establish an understanding of balanced nutrition and healthy eating habits in children. After all, our eating habits are formed from childhood.

Instilling healthy eating skills in children of primary school age should be done not only by parents, but also by the school. It is important for the teacher to explain to students the benefits and harms of certain products, to form healthy eating habits. It is possible to implement these tasks through the discipline "I explore the world" (fundamentals of health).

A dominating feature of the structure of lessons on the basics of health should be flexibility, an organic combination of educational-cognitive and recreational-motor activities of students, dialogue and group cooperation of various types. It is necessary to select non-standard and more modern methods and forms of education for students to learn the basics of healthy eating to be interesting [3:6].

It is important to use various interactive exercises as often as possible both during the study of new material and during its consolidation and repetition. It is possible to form healthy eating skills in elementary school students thanks to the use of games in the lessons of the basics of health. Didactic games make it possible to individualize the work in the lesson, to give tasks that are applicable to each student, developing their abilities as much as possible. Games can foster a sense of responsibility, collectivism [4:30].

Therefore, in modern conditions, the health of children is of great importance, since the future of society depends on the health of the younger generation. Many diseases of organs and their systems arise due to irrational nutrition. It is important to inculcate a culture of healthy eating from a very young age, both at home and at school. In the "I explore the world" lessons, the teacher needs to choose innovative, more modern ones alongside traditional methods and forms.

The modern lesson on the basics of health "I explore the world" is a democratic lesson. It is held not for schoolchildren, but together with them. This is, first of all, a lesson that creates real conditions for the intellectual, social, and moral development of an individual. It is important to organize a lesson based on cooperation and interaction. Only the coordinated work of parents and teachers can form healthy eating skills in schoolchildren.

REFERENCES

1. Бондар Т.С. Здоров'я школярів: практичні матеріали для повсякденної роботи педагога. Харків: Веста, 2009. 192 с.
2. Клубей, С., Погорелова, К., Салтикова, Г., Гнилокурченко, Г., Король, О. (2021). Сучасні тенденції шкільного харчування та фактори формування харчових звичок у дітей різного віку. Український науково-медичний молодіжний журнал, 121(1), С. 70-82.

3. Ващенко О. М. (2014) Особливості побудови здоров'язберезувального освітнього середовища початкової школи. *Здоров'я та фізична культура*, 4 (292), С. 2–9.

4. Ващенко О. Пояснювальна записка до програми «Абетка харчування». URL:https://www.abetkahealthykids.com.ua/uploaded/materials/poyasnyvalna_zapiska_abetka_harchuvannya.

*A. Iskryzhytska,
student,
O. Mykhailova,
PhD in Pedagogics, Associate
Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State
University*

HEALTH SAFETY TECHNOLOGIES AS A FACTOR OF PRESERVING AND PROMOTING HEALTH IN CHILDREN OF UPPER-KINDERGARTEN AGE

The period of preschool childhood is a unique period of development, which is saturated with various physiological, social and psychological changes. This age is important in the formation of personality, because it forms the necessary skills and habits that determine the degree and nature of adaptation in the following stages of the child's life. At the current stage of society, an important problem is the formation of skills to preserve and strengthen health. This is especially relevant among children of upper-kindergarten age, because children must be aware of what health is and its value, have a certain idea about a healthy lifestyle, the importance of hygiene, and proper nutrition. Therefore, it is important for the teacher to choose a system of measures aimed at preserving and strengthening health, that is, a complex of health-preserving technologies.

This problem will always be relevant in preschool education, therefore, the development of children, their attitude to their health will depend on how the teacher plans the educational process, what conditions will be created for this.

Problems of health safety technologies were studied by Ukrainian and foreign scientists: S. Aleschenko, Yu. Boychuk, L. Hryvniak, K. Daene, O. Dubogai, S. Ivankova, L. Loginova and others. The researches of teachers: V. Horashchuk, O. Dubogai, S. Kyrylenko, S. Lapayenko, S. Svyridenko, S. Tyshchenko, V. Shakhnenko and others, which reveal various aspects of the formation of a culture of health and a healthy lifestyle, are becoming especially relevant. Psychological and pedagogical and social aspects of a healthy lifestyle for children and youth were characterized in the studies of O. Bezpalko, I. Zvereva, N. Zymivets, G. Laktionova, I. Sokovna-Semenova, etc.

The purpose of the article is to highlight the content of health safety technologies as a factor in preserving and strengthening health in children of upper-kindergarten age.

Technology is a system of methods that is used to optimize the form of education, to improve the conduct of classes. Any technology is designed based on specific conditions and is oriented towards a given, not a predictable result.

By health safety technologies, scientists understand favourable conditions for a child's education (without stressful situations, adequacy of requirements, teaching and upbringing methods); optimal organization of the educational process (according to age, gender, individual characteristics and hygienic requirements); necessary, sufficient and rationally organized motor mode [4, p. 47].

Other scientists understand health safety technologies as: favourable conditions for a child's education in a preschool education institution, selection of methods, forms of education and upbringing; preparation of the educational process, taking into account the age, gender, individual characteristics of children, creation of a full-fledged and rational movement regime.

Analysis of classifications of existing health safety technologies makes it possible to distinguish the following types (according to O. Vashchenko):

- *health safety* - technologies that create safe conditions for staying, studying and working at school and those that solve the task of rational organization of the educational process (taking into account age, gender, individual characteristics and hygienic norms), compliance of educational and physical loads with the child's capabilities;

- *health* - technologies aimed at solving the tasks of strengthening the physical health of students, increasing the potential (resources) of health: physical training, physiotherapy, aromatherapy, hardening, gymnastics, massage, phytotherapy, music therapy;

- *technologies of health education* – hygiene education, formation of life skills (emotion management, conflict resolution, etc.), injury prevention and abuse of psychoactive substances, sex education;

- *upbringing a culture of health* - upbringing personal qualities in children that contribute to preserving and strengthening health, forming ideas about health as a value, strengthening motivation to lead a healthy lifestyle, increasing responsibility for personal health, health families [5, p. 5].

A wide range of health safety technologies are used in the preschool education institution: stretching, dynamic pauses, moving and sports games, relaxation, finger gymnastics, eye gymnastics, corrective, orthopedic gymnastics, etc. Corrective technologies are gaining popularity, namely technologies of musical influence, fairy-tale therapy, technologies of color influence, hardening.

The task of health safety pedagogy is to ensure a high level of health for the child's personality, to form a culture of health, to inculcate the skills of a healthy lifestyle, therefore the problem of preserving the health of children's personality will always be relevant and requires further solutions of modern forms, methods and means of implementing healthy of conservation technologies in the preschool education institution.

REFERENCES

1. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2011. С. 427.
2. Максимова О.О. Валеологічна освіта дітей дошкільного віку: навч. метод. посіб. Житомир, ФОП Левковець, 2018. С. 213.
4. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям: навч. посіб. Київ: Радянська школа, 1997. С. 257.
3. Сливка Л. Організація здоров'язберігаючого середовища молодшого школяра: теоретичні й практичні аспекти. Гірська школа Українських Карпат. 2014. № 11. С. 44–47
5. Успенська В. Впровадження здоров'язберігальних технологій у загальноосвітньому навчальному закладі. Рідна школа. 2009. № 7. С. 44–48.

*M. Kalenyuk,
Student,
O. Mykhailova,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

DESIGN OF A BOOK PUBLICATION IN UKRAINIAN AND ENGLISH TRADITIONS

Children's illustrated books have been occupying an important niche in the book business for a long time. Entering the bookstore, we can find a separate department dedicated only to children's literature. Currently, in addition to domestic fairy tales, you can also find original fairy tales and stories by new authors, as well as whole series of translations of foreign children's literature. This raises the question: how much does the design of a Ukrainian children's illustrated book differ from a foreign one?

Therefore, the purpose of the research was to analyze the children's illustrated literature market of books in Ukraine and other countries.

The publication of one of the most famous works of children's literature - Antoine de Saint-Exupéry's story "The Little Prince" was chosen as the first object of research. The fairy tale was written in 1942 and since then has been republished almost every year by numerous publishing houses around the world. In our case, we will analyze the 2023 edition of "The Little Prince" by the New York publishing house HarperCollins - a bookstore with a 200-year history, which began its existence with a small family printing house, and is now one of the largest publishing houses in the world [1]. The format is 275x245 mm, has 32 pages, English text, has a soft cover. The main feature of this edition is its design with illustrations by Sarah Massini. Multicolored drawings are made using watercolor technique with elements that are drawn with wax pencils, in some places you can find a collage effect. You should also notice the location of the text on the fully illustrated pages - the peculiarity is that the text is arranged phrase by phrase around the illustrations, which sometimes resembles the style of a comic book, it also makes it easier for young readers to understand the story, because it does not overload them with their senses, so the child will return to it again and again books In Ukraine, the story about the Little Prince can be purchased from the publishing house "A-BA-BA-GA-LA-MA-GA" [2]. The 280x280 mm edition, 64 pages, 2014, in a hardcover, attracts the buyer's attention at first glance with the bright illustration of Vladyslav Yerka, who was remembered by many Ukrainian readers for his original design of the fairy tale about the Snow Queen, published in 2000.

In *The Little Prince*, the design is similar to *The Snow Queen*: the illustrations are placed on one page (usually the right), while the text is on the other page. There are also full-page illustrations, but the design of this edition differs from the edition illustrated by Sarah Massini, with a larger volume of text, which is placed traditionally on the entire page, so this version will be more suitable for older children.

The second object of the research was the story of Hans Christian Andersen - "The Snow Queen", namely in the edition from the British publishing house Usborne, 2012 edition, in hard cover, format 250.2 x 226 mm, on 24 pages with color illustrations [3]. The Usborne publishing house, which was founded in 1973, is one of the leading publishers in the world, which has branches in the USA, Canada and European countries and strives to make quality book products for children. The illustrations are made in the technique of watercolor painting using elements of realism (pictures of animals, people), the illustrations depict actors or events, usually with little or no background in the background. Pictures are placed chaotically, text blocks do not contain a lot of text, they are usually placed under or next to the illustrations, sometimes above the text, designed with a larger pin, for a better understanding of what is read by children. In our case, we should mention the above-mentioned "Snow Queen" of the Kyiv publishing house "A-BA-BA-GA-LA-MA-GA", decorated with illustrations by Vladyslav Yerk [4]. The publishing house describes the design of the edition as "an elegant edition in a dust cover", with a format of 235x308 mm, "for children from 2 to 102". The book was first published in the distant 2000, immediately receiving recognition not only from readers, but also from critics: winning in several nominations of the "Book of the Year-2000" competition, as well as being recognized as the best children's book in 2006 by the Anderson Foundation itself. In addition to fabulous multi-colored realistic illustrations in the book, which take your breath away at the first sight of the book cover itself, this edition boasts a whole separate application, in which reading the work turns into a full-fledged story game, where all the elements of the illustrations come to life [5]. The game can be purchased in the AppStore.

And the third object of research was the publication of the famous fairy tale "Puss in Boots" by Charles Perot. One of the most notable editions of *Puss in Boots* is illustrated by Axel Scheffler, publisher of Alison Green Books [6]. The book measures 6.34 x 0.35 x 4.65 inches (161 x 9 x 118 mm), has 32 pages, and was published on April 12, 2023 in hardcover. We are used to *Puss in Boots* being red-haired, ready to go on various adventures at the same moment with great curiosity, without fear (due to the cartoon of the same name from the DreamWorks studio), but here, even

from the very cover, he appears to us as a gray and white cat with a very kind with a smile, ready to help his master with everything. Inside the book, each right-hand page is fully illustrated, while a block of text is placed on each left-hand page, in large, serif type on a white background. When creating the drawings, the illustrator most likely used several artistic materials, because in the drawings you can see gouache, ink (for details, for example, how in some places the detailing of the grass, or the outline of individual elements or characters), colored pencils (used to add texture and depth of tone, for example for trails or tree bark), and watercolor (can be seen in the design of the sky), and the drawings themselves are made in a minimalist style, similar to children's, so this publication will be easier for children to accept, because it is not overloaded with text, and the drawings remind them of their own. In 2019, the Ukrainian publishing house "Morning" pleased young readers with the publication "Puss in Boots", which has 10 hard pages (including the cover), in a format of 150 x 140 mm and with color illustrations [7]. The most interesting feature of this edition is its page structure - the backgrounds are cut out in figures, and on each subsequent page one of the heroes of the tale is placed in such a way that they can all be seen without opening the book. The cover features the main character, Puss in Boots, who, according to the aforementioned current tradition, is depicted as red-haired, with a sly and fearless expression on his face. Inside the book, upon opening it, in addition to the main characters that we saw when we first looked at the cover, we also see how the events that take place when the Cat interacts with these fairy tale characters are illustrated. In this regard, the illustrations are placed on each right-hand page, while as a text block on the left-hand side, in large, sans-serif type, on a white background that resembles a cloud in its shape. But in some places on the edges of the page with a text block you can see small illustrations of elements of the landscape, interior, etc. The illustrations, made with great detail of the elements, reminiscent of the style of realism, still do not lose their fabulousness, due to the change of proportions, interestingly designed clothes of the characters, and of course, giving human emotions and the ability to walk upright to the cat completely involves children and their parents in this fictional world.

So, after analyzing the above-mentioned editions of English and Ukrainian versions of well-known fairy tales and stories, we can say that the design of children's literature in Ukraine and English-speaking countries of the world is not very different, but there are still certain differences. These differences can be seen in the execution of illustrations, because we still prefer more elaborate illustrations with elements of realism, while abroad stories are increasingly being reworked so that there

are fewer text blocks, and the illustrations are made in simpler styles. Of course, there are also such publications in the Ukrainian market of this field, but at the moment, Ukrainian publishers, as well as readers, only recently began to be interested in exactly this design of books, because their specialty is to convey the main thing to the child in simple words and simple illustrations, without overloading, and sometimes even inspiring you to create your own stories.

REFERENCES

1. BritishBook. Книга «The Little Prince». HarperCollins, автор Antoine de Saint-Exupery, 2023 рік, 32 с. URL: https://www.britishbook.ua/detail/the-little-prince_20/?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwwYSwBhDcARIsAOyL0fh8ZyFO5zzM4WuWqcUGDRRq0PNNWuvHRvQHa3HS08Yzf9P0mNx4igwaApeSEALw_wcB
2. «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА». Маленький принц. 2014 рік, URL: <https://store.ababahalamaha.com.ua/malenkyi-prynts?tab=information>
3. Usborne. Snow Queen. Illustrated by Alan Marks. URL: <https://usborne.com/row/snow-queen-9781409555926>
4. «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА». Снігова королева. 2000 рік, URL: <https://store.ababahalamaha.com.ua/snihova-koroleva>
5. App Store Preview. Снігова Королева. Timecode. URL: <https://apps.apple.com/ua/app/%D1%81%D0%BD%D1%96%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B0/id581318776>
6. Amazon. Axel Scheffler's Fairy Tales: Puss in Boots. 2023 рік. Axel Scheffler. URL: <https://www.amazon.com/Axel-Schefflers-Fairy-Tales-Boots/dp/0702318280>
7. Видавництво «Ранок». Кіт у чоботях (міні). Серія: Улюблена казка. URL: https://www.ranok.com.ua/info-ulyublena-kazka-kit-u-chobotyakh-12077.html?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwh4-wBhB3EiwAeJspM-izjNCKb4NpUjsRvAFTfYseNtjTC3m5OviXF0MVKoNPG1TIxuSCBoCuFMQAvD_BwE

*A. Khomchuk,
Student,
K. Harashchuk
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

**FORMATION OF GAME COMPETENCE IN CHILDREN OF
MIDDLE PRESCHOOL AGE IN THE SUBJECT-
DEVELOPMENTAL ENVIRONMENT OF PRESCHOOL
EDUCATION INSTITUTION**

The updated basic component of preschool education emphasizes the comprehensive and harmonious development of the child. One of the main areas of development of preschool education is the play activities of preschool children, thanks to which children gain experience that they will actively use in the future for socialization, communication with other children and adults [1].

Playing is the main activity that children perform in preschool. It is in the middle preschool age that children begin to actively use the game as a means of communication with the outside world, translating their emotions and experiences that they cannot express in words into a game.

In the basic component, one of the educational areas is "child's play", which highlights the concept of "game competence". The article investigates the importance of forming game competence in children of middle preschool age in the subject-developmental environment of preschool education institution.

The study of the formation of game competence is carried out by many well-known scientists, such as: V. Averin, K. Ushynskiy, K. Gros, D.Elkonin, H. Hryhorenko, A. Bogush, N. Havrysh, M. Fedorova, N.Nechyporuk.

The formation of game competence in middle school children is one of the key stages in their development. K.D. Ushinsky proves that the content of the game influences the formation of the child's personality [2].

The purpose of the article is to study the formation of game competence in children of middle preschool age in the subject-developmental environment in preschool education institution.

Preschool age is the initial stage of assimilation of social experience. Play is the most accessible type of activity for a child, a kind of way of processing the impressions received.

Play is one of those types of children's activities that adults use to educate preschoolers, teaching them various actions with objects, ways and

means of communication. In the game, the child develops as a personality, forms those aspects of the psyche that will determine the success of educational and work activities, and his or her relationships with people [3:123].

The game shapes perception, thinking, memory, and speech - those fundamental mental processes without which it is impossible to speak of the education of a harmonious personality. Already in preschool age, the child's personality begins to form, and this process is closely connected with the development of the emotional and volitional sphere, with the formation of interests and motives of behavior, which, accordingly, is determined by the social environment, primarily by relationships with adults typical for this stage of development.

The formation of play competence is most active in children of middle preschool age, because children already have acquired skills, abilities, and experience that they use in play. They are more active in collective games, think through roles and rules of the game. They can evaluate their actions and the actions of other children involved in the game. Thus, game competence is the child's ability to free, emotionally rich, spontaneous activity on his/her own initiative, which realizes the possibility of applying existing and mastering new knowledge and personal development through the child's desire to participate in adult life by realizing interests in game and role-playing activities in a generalized form [4: 5].

The formation of game competence in children of middle preschool age (usually around 3-5 years old) within the subject-developmental environment of preschool education institutions involves creating an environment that fosters and supports play as a key element in children's development[5:45]. This approach recognizes the vital role of play in learning and development in early childhood. Here are some strategies to effectively develop game competence in this context:

1. Provide a variety of materials that can be used in different ways, such as blocks, puzzles, dolls, toy vehicles, art supplies, and natural materials. These materials should be easily accessible to children and safe for their age.

2. Design play areas that stimulate children's imagination and creativity. This might include themed areas, such as a mini-market, a hospital, or a construction site, which can help children engage in role-playing and storytelling.

3. While the primary focus is on play, the activities can be subtly steered to include educational objectives like language development, basic math skills, social skills, and physical coordination.

4. Facilitate opportunities for children to play together, which can help

them develop social skills such as sharing, negotiating, and teamwork.

5. Pay attention to the interests and needs of each child and adapt the environment and materials accordingly. Observation helps in understanding which aspects of play excite and engage children the most.

6. While having a routine is important for young children, it's also crucial to be flexible and allow for spontaneous play activities that are led by the children's interests and ideas.

By focusing on these aspects, preschool education institutions can effectively support the development of game competence in middle preschool-aged children, helping them to grow socially, emotionally, cognitively, and physically through play.

Thus, the formation of play competence in preschool children is an important stage in their comprehensive and harmonious development, as it helps children to gain new experiences and find contact with adults more easily. This approach supports holistic development in preschool children, fostering growth in various domains through play. The formation of game competence in middle preschool-aged children in a preschool environment involves creating a stimulating, safe, and flexible play space that integrates educational goals and encourages social interaction, guided and adapted by adult observation and involvement.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція): Затв. наказом МОН України від 12.01.2021р. №33.

2. Мазур Н.С. Посібник: Ігрова діяльність у розвитку особистості дошкільника. Славута, 2016. 48 с.

3. Creasey, G. L., Jarvis, P. A., & Berk, L. E. (1998). Play and social competence. In O. N. Saracho & B. Spodek (Eds.), *Multiple perspectives on play in early childhood education* (pp. 116–143). State University of New York Press.

4. Ковалевська Н. В. Навчальна програма «Технології формування ігрової компетентності». Полтава: ПНПУ, 2016. 7 с.

5. Федорова М. А. Підготовка майбутніх вихователів до формування ігрової компетентності дітей дошкільного віку // *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*. Volume 6, № 3. 2018. С. 42 – 45.

*V. Korenivskiy,
Student,
O. Piddubna,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

STUDY OF A5 FORMAT NOTEBOOKS OF DOMESTIC MANUFACTURERS

Unfortunately, there is no exact date of creation of the first notebook in history. But it is believed that the first notebooks were created in the seventeenth century, in France during the reign of Louis the Fourteenth [1]. The Renaissance period, many new artistic movements, new fashions and a huge number of balls, at which in that era it was customary to imperceptibly pass small folded notes to each other. This fashion continued for quite a long time, due to which noble and rich people began to order themselves miniature book-covers, from which leaves could be taken out literally with one movement of the hand [2]. These small books are considered the first notebooks in history.

Now notebooks are available to everyone, they have different prices and designs, so when you go to a stationery store, you can definitely choose exactly what you like, because the selection is large and every year it gets bigger. Not only the design, but also the format plays a big role, because it is very important that this notebook is not only beautiful, but also comfortable to use.

Therefore, the aim of the study was to study the existing formats of A5 notebooks of popular domestic manufacturers by reviewing the range of websites of various Ukrainian notebook manufacturers.

The website of the manufacturer of notebooks "YES" [3] was chosen as the object of analysis. Analyzing notebooks of A5 format from the "notebooks, notebooks" section, it was determined that the main method of fastening the pages of notebooks of A5 format is a spiral, which has a different location in the models, namely on top, on the left side, and in the left corner, which is quite convenient for use. It can also be noted that notebooks with children's designs, which are intended for elementary grades, generally have rounded edges, while notebooks for adults have square edges. As for the covers - they are made of fairly thick and hard cardboard, which allows you to preserve the integrity of the notebook when it falls and is transported in a briefcase with various things.

The object of analysis 2 is the website of the manufacturer "Manuscript" [4]. On this site there are sketchbooks or notebooks for

drawing, each of which has its own exquisite design and style. The unique weaving on threads of increased strength allows you not to worry about the strength and integrity of the sketchbook. The manufacturer surprises with its non-standard but comfortable solutions, because each sketchbook can be opened 180 degrees, which allows you to draw on a larger format and better scan your work. Each product has a 1.5 cm thick cardboard cover and a protective matte coating on top to prevent damage to the design on the front and back of the notebook.

The object of analysis 3 is the website of the manufacturer "SUPER PUPERS" [5]. Here the notebooks are more authentic and stylized, the cover is also made of hard cardboard, but treated with a different material, namely soft touch coating with selective varnish. In the middle is a page of thin paper in the main color of the wrapper. Also, which is very important, the notebook comes with two bookmarks on magnets in the same authentic style, which enables comfortable use and increases the number of functions of the notebook. The corners are made exclusively square to preserve the standard function and aesthetics of the product. You should also note the color of the paper inside, it is not white, but milky gray, which has a positive effect on vision.

In conclusion, after analyzing the websites of domestic manufacturers, we can say that each of the manufacturers has a lot in common in terms of design, especially in the theme of patriotism, but at the same time, each of them differs as much as possible from the other in its non-standard formats and solutions, which encourage everyone to admire at once by three manufacturers.

It is interesting to see how small differences can affect the purchase decision, because each manufacturer adds its own uniqueness to the notebook. You can see that children's notebooks are specially made with rounded edges for the safety of the child, because he can get injured even with a notebook. Binding of notebooks is also interestingly made, some have a standard spiral, while others have a unique interweaving on threads of increased strength and perfect opening at all 180 degrees.

Each manufacturer managed to emphasize its uniqueness and practicality, which is not surprising. After all, Ukrainian is in demand all over the world, because we are distinguished by our culture, consciousness and worldview, which allows us to create more, brighter and more interesting.

Thanks to the conducted research, we understand how diverse notebooks of A5 format can be from different domestic manufacturers, which, judging by the variety of designs and stylizations, are in great demand even now - in the era of smartphones and the Internet.

REFERENCES

1. Історія створення блокноту та Людовік XIV. URL: <https://www.asapservice.com.ua/istoriya-bloknotu/>
2. Мистецтво Відродження: архітектура, скульптура та живопис. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/12154/>
3. Сайт виробника “YES”. URL: <https://yes-tm.com/bumazhno-belovie-tovari/bloknoti/>
4. Сайт виробника “Manuscript”. URL: <https://manuscript.in.ua/uk/>
5. Сайт виробника “SUPER PUPERS”. URL: https://superpupers.com/ua/bloknot-«derevo-zhizni»?gclid=Cj0KCQiA84CvBhCaARIsAMkAvkKHZH0qZfMK8_hqi22MSbc3jVF4BFMD5rnUMy5cwJgsIZSjp8AUq_kaAvr1EALw_wcB

V. Levchenko,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

CIVIC EDUCATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN THE PEDAGOGICAL LEGACY OF V. O. SUKHOMLYNSKYI

Vasyl Olexandrovych Sukhomlynskyi, a prominent Ukrainian educator and writer, was known for his progressive and child-centered approach to education, emphasizing emotional development, creativity, and a deep connection to nature and society.

His educational philosophy, particularly relevant during times of conflict and crisis, offers valuable insights into the civic education of primary school pupils, especially in the context of the ongoing war in Ukraine [1:36]. Sukhomlynskyi's pedagogical practice can be applied to the current situation in Ukraine to help children understand and cope with the challenges of war.

Nowadays, civic education is becoming a priority area for working with children. To cherish a citizen means not only to acquaint the child with the history and culture of his native country, but first of all to form an understanding of his rights and duties in society, moral responsibility for his behavior.

Responsibilities that rely on education aimed at developing talents, mental, physical abilities of the child, raising respect for parents, human rights, fundamental freedoms, cultural identity, language, values and must provide preparation for life in a free society [2: 21].

In the domestic pedagogical theory and practice, certain directions of studying the problem of civil education were determined: Research of the problem of civil education on the conceptual positions of modern philosophy of education (V. Andrushchenko, G. Deforge., H.Kalinichenko, V. Kremen, V. Ognevyuk, A. Tolstoukhov, L. Zvyagina); The study of history, formation and development of civic education (L. Krytska, V.Popluzhny, M. Ragozin, M. Stelmakhovich, etc.);

The purpose of the article is to reveal the importance of civic education of elementary school students in the pedagogical heritage of V. A. Sukhomlynskyi in today's realities of the military invasion of the Russian Federation

Civic education in Ukraine is conditioned by the process of birth of a nation. Today, taking into account the new socio-political realities in

Ukraine after the Revolution of Dignity, the circumstances associated with the military invasion of Russia in Ukraine are becoming increasingly relevant to the education of the younger generation: a sense of patriotism, devotion to the national cause of strengthening the country, the formation of an active civil position. The history of human development proves that the future of each state depends on how much it can provide education of spiritually mature, socially active citizens [3: 39].

And right now, just today, when our state, Ukraine began the way of building a civic-experienced society, the use of the experience of the past is valuable.

Applying V. O. Sukhomlynskyi's pedagogical practices specifically to elementary schoolchildren during the period of war in Ukraine involves adapting his educational philosophies to meet the unique needs and developmental stages of younger learners [3:99].

The methodological significance of the pedagogical heritage of V.O.Sukhomlynskyi, which resulted in his works "How to raise a real person", "Birth of a citizen", "I give my heart to the children", contain the leading concept of "Motherland". Therefore, we can confidently say that an outstanding teacher invested a lot of effort in civic education of students. He claimed that the state begins not only with the authorities and administration, but with ourselves, or rather with the child [4, 5, 6].

In the State National Program "Education" (Ukraine of the XXI century), the laws of Ukraine "on Education", "on General Secondary Education" as strategic defined the task of education in the person of love to the Motherland, awareness of their civil relationship on the basis of national and universal spiritual values, strengthening the qualities of a citizen-patriot of Ukraine for enrichment and multiplication on this basis of cultural and creative potential of our people.

In the "Concept of civil education of the individual in the conditions of development of Ukrainian statehood" it is noted that the purpose of civil education is the formation of "a conscious citizen, a patriot, a professional, that is, a person with inherent personal qualities, with character traits, worldview and way of thinking, actions and behavior aimed at self-development and development of a democratic civil society in Ukraine".

Implementing these concepts Sukhomlynskyi's approach can be tailored by educators for elementary schoolchildren for this difficult period in the life of our country.

1. Young children need a sense of safety and routine. Schools and teachers can help by creating a stable and predictable environment, which is crucial during the uncertainties of war.

2. Sukhomlynskyi's emphasis on emotional well-being is vital. Teachers can encourage children to express their feelings through discussions, drawings, and storytelling, providing a safe space for them to share their worries and hopes.

3. While Sukhomlynskyi advocated for critical thinking, discussions about war with young children should be age-appropriate. Simple explanations about what is happening, focusing on the importance of peace and kindness, can help them understand without overwhelming them.

4. Consistent with Sukhomlynskyi's love for nature, outdoor activities and lessons that connect children with the natural world can provide a sense of calm and continuity.

5. Even at a young age, children can understand the concept of helping others and being part of a community. Activities that involve group collaboration and helping those in need can instill a sense of purpose and belonging.

6. Teaching children about their national history and cultural traditions can help them develop a sense of identity and pride, which is especially important in times of national crisis.

To summarise, in implementing these practices, it's essential for educators to be flexible and responsive to the changing needs of children in a war context, recognizing that each child may react differently and require different types of support.

REFERENCES

1. Звягіна Л. Реалізація педагогічних ідей В. Сухомлинського в умовах Нової української школи. // Освітні інновації у закладах вищої освіти: проблеми та перспективи. 2021. С. 35–38.

2. Калініченко Н. А. Розвиток ідей Василя Сухомлинського в Новій українській школі / Н. А. Калініченко, Г. В. Дефорж. // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. 2022. – №3 (110). С. 13–28.

3. Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Грані особистості педагога у вимірах сьогодення (до 105-ї річниці від дня народження та 30-річчя проведення всеукраїнських педагогічних читань): зб. матеріалів XIII Міжнародних та XXX Всеукр. педагогіч. чит., 20 вересня 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [редкол.: Сухомлинська О. В., Сухомлинська Л. В. та ін.]. Вінниця: ТВОРИ, 2023. 110 с.

4. Сухомлинський В.О. Народження громадянина //Вибрані твори: В 5 – ти т. / В. О. Сухомлинський. Київ, 1977. Т.3. С. 149–416.

5. Сухомлинский В. О. Серце віддаю дітям. Київ: Рад. школа, 1977. 288 с. В. О. Сухомлинський. Вибрані твори : в 5 т. / В. О. Сухомлинський. Київ, 1977. Т. 3. С. 7–274.

6. Сухомлинський В. О. Як виховати справжню людину. Вибрані твори: в 5 т. / В. О. Сухомлинський. Київ, 1976. Т. 2. С. 149–416.

O. Lyushnenko,
Student,
O. Mykhailova,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University

UKRAINIAN VERTEP AS FUNDAMENTALS OF THE ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT OF THE UKRAINIAN OPERA ART

Ukrainian opera art is noted for its uniqueness, which reaches the depths of national history and culture. His professional development, which began in the middle of the 19th century, was reflected in pan-European traditions, but at the same time, he was inspired by his own national sources.

The first folk theater performances, accompanied by music and singing, became not only a source of entertainment for the public, but also the basis for the further formation of Ukrainian opera art. Folkloric motifs and traditions contributed to the development of storylines, development of action and musical characteristics of the characters. Another characteristic feature of Ukrainian opera art is the close connection between the plot and the musical accompaniment. From its very beginning, the Ukrainian opera theater developed mainly as a musical-dramatic theater, and this distinguished it from other European schools of opera art. Thus, Ukrainian opera art has its own, unique features, which are based on national musical and dramatic traditions.

At the early stages of the development of professional performing arts in Ukraine, vertep drama occupied a prominent place.

The ancient word "vertep" means "cave", and nowadays it refers to a specific cave - in Bethlehem, where Jesus Christ was born. The vertep is a type of puppet theater, an art form that has been known in European countries since the 16th century. Puppet art itself occupies an important place in the history of world culture. It gained popularity among the peoples of Europe, Asia, Africa and America, while in each country it reflected the national color, typical properties and features characteristic of a certain ethnic community. The general ideological motives for any puppet theater were the affirmation of justice, glorification of the victory of good over evil, glorification of the defenders of the Motherland, etc.

On the territory of Ukraine, the story of the birth of Christ was told and shown with the help of a miniature box that served as a portable stage for a puppet theater. Performances were usually created by students who, on

cold winter days, traveled through cities, villages, estates and monasteries, offering their performances to the audience. It became a source of income for their education and livelihood.

The first information about the existence of nativity plays in Ukraine dates back to the middle of the 17th century, while the oldest records of nativity plays come from the end of the 18th century. The most outstanding example of a Ukrainian nativity scene was the Sokyryna nativity scene, brought to the estate of the Galagan family in the 18th century by Kyiv bursaks. The bread-and-butter host repeatedly and fondly hosted a boisterous crowd of talented young people at his estate in the village of Sokyryntsi in the Poltava Region. In gratitude, the students left the nobleman the entire nativity scene: a chest, dolls, sheet music and words (80 pages) [1].

The study of vertep as a folk performance art is complicated by the oral form of its existence, which is a characteristic feature of the folklore tradition. Since the nativity texts were known to their performers - bursaks, traveling dyaks and singers, there was no need to record and preserve these texts in written form. It was the oral transmission from one generation of performers to another that determined the specifics of the life of nativity plays in the folk environment. It should be noted that the oral tradition of transmission lasted for a relatively short time - from the 18th century to our time, theatrical props and scripts of performances together with notes have been preserved.

Vertep is a rather complex dramaturgical phenomenon, because it combines several types of art: literature, theatrical performance and oral folk musical creativity, that is, it is a multi-genre phenomenon. Usually, vertep was performed by "educated" bursak actors, students of the Kyiv-Mohyla Academy, who performed performances during the Christmas holidays and recreations. A vivid example is the novel by M.V. Gogol's "Eyelash", where this work is shown [2].

In addition to vertep with dolls and the performance, a small choir and an instrumental ensemble took part in the event, which provided musical accompaniment to the events. Their music and chants played a key role in expressing the plot and characterization of the characters. In the nativity drama, the puppet theater and music merged into a single whole, helping to give the play a national flavour and deepen the emotional connection with the audience. For the most part, the performance had two actions: "religious" and "domestic".

The essence of the first act, which describes the events of the story of the extermination of the babies by Herod in Bethlehem, required the active participation of the chorus. A cappella group played an important role,

commenting on the events and explaining the plot. Also, the choir formed the images of the heroes of the drama, such as Herod, the three kings, Rachel and others. However, this first act lacks the individuality of these characters, although the chorus creates their images through their singing and expressiveness. The authors of vertep mainly used the canto genre, which was widespread both in spiritual practice and in folk life of that period. Kant played a key role in nativity plays, embodying spiritual content and folk traditions, which gave them a unique color and a special emotional charge. Psalms and carols were also widely used during "voicing".

In the second act of vertep drama, small comic everyday plots unfolded, which were perceived with humour, and therefore the musical accompaniment was based on folk folklore melodies. Music (and it was already an instrumental accompaniment) also played the role of a commentator on events, but at the same time, it created individual characteristics of the characters, giving each of them their own unique musical identity [3; 4].

Elements characteristic of the second act of vertep were reflected in the work of outstanding Ukrainian opera composers, such as S.S. Hulak-Artemovskiy and M.V. Lysenko. For example, the images of the nativity Zaporozhets are reflected in the character of the Cossack Ivan Karas in the opera "Zaporozhets over the Danube". And the comic characters of the nativity scene, which represent the new era, were reflected in "Natalka Poltavka" by M.V. Lysenko due to the appearance of Vozny and Vyborny. It should be noted that a large part of the musical material of the opera is also borrowed from vertep: it is worth mentioning "Oh, under the cherry tree", "Every garden has its own manners and rights", "Oh, don't make noise, puddle", "The winds are blowing" ...

Summarizing all of the above, it should be noted that the art of vertep laid the foundations for the formation and further development of opera in Ukraine: alternation of musical numbers with spoken dialogues, choral and solo singing, vocal and instrumental ensembles, dances, pantomime, scenography, costumes, etc.

All these components gave the first national opera performances a national color and psychological characteristics of the characters. The images and symbols that appeared in the nativity scene were so realistic that they influenced a new genre that was born during the heyday of the nativity scene - Ukrainian opera. This influence gave originality and uniqueness to the works of national opera art, making them understandable for a wide audience. Today, in the context of the reinterpretation of national artistic phenomena, we are witnessing the revival of vertep as one

of the original sources of Ukrainian opera art.

REFERENCES

1. Антонович Д.В. Український театр / Українська культура: Лекції. Київ : Либідь, 1993. С.443–473.

2. Гоголь М. Вій. (Переклад з російської Антін Харченко). URL : <https://chtyvo.org.ua/authors/Hohol/Viy/>

3. Изваріна О. Вертепна драма як складова українського оперного мистецтва. Наукові записки. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. № 19. 2011. С. 11–18.

4. Корній Л. Історія української музики. Частина друга (друга половина XVIII ст.) / Лідія Корній. Київ-Харків-Нью-Йорк ; Вид-во М. П. Коць, 1998. 387 с.

*N. Makarchuk,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

ENVIRONMENTAL EDUCATION OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN THE PROCESS OF EXTRACURRICULAR ACTIVITIES

The implementation of environmental education in elementary school through extracurricular activities is a big step in promoting nature conservation and preparing the future generation to solve environmental challenges. The role of extracurricular activities in the formation of environmental awareness and consciousness of elementary school students is important for the following reasons:

1. Nature Enthusiasm and Hands-On Experience: Extracurricular activities include nature field trips, research projects, and work in the natural environment. This gives students the opportunity not only to hear about environmental problems, but also to feel them on their own skin and gain practical experience in interacting with nature.

2. Developing critical thinking: Extracurricular activities help students develop critical thinking as they explore different aspects of environmental issues [1:44]

A wide range of scientists helped to form an approach that has a positive impact on students and increase understanding of the importance of nature and its preservation: O. Dmytrieva, E. Girusov, M. Kalinnikov, N. Kondratiev, N. Pavlenko, A. Semenov, L. Zhrebintseva, O.Savchenko, N. Ryzhova, V. L. Saleev, O. Solomennikov, V. Sukhomlynskyi, V.Yasvin.

The purpose of the article is to educate students in environmental awareness and an appropriate attitude towards nature.

Creating a new generation that is more familiar and capable of making positive changes in the global environmental situation. To form values in children, such as caring for nature, responsibility for one's own actions and actions towards the environment, as well as understanding the need to preserve natural resources for future generations. Stimulate the active participation of students in various environmental protection measures and projects aimed at improving the environment, reducing environmental impact and preserving natural resources. Environmental education for primary school students during extracurricular activities is a vital aspect of their holistic development [2: 39]. It not only imparts knowledge about the

environment but also fosters a sense of responsibility and a connection with nature [3:238].

Organizing nature walks or hikes can be a great way to let students explore the environment firsthand. This can include identification of plants and animals, understanding ecosystems, and observing natural processes. Establishing a school garden where students can grow vegetables and flowers helps them understand plant life cycles, soil science, and the importance of biodiversity. It also teaches responsibility and the value of hard work. Encouraging students to collect recyclable materials and use them in creative projects helps them understand waste management and resource conservation. Simple experiments that relate to environmental science, like water filtration, studying local weather patterns, or observing the growth of plants, can be both educational and engaging. Visits to botanical gardens, nature reserves, recycling centers, or science museums can provide experiential learning opportunities.

Through these extracurricular activities, students not only learn about environmental science and sustainability but also develop a sense of responsibility towards the planet. It's important that these activities are age-appropriate, engaging, and provide hands-on learning experiences. The goal is to cultivate environmentally conscious individuals who respect and care for the natural world [4: 35]

Environmental education in elementary school through extracurricular activities is based on a number of basic principles and methods that contribute to the achievement of a complete environmental education and the formation of an attitude towards nature. This is interactive learning, practical orientation, interdisciplinary, cultural diversity, involvement of parents and the public. They help to form in students a deep understanding of environmental issues and motivate them to participate in nature conservation for the benefit of the environment and future generations.

The use of interactive learning methods in extracurricular environmental activities is an effective means of engaging students and increasing learning effectiveness. They allow students to actively participate in research and discovery, which makes them curious about ecology. It is work in groups, joint discussion, exchange of ideas and mutual teaching. Students learn to interact and develop communication skills. The inclusion of interactive technologies such as virtual tours, web platforms and mobile applications creates new opportunities for learning and engaging today's learners. Interactive methods allow students to acquire practical skills that they can use in real life. This helps increase interest and preparation for participation in environmental projects. They encourage students to ask questions, analyze information, and make

informed decisions about environmental issues [4:59].

The role of the teacher and the teaching staff in the development of students' environmental awareness through extracurricular activities is important and decisive. Teachers and pedagogues should be an example for students in matters of environmental behavior. They play a key role in planning, organizing and conducting extracurricular environmental activities. It is necessary to develop programs, produce methodical materials, determine the place and time of events and provide the necessary support. Actively cooperate with parents and public organizations to organize joint environmental events and projects. This cooperation strengthens the impact of environmental education on students and expands its boundaries.

Therefore, with the help of extracurricular environmental activities, teachers can support students' interests in ecology, develop their ability to analyze and draw conclusions about natural problems, and also promote their sense of responsibility for the state of the environment [5:48]. Cooperation between teachers, parents and community organizations is an important component for the successful organization and support of extracurricular environmental initiatives.

In general, environmental education of elementary school students in the process of extracurricular activities has great potential for the formation of environmental awareness and the development of important skills for future citizens who understand the importance of nature and are ready to take responsibility for its preservation.

REFERENCES

1. Акопян В. Основні чинники формування екологічної свідомості особистості // Вища освіта України. 2011. № 2. С. 41-47.
2. Симоненко, Л.О. (2020). Екологічна освіта в Україні: історія, сучасні тенденції, перспективи. Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки, 11(400), 34-41.
3. Томіліна О. Л. Формування екологічного уявлення у школярів молодшого шкільного віку // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, менеджмент. 2013. Вип. 12. С. 236-243.
4. Екологізація освітнього простору сучасної загальноосвітньої школи: монографія / Пустовіт Н., Колонькова О., Пруцакова О., Тарасюк Г., Солобай Ю. Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. 154 с.
5. Онопрієнко В. Оновлення змісту екологічної освіти як педагогічна освіта / В. Онопрієнко // Вища освіта України. 2010. № 2. С. 44-51

*O. Melniychuk,
Student,
I. Tsyuryak,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

A FAMOUS UNKNOWN MOTET OF THE RENAISSANCE ERA

Interest in early music, the roots of which can be seen as early as the 19th century, intensified at the beginning of the 21st century and led to the emergence and formation of a separate, special direction of the culture of musical performance - "authenticism", with its ideology, scientific and theoretical foundations and scientific and methodological works, in which accumulated experience is systematized. And since the end of the 20th century, the first creative collectives of this direction appeared in Ukraine as well [2, 178].

A cappella vocal music of the Renaissance era is not supported by authentic instrumentation and, in addition, is distinguished by a special recording system, unconventional intonation structure, unusual pitch and metro-rhythmic systems, etc. All this requires special mastery and significantly complicates the contact of a modern performer with Renaissance musical masterpieces. The complex of performing means of performing a vocal piece of the described era is quite complex and closely related to a number of important issues of scientific and theoretical direction. In particular, such as: the question of the concept of the text of a musical work, "translation" from one stylistic language to another; issues of style and stylistics, composition techniques; the interaction of "words and music", pitch (modal, tonal) and metro-rhythmic organization of the musical fabric, the influence of the conditions of the genre of the work, etc. However, without reproducing a stylistically authentic artistic sound realization of Renaissance musical works, scientific and theoretical ideas about their stylistics may be inaccurate, even erroneous. All these factors determine the relevance of the article, which is dedicated to the not fully revealed and researched musical creation of the Renaissance era - the motet.

The purpose is to characterize the motet as a historical-stylistic phenomenon of the Renaissance era, which was revived in the sound form of historically-oriented performance of the second half of the 20th - beginning of the 21st centuries.

In history, it often happens that musical innovations start in one genre and then spread to others. This was the case with the motet during the

Renaissance. For obvious reasons, composers were more willing to try out new compositional styles in the motet genre than in the mass. For example, the older technique of cantus firmus, which originated in the Middle Ages, was used in masses much longer than in motets. In motets, composers moved away from cantus forms in favor of freer, more expressive techniques (including imitative and homophonic textures) much earlier than in the mass. Over time, these new styles spread to other genres, including mainstream.

In classical music, a motet is a diverse choral (vocal) musical composition. The motet was one of the outstanding polyphonic forms of Renaissance music.

According to Margaret Bent, "a piece of music in several parts with words" is as accurate a definition of a motet as it would be from the 13th to the end of the 16th centuries and beyond. This is close to one of the earliest descriptions we have, by the late 13th-century theorist Johannes de Grocheo, who believed that the motet "should not be celebrated in the presence of the common people, because they do not notice its subtleties, they find it unpleasant to listen to it, but in the presence of the educated and those who are looking for subtleties in art" [5].

Let's consider the etymology of the motet. In the early 20th century, the name was thought to derive from the Latin *movere* ("to move"), although a derivation from the French *mot* ("word" or "phrase") has also been suggested. Medieval Latin means *motettum*, Italian *mottetto* was also used. If the word comes from Latin, the name describes the movement of different voices against each other. However, today's reference books prefer the French etymology, since the word "motet" in the French language of the 13th century had the meaning "little word" [4].

Medieval motets. The earliest motets arose in the 13th century from the organum tradition, exemplified by the Notre-Dame school of Léonen and Perotin. The motet probably arose from the addition of text to long melismatic passages of the organum. The motet took a specific rhythm from the words of the poem, and as such appeared as a short rhythmic interlude in the middle of a longer, more chant-like organum.

The practice of the treble over the cantus firmus marked the beginning of counterpoint in Western music. From these first motets arose the medieval tradition of secular motets. These were compositions in two or three parts, in which several different texts, sometimes in different vernaculars, were sung simultaneously to the Latin cantus firmus, which again was usually adapted from a passage of Gregorian chant. It is suspected that for clarity in the performance of the cantus firmus and one or another vocal line were performed on instruments. Among the *trouvères*,

motets were created by Robert de Rhyne La Chièvre and Richard de Fournival [3].

Motets of the Renaissance. The motet survived the transition from the Middle Ages to Renaissance music, but the character of the work was completely changed. Although it grew out of the medieval motet, Renaissance composers abandoned the use of the repeated figure as a cantus firmus altogether. Instead, the motet of the given era is a polyphonic musical arrangement, sometimes in imitative counterpoint, for a choir, of a Latin text, usually sacred, not specifically related to the liturgy of a particular day and therefore suitable for use in any service. Antiphon texts were often used as motet texts. This is the type of composition best known by the term motet, and the Renaissance period marked the flowering of this form.

In essence, these motets were sacred madrigals. The connection between the two forms is most evident in composers who focused on sacred music, especially Giovanni Pierluigi da Palestrina, whose motets based on texts from the Canticum Canticorum, the biblical Song of Solomon, are among the most lush and madrigal. And similar to Palestrina's compositions, while his "madrigals", which contain Petrarch's poems in praise of the Blessed Virgin Mary, are not superfluous in the church. The language of the text was a decisive feature: if Latin, then a motet; if in the vernacular, then a madrigal. Religious compositions in vernacular languages were often called madrigali spirituali "spiritual madrigals" [3].

In the second half of the 16th century, Giovanni Gabrieli and other composers developed a new style: the polychoral motet, in which two or more choirs, singers, or instruments alternated. This style of motet was sometimes called the Venetian motet to distinguish it from the Netherlandish or Flemish motet written elsewhere.

Renaissance motet. In this article, we try to focus on vocal music, in particular on spiritual music. We will say a few words about those who worked as musicians of this era, who have not yet been told. As before, musicians worked in churches, courtyards and cities. Church choirs grew: the Papal choir in Rome increased from ten singers in 1442 to twenty-four in 1483! The church remained an important patron of music, but musical activity gradually moved to the courts. Nation-states became more powerful during the Renaissance.

Kings, princes and princes competed for the best composers. In one yard there could be from ten to sixty musicians, including singers and instrumentalists. Women worked as virtuoso singers at several Italian courts during the late Renaissance. The court music director composed

secular works for the entertainment of the nobility and spiritual works for the court chapel. The nobility often took their musicians with them, traveling from one castle to another [3].

The two main forms of sacred music of that era are the motet and the mass. They are similar in style, but the mass is a longer composition. The Renaissance mass is a polyphonic choral composition consisting of five sections: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus and Agnus Dei.

Motets first appeared in the late Middle Ages, but flourished mainly during the Renaissance. Unlike medieval motets, Renaissance motets have a smooth sound and imitative texture. Although a motet may sound like a mass, a mass is based on one of the five "ordinary" prayers (Kyrie eleison, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei), while a motet has a different type of religious text. The motet is usually sung a cappella (without instrumental accompaniment), although instruments may "double" the voices.

There were many Renaissance motet composers. Among the most famous are Josquin Depré and Giovanni da Palestrina. Key motet composers of the Renaissance include Giovanni Pierluigi da Palestrina (Italian of the Roman school of composition), Josquin de Pré (French of the Franco-Flemish school), Thomas Tallis (English) and Giovanni Gabrieli (Italian of the Venetian school).

Note that the motet was the most prominent polyphonic form of music during the Renaissance. However, this style of vocal composition did not emerge during the 1400s and 1600s. As mentioned above, it began in the Middle Ages. To be more precise, it originated in the 13th century. In this century, the theorist Johannes de Groqueio explained that the common people could not enjoy the motet because they could not understand its subtleties. Therefore, those who appreciated these vocal compositions were mostly representatives of the elite of society [1].

Therefore, the originality of the motet of the Renaissance era, the new quality of musical culture, consisted in the understanding of those tensions that were absorbed by the musical reality surrounding the people of that time. Such an awareness was incredibly productive, because the diversity of musical phenomena, which hit over the edge, in the 14th century. still unknown, constantly demonstrated to hearing and sight all these distinctions. Differentiation of musical realities, in which different people of the same era lived, became one of the main signs of the New Age. The beginning of such differentiation was laid by the Renaissance era, with its inherent awareness of the generous, exciting wealth in music itself (it was on such wealth that Castiglione emphasized).

Thus, the nature of the relationship between man and music changed radically in the Renaissance era, under the decisive influence of the musical

work. To describe it a bit more concretely, to characterize it from a cultural and historical point of view was the main task of this work. However, the focus on the motet genre should not exclude from the field of view everything else that a person produces in the field of music, all musical phenomena that surround him, everything that is accessible and meaningful to him in music, that affects him, leaves his mark or on the contrary, everything he rejects.

REFERENCES

1. Батовська О.М. Сучасне академічне хорове мистецтво а cappella як системний музично–виконавський феномен : дис. ... доктора мистецтвознавства : 17.00.03. Одеса, 2019. 519 с.
2. Цюряк І.О. Специфічні особливості виконання хорової музики епохи Ренесансу сучасними співаками // Мистецька освіта: проблеми і перспективи розвитку в контексті європейської інтеграції: зб. наук. праць / за заг. редакцією І.В. Баладинської, Н.Є. Колесник. Житомир, 2017. С. 178–184.
3. Культура Ренесансу : URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10177/>.
4. Мотет : URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%82> .
5. Margaret Bent : URL: <https://brainfood.musicology.org/author/margaret-bent/>

Ya. Morska,
Cadet,
N. Osadchuk,
PhD (Education), Associate Professor,
Korolov Zhytomyr Military Institute

STUDYING THE EXPERIENCE OF CADETS' PARTICIPATION IN MISSIONS ORGANISED BY NATO MEMBER COUNTRIES

In the face of a full-scale war, the issue of creating modern, combat-ready, mobile, and non-burdensome Armed Forces for the state is acute. The basis of such an army should be military professionals capable of effectively performing their tasks in both peacetime and wartime. The current state of Ukraine's international relations in various fields of activity, its aspirations to enter the European space, and join NATO, current military challenges, and political, socio-economic, and cultural realities require further transformations and development in the field of foreign language learning. The status of English as a language of international communication tends to grow steadily.

In the context of the new standards of foreign language training of cadets of higher military education institutions, there is an urgent need to improve the formation of professional foreign language communicative competence of the prospective officers of the Armed Forces of Ukraine, who will use foreign languages in the course of performing official tasks.

The relevance of the research lies in the urgent need to study the experience of cadets' participation as interpreters in missions organized by NATO member countries. This issue is an important research topic in terms of developing language skills, intercultural communication, and training of prospective military specialists in the field of international relations and security.

This experience may include analysis of training programs and practical skills acquired by cadets while participating in international missions. The research may also cover aspects of translator training for specific fields, such as military and political terminology, military specializations, and NATO requirements and standards for translation and intercultural communication.

Taking into account the experience of cadets in such events, it is possible to analyze and investigate the impact of participation in international missions on the professional and personal development of cadets, including their ability to adapt to various cultural and linguistic environments, the development of communication skills and the increase of

motivation for learning languages.

As a result of the analysis and research of these activities, the program of education and training of translators for participation in international missions is improved and the development of effective international cooperation within NATO is ensured.

The participation of Ukrainian cadets as translators in missions organized by NATO member countries is an important aspect for the development of military education, and training of prospective officers, as well as for deepening mutual understanding and cooperation between Ukrainian and Western military structures. Participation in such missions realizes the following tasks:

1. Development of language skills: the participation of cadets as translators in NATO missions contributes to the improvement of their language skills and the study of the specifics of military terminology in an international context.

2. Intercultural communication: cadets participating in NATO missions as interpreters get the opportunity to learn to communicate effectively and cooperate with representatives of different countries and cultures.

3. Preparation for international service: participation in such missions helps cadets gain valuable experience and knowledge necessary for further service in international military missions and operations.

4. Development of professional skills: working as translators in NATO missions contributes to the development of professional skills in the field of translation, including accuracy, speed, and the ability to work under stressful conditions.

5. International experience: participation in such missions provides cadets with the opportunity to gain international experience and expand their knowledge of international standards and practices in the military sphere.

6. Promotion of international cooperation: the participation of cadets as translators in NATO missions contributes to the deepening of cooperation between participating countries and helps to build trust in the international community.

Cooperation with NATO countries can also contribute to the implementation of standards and training methods used in NATO member countries in military education in Ukraine. This can help improve the quality of military education and training of Ukrainian cadets and prepare them for future service in the international military community.

In general, the cooperation of NATO countries with Ukrainian cadets is an important factor in deepening mutual understanding, improving professional training, and maintaining security and stability in Ukraine.

REFERENCES

1. Дорожня карта вдосконалення мовної підготовки у Збройних Силах України (на 2021-2025 роки).
2. Методичні рекомендації з проведення мовного тестування у системі Міністерства оборони України, затверджені Рішенням Міністра оборони України від 08 серпня 2019 року № 1524/з/85.
3. Наказ Міністерства оборони України від 13 грудня 2016 року № 692 «Про затвердження Критеріїв використання іноземної мови у службовій діяльності військовослужбовцями Збройних Сил України».
4. Основні засади мовної підготовки особового складу у системі Міністерства оборони України, затверджені Рішенням Міністра оборони України від 08 серпня 2019 року № 1524/з/84.

*L. Ostapchuk,
Student,
O. Mykhailova,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

VOCAL AND CONDUCTING AND CHOIR SCHOOL OF VOLYN (XIX-FIRST HALF OF XX CENTURY)

A rather impressive artistic educational field of historical Volyn in the 19th century. there is a territory that now belongs to the Rivne region. In the schools of this region, choral performance played an important role and stood at a high level. However, the development of musical education here was strongly conditioned by the socio-political turbulence of the beginning of the 20th century: revolutions, military conflicts, and the struggle for Ukraine's independence.

Dmytro Kotka (1892 – 1982) should be mentioned among the prominent musicians-pedagogues of that time. He did not receive a specialized musical education, but was a talented amateur. His life and career reflect a complex mosaic of individual fate in the conditions of constant changes in the socio-cultural environment of the 19th and early 20th centuries. During his life, Kotko experienced numerous trials: arrests by Polish intelligence, exile by the Bolshevik authorities. However, even in such difficult circumstances, he continued to develop his talent as a musician and teacher. After being exiled to Siberia, Kotko returned to Ukraine and worked with amateur groups in Lviv until the end of his life [1].

The fate of Mykola Khomychevsky (1897 – 1983), also known as Boris Ten, attracts attention with its unpredictable course, which includes both achievements and trials, oblivion and recognition. It is interesting that some reference editions have different biographical references about the same person. Boris Ten, a poet and translator, was born in the village of Dermani in Western Volyn in the family of a priest. He was educated at the Volyn Institute of Public Education and the Moscow Music and Pedagogical Institute [2]. On the other hand, Mykola Khomychevskyi was known as an Orthodox priest who graduated from Kyiv State University. He worked as a priest in Kyiv, was an archpriest and an active organizer of parishes in eastern Volyn. However, his life was cut short by his arrest and sentence to long-term exile, after which his further fate remained unknown [3]. The researchers explain the identification errors as follows: Boris Ten avoided using the name of Mykola Khomychevsky to avoid conflicts with the

authorities, who had already punished him by sending him into exile in the Far East. His extraordinary translation skills and methodical guide for amateur choir directors remain an example of his influence and uniqueness.

Mykhailo Gaidai's name is a symbol of cultural enlightenment, which shed light on Zhytomyr and Volyn in the first half of the 20th century. His talent in drawing and music was revealed from an early age, when he simultaneously studied at the art school of M. Murashko and the choir chapel of J. Kalishevsky. For his impeccable hearing and skill, Mykhailo Gaidai was awarded a gold coin, which saved his family during the Holodomor. Arriving in Zhytomyr in 1898, the artist began his teaching activities as the director of the choir of the orphanage and singing teacher in various schools and gymnasiums of the city. He also acted as regent in the theological seminary and conductor of the choir "Enlightenment" of the Volyn province. During this period, Gaidai began harmonizing church and secular melodies, receiving high praise from prominent Ukrainian composers M. Lysenko and M. Leontovych. He also began researching ancient Ukrainian music and carried out folklore expeditions designed to reveal the musical heritage of various ethnic groups living on the territory of Ukraine. Mykhailo Gaidai's moral qualities were especially evident in the last years of his life, when he agreed to lead the metropolitan choir in Kyiv, despite the risks associated with the political circumstances of that time. Such courage and principles made Gaidai an outstanding figure in the history of cultural development of the region. This circumstance greatly annoyed the party leadership of the state, so the relevant "authorities" repeatedly expressed their irritation to the People's Artist of the USSR Zoya Gaidai regarding "the church activities of the father and too frequent visits to the Volodymyr Cathedral" [4].

The activities of the musician and teacher Sofia Apollonivna Kossova (1873–1965) played a significant role in the development of the musical culture of our region. She was not only an outstanding vocal teacher, but also the epitome of intelligence and sophistication in all aspects of her life. Her noble descent from the ancient noble family of Svidersky and her knowledge of several foreign languages helped her not only in communication, but also in performing works in the original language at amateur evenings. Despite her high social status, which at that time prevented her from entering the professional scene, Kossova received a special education at the St. Petersburg Conservatory. Although she worked on the opera stage for some time, she later found her calling in pedagogy. The slogan "A singer must be comprehensively developed" became the guiding principle of her work. After the coup of 1917, her noble origin and moral principles prevented her from joining the professional circle of the

Kyiv Music and Drama Institute, and the new government deprived her of her property and connections with her colleagues. Nevertheless, she continued her creative activity at the Volyn Music Technical School (later the Zhytomyr Music School), where she became the founder of the vocal department. Sofya Apollonivna adhered to traditional vocal technique, but also openly experimented with new technical techniques in scale and coloratura [5].

Professional publications of Spain, Belgium, Holland and France spoke ambiguously about the talented singer from Volyn, Oleksandra Shumovska-Horain (1896 - 1985). Her art impressed the world scene with its unparalleled emotionality and amazing expressiveness. She not only successfully completed the vocal department of the Warsaw Conservatory, but also studied the class of composition with the distinguished professor Vincent d'Andy at the Paris Conservatory "Scolya-Cantorum". Here, in the very heart of the musical capital of Europe, she gained invaluable experience and felt the taste of great world art. Having created her music school back in 1927, Oleksandra not only helped develop the talents of young performers, but also educated a new generation of musicians. Her outstanding students toured almost all of Europe as part of a female quartet, where they performed both classical works and the best Ukrainian songs, bringing the musical heritage of Volyn to the heart of Europe. Sensing the lack of children's performing repertoire, she turned to composition skills, creating a number of vocal works for women and children, which have become a real treasure in the world of music. Her piano pieces and spiritual works impressed with the depth of emotions and sophisticated art of composition [6].

So, in conclusion, it is necessary to conclude that the conductor-choir and vocal school of our region has a powerful professional level and stable traditions. Thanks to the talented citizens, the musical art of Ukraine has been enriched with new names that have raised the country's culture to the world level.

REFERENCES

1. Кирчів Р. На концерті хору Дмитра Котка. *Народна творчість та етнографія*. 1992. № 5–6. С. 7–9.
2. Матвійчик О. Відомі музиканти Дубенщини // Дубно і світ. Міжнародна ювілейна науково–теоретична конференція. 16–17 травня 2000 р. Дубно, 2000. 115 с.
3. Куликівська Л. М. Хомичеський – діяч української автокефальної православної церкви // Волинь–Житомирщина.

Історико-філологічний збірник з регіональних проблем. Вип.1. Житомир, 1997. С. 95–99.

4. Бовсунівська Н. М. Актуальність педагогічних надбань педагогів-музикантів Волині-Житомирщини ХІХ-ХХ ст. на сучасному етапі оновлення музичної освіти / Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету : збірник. Одеса, 2021. Вип. 35. 19 листоп. 2021 р. С. 90–95. URL : http://www.sci-notes.mgu.od.ua/archive/v35/35_2021.pdf

5. Єремєєв В. Софія Коссова – засновник вокальної школи на Житомирщині // Звягель древній і вічно молодий : Тези Всеукраїнської науково-краєзнавчої конференції. 18–19 вересня 1998 р. Новоград-Волинський, 1998. С. 153–154.

6. Мізоцький Ліцей Мізоцької селищної ради Рівненської області. Шумовські в Мізочі. URL : http://mizoch.edukit.rv.ua/nasha_istoriya/istoriya_shkoli/istoriya_shumovsjkoi_anastasii/

I. Povar,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

FORMATION OF WORDVIEW GUIDELINES FOR ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS BY MEANS OF NATURAL THERAPY

The relevance of this topic is becoming increasingly scientific with modernization of education in Ukraine and a rapid progress in the use of information technologies. After all, the future nation must be not only scientifically enriched, but also psychologically prepared for the challenging future life conditions. The educationalists emphasize that psychological state of modern children worsened, bullying, stress, breakdowns, anxiety appeared in classes. And every modern teacher should be prepared to deal with the situations of this nature [1: 103]. Worldview and scientific guidelines for younger students begin to form when they first cross the threshold of school life. It is the first teacher who begins to direct the eyes of children to the perception of the whole picture of the surrounding events and realities of life.

The purpose of this article is to study the formation of worldview guidelines for elementary school students by means of nature therapy.

To disclose this problem, both psychological and pedagogical literature were used. We employed the best practices and methods of famous teachers for the education of young schoolchildren: V.O. Sukhomlynskyi and his boundless love for children, A.S. Makarenko argued that children should learn during play, and that education should take place in a team [2: 343].

Sukhomlynsky's model of introducing nature therapy was used as a model for outdoor lessons. Additional information technologies were used to relieve students' mental stress during math and Ukrainian language lessons, as these lessons require the greatest concentration and emotional stress. While conducting physical education lessons in the open air, Vasyl Sukhomlynskyi stated that Learning is not a mechanical transfer of knowledge from the teacher's head to the child's head [2: 566].

Forming worldview guidelines for elementary school students through nature therapy involves integrating experiences in nature with lessons that promote a healthy, balanced perspective on life and the environment. Here are some steps and principles to consider:

1. Begin by helping children understand their intrinsic connection to the

natural world. This can be achieved through simple outdoor activities like nature walks, gardening, or observing wildlife.

2. Teach children to respect nature by explaining the importance of ecosystems and biodiversity. Activities like cleaning up a park, participating in recycling programs, or planting trees can instill a sense of responsibility towards the environment.

3. Foster a sense of wonder and curiosity about the natural world. Encourage questions and exploration, which can lead to a deeper understanding and appreciation of nature.

4. Highlight the health benefits of spending time in nature, such as reduced stress, improved mood, and increased physical activity.

5. Introduce students to different cultural views about nature to broaden their understanding and respect for various worldviews. This can include stories, traditions, and practices from different cultures relating to nature.

6. Use didactic games to develop the worldview of students.

Thus, young students will be encouraged to notice the beauty and diversity of nature, improve their mental and physical state of, get rid of their emotional stress. It is a good means to increase productivity of lessons.

To sum up, modern teacher should focus on the formation of the worldview of elementary school students; to do this, the educator must constantly develop them intellectually and psychologically, which presupposes the use of the latest technologies. One of the methods that can be used is natural therapy. It is important in the lessons that there was cooperation between students and the teacher. After all, only by working side by side can we achieve great and significant results. To educate the future generation is scientifically developed and psychologically educated. The goal is to nurture a balanced and respectful relationship between young students and the natural world, which in turn shapes a responsible and informed worldview.

REFERENCES

1. Колток Л.Б., Стахів Л.Г. «Уроки серед природи в рамках нової української школи» // Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки. 2019. Вип. 88. С. 42-47. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2019_88_9.

2. Сухомлинський В. О. Любов до знань, школи, учителя // Вибр. твори: у 5-ти т. Т.2. К.: Рад. Школа, 1977. С. 334-361.

3. Сухомлинський. Біля чистого джерела. //В. О. Сухомлинський Вибр. твори: у 5-ти т. Т. 3. К.: Радянська школа, 1977. С.562-568.

L. Renkas,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE REALIZATION OF MARIA MONTESSORI'S IDEAS IN THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

The mission of the New Ukrainian School is to help reveal the personality, individuality, abilities, talents and capabilities of each child. Modern Ukrainian society needs the education of a developing person, who understands himself/herself. This is a free person in a free country [1]. Montessori's pedagogical model is a model of humanizing education, educating a self-aware person. This is the idea of education through the practice of life, through freedom of action and this is one of the components of the idea of the New Ukrainian School.

The ideas of M. Montessori were studied by many scientists: S.Rusova, O.Hiltinen, T. Mikhalchuk, Yu. Fausek, S. Yakimenko, N. Lubenets, T.Mikhalchuk, G. Milenina, D. Orlova, T. Ponimanskaya, V. Zolotoverkh, M. Chepil, A. Ilchenko, I. Dychkivska, N. Kravets, M. Levkovsky, G.Milenina. The leitmotif of M. Montessori's method is that the pupil should enjoy learning. Ukrainian educator Vasyl Sukhomlinsky also shared her ideas and dwelt on them. Many scholars and educators turn to these immortal methods nowadays.

The social orientation of M. Montessori's pedagogical idea resonates with the ideas of modern education – the formation of children's values of a democratic society, a free individual. This process of forming students' competencies necessitates using of certain pedagogical conditions. This will help to find the most optimal way to implement educational tasks [2: 49].

The purpose of the article is to justify and determine the pedagogical conditions for the implementation of M. Montessori's methods of education in the pedagogical process of the New Ukrainian School. Integral parts of pedagogical conditions are integrated components. This is a set of different forms and methods of training and education, pedagogical situations, material and technical base, the creation of an innovative communication, educational and developmental educational environment. These conditions are a prerequisite for the implementation of the key components of the formula of the New Ukrainian School.

The purpose of primary education is the comprehensive development of the child, his talents, abilities, competencies and cross-cutting skills in accordance with age and individual psychophysiological characteristics and needs, the formation of values, the development of independence, creativity and curiosity [1].

Modern teachers, followers of M. Montessori's methods, modernize the theory on the basis of experiments, complementing it with the practice of using, taking into account the requirements of scientific and technological progress, trends in the social development of society [3:30]. Maria Montessori believed that "any reform of education should rely on the personality of a person. A human must become the center of education himself, and we must never forget that man begins his intellectual growth not at the university, but from birth [4:38].

Realization of M. Montessori's ideas in the modern educational process of Ukraine is based on the principles of personal development. Montessori's pedagogical system is holistic, humanistic, integrative. It is based on three main components. The first is *the freedom of development and actions of the child*. In this case the individuality and personality of the child is manifested. The second component states that *each child has its own driving force to move forward*. The teacher only pushes and does not require movement. The third element is based on the statement that *each child needs an individual approach*. The child is a person, therefore, you need to focus on the characteristics, capabilities, needs and abilities of each child [5:123].

Thus, the realization of the primary education's purpose is based on the statements where each child is unique and gifted, has his/her own way and term of development. A free personality develops through the support of independence, the development of thinking and the maintenance of self-confidence. This personality will be able to self-actualize successfully in the future. The child discovers himself/herself and masters the world around him/her in active activity. Learning in a playful way in a specially created environment allows to acquire new knowledge. The teacher needs only to push and prompt, stimulate self-development, create appropriate pedagogical conditions. The motto of Montessori pedagogy is "Help me do it myself."

REFERENCES

1. Державний стандарт початкової освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/pro-zatverdzhennyaderzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>.

2. Хопта С. М. Педагогічні ідеї Марії Монтессорі в контексті сучасного освітнього простору, Інноваційна педагогіка. Вип. 28. С. 48–51. (2020) Дичківська І.М., Поніманська Т.І. М. Монтессорі: теорія і технологія. К.: ВД. «Слово», 2009. 304 с.
3. Дудник Надія. Педагогічні ідеї Марії Монтессорі Людинознавчі студії «ПЕДАГОГІКА» Випуск 5/37 (2017), С.28- 39.
4. Дичківська І.М., Поніманська Т.І. М. Монтессорі: теорія і технологія. К.: ВД. «Слово», 2009. 304 с.
5. Маляр, Л., Кухта, М. (2022). Актуальність форм і методів соціального виховання М. Монтессорі в педагогічному процесі НУШ. *Acta Paedagogica Volynienses*, 1, С.121–126.

V. Rudzinska,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

PROBLEMS OF SPACE AND TIME IN MATHEMATICS FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS

The aim of organizing the educational process in elementary school is to develop in younger students the ability to assimilate commonly accepted knowledge, skills, and abilities that will be useful to them in everyday life. Proper assimilation of these components of learning is impossible without considering their concepts of space and time, as these notions are of significant importance for the successful educational activities of students, including their ability to write, calculate, and solve mathematical problems, as well as in their daily lives. Understanding the concepts of time and space is considered one of the key aspects of education in elementary school. Today, the task of teachers is to develop methodological approaches that will facilitate the formation of students' ideas about time and their orientation in it during the study of mathematics.

Researchers V. Kovalyuk and N. Listopad have studied the process of forming children's ideas about time and their orientation in time [1], [2]. An important part of forming these concepts involves children performing actions with named numbers and developing the corresponding skills. This aspect has also been studied by A.V. Tikhonenko A. V., Sarienکو V. K. [3].

Understanding the concepts of space and time in mathematics is essential for the development of elementary school students' cognitive skills and their preparation for further mathematical and scientific education [4], [5].

The purpose of this article is to elucidate the fundamental aspects and peculiarities of space and time in the mathematical education of elementary school students.

Spatial awareness is the recognition of one's own body in space and the relative position of objects around it. It involves understanding and remembering the location and orientation of objects in relation to oneself. Learning about space in mathematics helps children understand and navigate the physical world around them. It includes concepts like shapes, sizes, patterns, and spatial relationships. Good spatial awareness is linked to success in subjects like mathematics (geometry, problem-solving), science (understanding physical phenomena), and arts (visual arts,

architecture). It also aids in the development of motor skills and is crucial for everyday tasks such as navigating spaces and organizing objects. This awareness is essential for everyday tasks and is also a precursor to understanding more complex geometric concepts later in life.

Time is a fundamental concept that helps children organize events in a sequential manner. Understanding time involves learning about hours, minutes, days, weeks, months, and years. It also includes grasping the idea of past, present, and future. This understanding is crucial for time management, planning, and the comprehension of historical and future events. Temporal understanding is essential for planning, organizing activities, understanding history, and comprehending narratives. It also plays a role in mathematical concepts like duration and sequencing, and is critical for developing time management skills. Understanding by students of concepts related to time, such as orientation during the day based on natural phenomena, notions of cause-and-effect relationships in rhythmic natural occurrences, awareness of the duration of seconds, minutes, and hours, skills in reading time from a clock, and assessing time intervals, constitutes the comprehensive understanding of time for elementary school students. The study of this concept is considered challenging due to its abstract nature and the absence of tangible objects for representation. Time cannot be stopped or rewound, making the comparison of time intervals and events a complex task.

As a result of systematic work, students develop certain ideas about the properties of time: time is not subject to slowing down or speeding up; time always moves forward and cannot be turned back.

The particularities of acquiring skills to distinguish parts of the day and name them in the correct sequence include:

Students typically focus on those parts of the day that they perceive from adults or during which they perform specific activities. They determine parts of the day starting in the morning (when they wake up). There may be some discrepancies in the mastery of the names of the parts of the day.

It is important for teachers to take these specificities into account and utilize teaching methods that help students better understand and consolidate their knowledge of time.

The problem of space and time in mathematics for elementary school students can arise due to several key factors. Let's consider some of them and ways to address them:

Abstraction: The concepts of space and time can be abstract and challenging for young children. To address this issue, it's crucial to use concrete examples, graphical representations, and games that help children

grasp these concepts.

Low Development of Thinking: Children in elementary school have not yet fully developed high-level abstract thinking. It is essential to use activity-based methodology and practical tasks to help them learn basic concepts of time and space.

Real-Life Relevance: Tasks and examples should be connected to students' real-life experiences. For example, use the concept of time to discuss daily routines or space to explore places in their immediate environment.

Application of Geometry: Elementary school students may struggle with understanding concepts related to geometry, such as point, line, straight line, angle, and more. It's important to start with simple concepts and gradually progress to more complex ones.

Individualized Approach: Each student may have unique needs and learning paces. Teachers should create individualized programs and assignments for students who require additional support or further development.

Utilization of Visualization: Using drawings, diagrams, models, and other visual aids can significantly facilitate the understanding of space and time concepts.

Games and Interactive Teaching Methods: Using educational games and interactive methods can make the learning process more engaging and effective for children.

Both space and time concepts in mathematics involve problem-solving. Whether it's figuring out the shortest route between two points (spatial problem-solving) or determining the duration of an event (temporal problem-solving), these skills are critical in both academic and real-life contexts. Spatial learning, in particular, enhances visualization skills. Concepts of space and time are not limited to mathematics. They intersect with subjects like science (e.g., understanding the solar system), geography (e.g., reading maps), and history (e.g., timelines). This interdisciplinarity aids in the holistic development of a child. Engaging with spatial and temporal problems can improve cognitive flexibility – the ability to adapt thinking and behavior to new, changing, or unexpected events. This skill is essential for adaptability and creativity.

In conclusion, it is crucial to create a structured and engaging learning program that promotes the development of elementary students' understanding of space and time concepts. Understanding these concepts is a crucial step in mathematical education and the development of children's general cognitive skills. Incorporating activities and lessons that focus on space and time in elementary education not only strengthens mathematical

understanding but also supports overall cognitive development, preparing students for more complex academic tasks and real-world challenges.

The study of space and time in mathematics for elementary school students revealed that this topic is important not only for the development of mathematical skills, but also for the development of critical thinking and the ability to analyze information. Time is one of the most important and complex quantities. Children's knowledge of time and space is acquired very slowly through prolonged observation, the study of other concepts, and life experience. During mathematics lessons, when the concept of time is being taught, it is recommended to adhere to the principle of clarity. Use various tables, diagrams, clocks, stopwatches, timers, and other tools. Make lessons interesting by sharing fun facts about time in plants and animals, using didactic games, mental exercises, and preparing various exercises and non-standard tasks.

Further research in the field of the problem aspects of space and time in mathematics for elementary school students can focus on the development and implementation of innovative teaching methods that facilitate a better understanding of these important concepts, as well as studying their impact on the overall mathematical development of students.

REFERENCES

1. Ковальчук В. Формування часових уявлень учнів початкових класів: метод. посіб. / В. Ковальчук, Л. Силюга, Л. Білецька. Дрогобич : Коло, 2018. 51 с.
2. Листопад Н. Вивчення величин на уроках математики в початковій школі на засадах компетентнісного підходу / [Електронне видання]: методичні рекомендації. Київ: Педагогічна думка, 2020 72 с.
3. Тихоненко А. В., Сарієнко В. К. Величини у початковій школі : навч.-метод. посібник / В. К. Сарієнко. – Слов'янськ, 2019 – 152 с.
4. Голота Н. Особливості пізнання дитиною простору й часу в шкільному віці. Науковий вісник Миколаївського нац. універ. ім. В. О. Сухомлинського. К. : Педагогічні науки. 2016. № 2. 38–44 с.
5. Скворцова С.О. Нова українська школа: методика навчання математики у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч. – метод. посіб. / Світлана Скворцова, Оксана Онопрієнко. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 320 с.

D. Semenyuk,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

PECULIARITIES OF THE ORGANIZATION OF STUDENTS IN THE CLASSES OF THE EXTENDED DAY GROUP

The organization of the work of the extended day group is due to insufficient involvement of parents in the education and upbringing of their children for various reasons, early schooling, expansion of educational opportunities and provision of social development of students.

The problem of health care competence formation has been studied by many scientists. The researchers took into account various aspects of the problem related to the organization of the extended day group. Specialists showed the greatest interest during the 1950s and 1980s. Among them: Zh.Gotdayeva, A. Gordina, P. Grantsina, V. Dimidova, B. Kobzar, V.Korotov, E. Kostyashkina, K. Prysiazhnyuk, T. Rabchenyuk, M. Skatkin, V. Gubenko and others.

Currently, significantly fewer works are devoted to the problem of reforming the extended day group in the conditions of the New Ukrainian School (NUS).

The essence of the statement of the problem. Extended day groups (EGDs) play an important role in the system of education and training of schoolchildren. With children staying in school for a long time after intensive sessions, parents have a responsibility to ensure that their children receive the best care possible. Taking this into account, educators of extended day groups are obliged to create appropriate conditions for the continuation of educational work and active recreation of pupils [1:68]. For decades, researchers (T. Herlyand, L. Gurvysh, V. Dubrovsky, Z. Morozova, I. Popova, A. Ogorodnikova, Z. Sadovnycha, O. Spivak, etc.) studied the problems of organization and content of the extended day group regime. As a result, the following activity regime was determined for children attending the extended day group: outdoor walks lasting at least 1.5 hours; lunch at least 30 minutes; doing homework lasting no more than 1 hour; conducting sports and entertainment events that form the competence of health preservation in younger schoolchildren – lasting at least one hour.

The formation of the health care competence of primary school students in the classes of the extended day group is achieved through a complex

system of physical exercises and motor activity, organized according to the following forms of training: physical culture breaks during homework, walks in the fresh air, hours of sports culture (SFC), which is the main form of physical culture and health activities in the group [2:94].

The organization of "sports hours" in extended day groups should be considered in close connection with other forms.

Sports class takes place in a free atmosphere and in a playful manner.

An important means of forming the health care competence of primary school students in the classes of the extended day group is the game.

A game is a physical or mental activity of a person that has goals, tasks, rules and an entertainment component. The main goal of the game is to develop students' skills and teach them to make the right decisions. Games strengthen the student's personality, abilities and prospects for the future.

A. S. Makarenko stated that the game is of great importance in the life of a child. What a child is like in the game, he will be like that in work when he becomes an adult. That is why the formation of the future personality takes place mainly through play. That is why the play and the way it is organized is the key to the organization of education.

It is very important to fully use and apply not only didactic and educational games, without which it is practically impossible to organize a full-fledged rest, but also mobile (sports) games. Well-chosen and well-organized games contribute to the harmonious development of students. Through outdoor games in the after-school program, primary school students develop health competence. This group of games helps to maintain and improve the physical form of schoolchildren, develop muscles, motor skills, coordination of movements and endurance. Active games help children relax and relieve stress. Students realize the importance of taking care of their health and leading a healthy lifestyle. In addition, active and sports games also help to develop social and communication skills of children of primary school age and teach them to cooperate in groups [3:37].

In general, the use of mobile games in the extended day group contributes to the general physical, social and psychological development of children. They help students maintain energy and a positive attitude. That is why it is an integral part of the organization of GPA classes for primary school students.

REFERENCES

1. Дубровський В. Л. Група продовженого дня як одна із форм становлення особистості учня у початковій школі. Наукові записки.

Серія: Психолого-педагогічні науки: збірник наукових праць № 2.
Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. С. 65–70

2. Гаврилюк А.П. Фізичне виховання в групах продовженого дня: навчально-методичний посібник. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2009. 194 с.

3. Мальцева Т. «Здорова дитина – здорова нація». Початкова освіта №19, 2011. 35-41 с.

M-L. Shamonina,
Student,
O. Voznyuk,
Doctor of Sciences (in Pedagogics), Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University

ART-GRAPHIC DESIGN OF COMICS AND SERIES OF ORIGINAL CHARACTERS

Comics represent a unique form of art that combines text and illustrations to provide readers with a cohesive narrative. Due to their exceptional ability to convey stories, emotions, and ideas, comics have become increasingly popular over the years. To understand the process of creating comics and their impact on readers, it is important to consider several key aspects.

Comics can be viewed as a form of visual storytelling, where images play a crucial role in conveying stories and emotions. In his book "Understanding Comics: The Invisible Art" author Scott McCloud explores the impact of images on the perception and understanding of stories. He emphasizes the importance of using visual elements such as framing, perspective, and expression to create a sense of depth and intensity.

The artistic design of comics and the creation of original characters is a creative process that requires attention to detail, a unique approach, and inspiration. With the right techniques and resources, artists can create intriguing and captivating worlds that enchant their audience. The main principles of comic artistic design involve its own rules and techniques that help create more effective imagery and convey mood and narrative. According to Stan Lee's book "How to Draw Comics," the main principles include: Composition – proper framing composition is a vital element of a successful comic. It involves the placement of characters and objects on the page to better convey the plot and dynamics. The quality of the drawing and the use of different types of lines are also important parts of artistic design. They can express emotions, movement, and character expressiveness. Colors and tones – the aesthetic of color in comics is also important. Color in comics is used not only for decorative purposes but also to create mood and emotional impact on the reader. In the article "The Aesthetics of Color in Comics," the author discusses various ways of using color in comics. The choice of color palette, its shades, and contrasts help create effective visual appeal and increase the emotional depth of the story.

As for the creation of original characters, creating unique and memorable characters is key to success in the world of comics. To achieve

this, it is important to consider the following aspects: characteristics, archetypes, and evolution. Firstly, each character should have unique characteristics that make them distinct from others. This can include both physical traits and personality. Using archetypes helps create characters with whom readers can easily identify. For example, heroic, villainous, or comedic archetypes. Additionally, characters should evolve over time, changing and expanding along with the plot. This makes them more realistic and engaging for the audience.

Creating comics is both an art and a science. By using visual and narrative techniques, artists and writers can create cohesive stories that captivate the audience. Comics are known for their ability to engage and captivate readers of all ages and cultures. Their stories can be a source of learning, entertainment, and even education. Through effective use of visual and narrative elements, comics can be a powerful tool for influencing society. Further study of this art form opens up endless possibilities for creativity and self-expression.

REFERENCES

6. Scott McCloud. *Understanding Comics: The Invisible Art*. – 1994.
7. Scott McCloud. *Making comics: Storytelling Secrets Of Comics, Manga And Graphic Novels Paperback* – September 5, 2006.
8. Stan Lee, Jack Kirby, John Romita Sr., Neal Adams, Gil Kane. *Stan Lee's How To Draw Comics* – November 16, 2010.
9. Stan Lee, John Buscema. *How To Draw Comics The Marvel Way* – September 14, 1984.
10. URL: Естетика кольору в коміксах. Максим карповець. Архівна копія від 11 грудня 2019 на Verbum – <https://www.verbum.com.ua/12/2019/the-tones-of-experience/aesthetics-of-colour-in-comics/>

V. Skladanivska,
Student,
K. Harashchuk,
PhD (Education), Senior Lecturer,
Zhytomyr Ivan Franko State University

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE REALIZATION OF SUKHOMLYNSKYI'S IDEAS IN THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

In the current context of reforming the education system in Ukraine, special attention is being paid to the implementation of the New Ukrainian School concept, which involves not only changes in curricula but also the transformation of the pedagogical approach. One of the key scholars and educators whose ideas are considered to be the direction for these changes is Vasyl Sukhomlynsky. He made a significant contribution to the development of pedagogical science and practice, and his ideas about cooperative pedagogy, personal development, and humanization of the educational process are recognized as important for modern education.

The purpose of the article is to systematize and analyze the pedagogical conditions that contribute to the successful integration of V. Sukhomlynskyi's ideas into the educational process of the New Ukrainian School.

The educator's pedagogical work has always served as an important source for researchers, teachers, students, and parents, and its importance remains unappreciated today. Vasyl Sukhomlynsky himself, being noted for his creativity and imagination, was not afraid to experiment in his lessons. He maintained a partnership with his students, respected their dignity, and encouraged them to learn, not just receive information. All aspects of the pedagogical heritage of this outstanding teacher fully interacted with the ideas and concept of the New Ukrainian School.

Vasyl Sukhomlynskyi's pedagogy remains relevant at any time. Even in the modern information and technological era, the ideas of this outstanding Ukrainian educator are guidelines and models of pedagogical excellence. The fact that in recent years a large number of doctoral and candidate dissertations have been written on his work is evidence of the inexhaustible authority of V.O. Sukhomlynskyi.

Scientific seminars and conferences are regularly held throughout the country to study the experience and pedagogical heritage of V.Sukhomlynsky.

The analysis of the available literature allows us to determine the relevance and practical orientation of the educationist's pedagogical heritage, which defines child-centeredness as a key condition for the educational process, which is also a top priority in the New Ukrainian School [1].

Vasyl Sukhomlynsky acted as the founder of humanistic pedagogy, focusing on humanities as the main aspect of school education. He recognized the highest value of the human personality and considered his work on the creation and implementation of personality-oriented pedagogy as a high value of this principle.

The great contribution of the Ukrainian educator deepened the understanding of the teaching profession, emphasizing the importance of teacher's skill, creativity, culture, and professionalism. According to Sukhomlynskyi, the work of a teacher is a challenge of the heart and mind, requiring humanism, love for children and their work.

V. Sukhomlynsky defined the teacher as "the creator of human souls", "the luminary of the intellectual life of a schoolchild" and called for being a teacher-example of human perfection. He believed that humanism, love for children and work are key prerequisites for pedagogical success. An ideal teacher should have high spirituality, intellectual development, civic position, creativity and a desire to constantly improve themselves [2: 103].

Contemporary researchers, analyzing the educator's contribution to the study of pedagogical excellence, identify key factors for a teacher, such as mastery of effective pedagogical technologies, education, intelligence, optimism, a wide emotional spectrum, the ability to evoke the joy of learning in children, culture of speech, and communication skills.

Sukhomlynskyi insists on the importance of education in the teacher's activity and opposes the idea of a gap between teaching and education. His requirements are reflected in the concept of the New Ukrainian School, where the teacher is assigned the role of innovator, experimenter, support for the joy of learning, and recognition of the talent of each child. Education, self-education, and self-improvement also define modern requirements for a teacher, according to Sukhomlynskyi's ideas [3: 37].

With the introduction of the New Ukrainian School, the teacher must completely rethink the lesson, his or her attitude to the assessment and the role of the teacher in the classroom.

The main priority should be the joy of learning and recognizing the talents of each child, taking into account the uniqueness of their intellectual and physical development. Setting the same standards for all students and demanding achievement in specific subjects can deplete a child's natural abilities, in particular, being too harmful to someone who shows talent in

drawing but is forced to spend time learning math. V. Sukhomlynskyi considered it important to continuously shape the pedagogical activity and creativity of the teacher.

This process should begin at the stage of obtaining pedagogical education and continue throughout the entire professional path, gaining practical experience and experimenting, not being afraid to make mistakes, but using them for their own improvement [4: 20].

Teachers preparing for the New Ukrainian School receive not only pedagogical training, but also support from coaches and methodologists through on-site and distance learning courses. According to the New School concept, pedagogical excellence is defined as "strategies" that influence children's motivation and academic achievement. Forming and managing a children's team is another area of teacher's activity that requires a higher level of skill, professionalism and pedagogical culture.

V. Sukhomlynskyi, developing A.Makarenko's ideas, emphasized the importance of forming a student's personality through the team. His scientific works show deep reflections on providing comfortable, humanistic conditions for the development of each individual in the team. We emphasize that the work on the study of the student's personality includes such aspects as physical, intellectual and spiritual development, character, feelings, volitional hardening, as well as the study of social experience [4: 19].

After analyzing the pedagogical experience of V. Sukhomlynskyi, we can distinguish the following components of the diagnosis of a student's personality: initial diagnosis of the student's study; drawing up a pedagogical characteristic of the student during school; studying the child's family; studying various pedagogical factors related to the development of the student; final diagnosis (analysis and generalization of pedagogical factors, use of statistical data processing methods, conclusions).

REFERENCES

1. Башкір О. І. Онлайнові застосунки організації активного та інтерактивного навчання. Перспективи та інновації науки // Журнал «Перспективи та інновації наук». 2023. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/3420/3435>.

2. Гриневич Л. М. Концептуальні ідеї реформи «Нова українська школа» у світлі української педагогічної думки // Український педагогічний журнал. 2022. №4.

3. Звягіна Л. Реалізація педагогічних ідей В. Сухомлинського в умовах Нової української школи // Освітні інновації у закладах вищої освіти: проблеми та перспективи. 2021. С. 35–38.

4. Калініченко Н. А. Розвиток ідей Василя Сухомлинського в Новій українській школі / Н. А. Калініченко, Г. В. Дефорж. // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки. 2022. №3 (110). С. 13–28.

*B. Skrominskiy,
Student,
I. Tsyuryak,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

BENNY GOODMAN AND THE SWING ERA

The dawn of the swing era falls on 1935–1945. Many researchers call the year 1934 the starting point of the popularity and, literally, the general fascination with swing. In March of the same year, Benny Goodman and his brother Harry organize a highly professional team, and at the end of the year they regularly appear on the radio in the "Let's Dance" program. With the help of a wealthy businessman, a big fan of jazz, Goodman orders an arrangement from Fletcher Henderson, so daring compared to the sweet pieces of the time, which is noticeably different in a harder sound (sound), that Fletcher himself and his orchestra did not dare to play them. But the public still paid attention to Goodman's orchestra. In the future, this determined the orchestra's playing style. Inspired by his success, he decides to go on a tour of the United States. At the end of this not very successful tour, as it turned out later, the musicians arrived in Hollywood, in the most famous Palomar dance hall on the West Coast, where a huge queue was already waiting for them. The performance began with popular tunes, but the audience remained indifferent to them. And then Goodman decided: to die - so with the music, but with the one they wanted to play [1].

And real jazz came, which captivates true connoisseurs of this musical direction to this day. Therefore, the relevance of the article is undeniable.

The purpose is to showcase the focus and drive of Goodman's compositions, which shaped the swing era, giving the clarinet a new leading role in jazz and popular music that spanned a generation.

Benny Goodman (1909–1986) did for the clarinet what Louis Armstrong did for the trumpet, giving it a virtuoso leading role in the jazz ensemble. Benny's Band was the most popular dance band of the swing era, making some 5,000 commercial recordings and selling more than 100 million records, the definitive statement of 20th century American pop culture. During the swing era, Benny was the golden and undisputed "King of Swing".

With his nimble, melody-focused improvisations, Benny rarely played an improvised passage the same way twice with total confidence. In his youth he created an incomparable clarinet style, stylistically drawing on the best elements brought from the north by the New Orleans clarinetists who

moved to Chicago, adding his own amazing ingenuity and extraordinary precision. He was in numerous dance bands, put on gigs and recorded when he could, but mostly he acted on his own whims. By the early 1930s, Benny was just one of many hot jazz clarinetists working only on the outskirts of Chicago and New York, though he was certainly one of the most talented.

In 1934, Goodman thought seriously about performing jazz. He landed a "hot music" part on the network radio program "Let's Dance," which was aired on over 50 stations. It was his first national show and "the biggest thing that ever happened to me," Benny said. He remembered dance music sizzling on Saturday night broadcasts from coast to coast. Because of the three-hour time difference, his eastern evening shows were aired in prime time west of the Rocky Mountains [2].

In the Pacific time zone, Goodman was considered the breakout star of Let's Dance. His band was wildly popular among teenagers and the favorite soundtrack for Saturday night dance parties in front of the radio lounge. But neither Benny, nor the group, nor the booking agencies realized how popular his music was in the West.

His legendary breakthrough performance took place at his final destination in Los Angeles, at the popular Palomar Ballroom. On a rather serendipitous national tour in 1935, Goodman and his band were met with wild enthusiasm on the West Coast, playing to large and enthusiastic crowds in San Francisco and Oakland. Much to their surprise, they had tremendous success with the Jitterbug and Lindy-Hoppers young dancers at The Palomar Ballroom. There were many other very good white dance bands in that era, especially the Casa Loma Orchestra. But Goodman's particular brand of Swing suited youth tastes more precisely than its competitors, embodying the loyalty and love of a generation whose courtship rituals centered on the Fox Trot [2].

By 1937, Goodman's orchestra and combo were the biggest thing in the music business, selling millions of records and playing prestigious venues. The press dubbed him the "King of Swing", although he initially disliked the moniker. His orchestra appeared in Hollywood films, and Benny's autobiography, *Kingdom of Swing*, was published just a month before his 30th birthday.

One possible clue to understanding Benny's rise was that he performed with female singers. He employed this strategy early on, starting with the then very attractive jazz-influenced Helen Ward. Her warm, direct manner was very popular with college-aged men. She was followed by singers Helen Forrest, Martha Tilton and Peggy Lee, who had huge hits with Goodman.

It should be noted that the arrangers at that time were decisive for the success of swing orchestras and, in particular, for Goodman directly. The circle of talented arrangers that emerged faced the new and difficult task of organizing musical forces and Benny hired the best. With little or no formal training, these newly recruited scribes invented a score technique and arrangement of four to five saxophones, three to four trumpets, two or more trombones, and four rhythm instruments, typically piano, guitar, bass, and drums. The most skilled arrangers managed to preserve the melodic themes and motifs moving in the instrumental parts of the orchestra, offering shifts in timbral contrasts and highlighting the soloists, while maintaining the rhythmic drive. Skillful mastery of these delicately interconnected tasks was (and remains to this day) not an easy task [3].

Benny commissioned song charts from the most creative and exciting new composer/arrangers, black and white: Jimmy Mundy, Edgar Sampson, Spud Murphy, Benny Carter and Mary Lou Williams. First among them were Fletcher Henderson and his brother Horace, who charted some of Benny's biggest hits, including "King Porter Stomp."

Goodman's arrangers found the perfect balance between dance beats, jazz improvisation, tightly written ensemble work and that elusive but essential ingredient called swing. His orchestra was staffed with the finest musicians who could play complex written arrangements with precision, yet unleash fiery solos on demand. At its best, swing was more than just good dance music with catchy beats. It was jazz with increased harmonic complexity and greater visceral kinetic impact than had previously been seen in popular music [3].

Goodman continued to perform and record throughout the 1940s and 1950s, energetically restarting orchestras, groups and combos, commissioning new music and touring the world. The Benny Goodman Story, a biopic released in 1955, was a major motion picture and notable for its star-studded roster both on screen and on the soundtrack. Little appreciated, however, is that he also became a renowned classical virtuoso on the clarinet, performing with the best symphony orchestras and chamber music ensembles, while simultaneously pursuing an instrumental career beginning in the 1940s.

In the decades that followed, Goodman gave private lessons and collaborated with Yale University, where he held workshops for jazz musicians and performers. Today, their archives contain a huge archive of scores, works, awards, ephemera and audio recordings donated by him. From this legacy, the Yale Library Benny Goodman Project has produced a dozen excellent audio anthologies.

Thus, Benny Goodman, born to poor Jewish immigrants in Chicago,

formed his own band, and thanks to his brilliance, he shaped an entire era - the swing era, giving the clarinet a new leading role in jazz and popular music that lasted an entire generation. And who to this day rightfully holds the honorary title of the undisputed "King of Swing".

REFERENCES

1. Ера свінгу: початок, перші біг-бенди, особливості виконавства : URL: <https://artmuz.com.ua/uk/era-svingu-pochatok-pershi-big-bendi-osoblivosti-vikonavstva-chastina-2/> (дата звернення 17.03.2024).

2. Benny Goodman's Kingdom of Swing : URL: <https://syncoratedtimes.com/benny-goodmans-kingdom-of-swing-pt-1-the-early-years/> (дата звернення 17.03.2024).

3. The Swing Era: The Development of Jazz, 1930–1945 : URL: <https://books.google.com.ua/books?id=6EZ2TDuGEOkC&pg=PP56&lpg=PP56&dq=Benny+Goodman+and+the+Swing+Era&source=bl&ots=mG1JW1BKAA&sig=ACfU3U2nwR2MUB25RnQke0HJktOZn1maKQ&hl=ru&sa=X&ved=2ahUKEwjC-qmGrJaFAxWb1AIHHYIABzc4FBDoAXoECAIQAw#v=onepage&q=Benny%20Goodman%20and%20the%20Swing%20Era&f=false> (дата звернення 17.03.2024).

*V. Voznyuk,
Student,
O. Humankova,
PhD in Pedagogics, Associate Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State University*

THE DEVELOPMENT OF LOGICAL THINKING OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN AT THE LESSONS OF MATHEMATICS BY MEANS OF GAME TECHNOLOGIES

At the stage of reforming the education system, the main goal of a comprehensive school is the harmonious development of the individual. One of the aspects of the process of forming the personal qualities of a schoolchild is to ensure the appropriate level of development of their logical thinking, which is a necessary prerequisite for the adaptation of pupils to social, professional, and cultural life in society. The problem of formation and development of logical thinking of primary schoolchildren has recently been the main task of the school and is becoming more and more relevant. In primary school, pupils have significant reserves of development. When a child enters school under the influence of education, the restructuring of all his cognitive processes begins. Primary school age is productive in the development of logical thinking. This is due to the fact that pupils are included in activities and systems of interpersonal relations that are new to them, which require them to have new psychological qualities. Helping pupils to fully demonstrate their abilities, to develop initiative, independence, and creative potential is one of the main tasks of a modern school.

A child's thinking is developed in one way or another by every general education subject taught in primary school. However, mathematics has a special place among other subjects. The logical thinking of primary schoolchildren is based on the solution of non-standard tasks in their unity: learning, education and development. This thinking is characterized by the superiority of conceptual content, it includes such operations as comparison, analysis, synthesis, abstraction and generalization.

V. Sukhomlynsky observed the progress of children's thinking, and the observations confirmed that, first of all, it is necessary to teach children to comprehend a number of objects, phenomena, events, and to understand the connections between them [1, p. 208]. The process of cultivating a culture of thinking is quite long. Therefore, it should begin with the first years of a child's education at school at the level corresponding to his age, since not only the mathematical culture of students is formed, but also the skills to

solve vital and necessary tasks are developed [2, p. 21].

Child-oriented primary education strives to purposefully use pedagogical technologies, especially games, in the educational process, as they have great pedagogical potential and to the greatest extent create a comfortable atmosphere for students at school. The game is necessarily built on interest and pleasure, and therefore, learning in the game, she does not suspect that she is learning something. In the game, the child does not feel tired and is in a positive emotional state [5, p.83].

Many scientists of Ukrainian and foreign pedagogy were engaged in the study of the problem of the game and its use in the educational process, in particular, such scientists as: Plato, H. Spencer, F. Schiller, J. Dewey, J. Piaget, S. Rubinstein, J. AT. Dekroli, K. Ushinskyi, D. Elkonin, O. Leontiev, L. Vygotskyi, A. Makarenko, V. Sukhomlynskyi, O. Savchenko, L. Horuzha, N. Bibik, N. Kudykina and others.

For the development of children's logical thinking, logical-mathematical games with objects, with pictures and models, and verbal games are held. When organizing children's play activities, one should be guided by the words of the famous psychologist O.V. Zaporizhzhia: "We need to ensure that the didactic game is not only a form of learning individual knowledge and skills, but also contributes to the overall development of the child, serves the formation of his abilities".

To develop the flexibility of logical thinking and maintain children's interest in knowledge, you can give tasks from different sections in one lesson. It is desirable to use the game form of classes as often as possible, to alternate individual work of children with collective work in groups. It is advisable to encourage children to create similar tasks and games on their own, as this helps to deepen the understanding of the material being studied.

Didactic games for the development of logical thinking:

- *Magic squares* (Find a regularity in the arrangement of numbers and shapes, and then fill an empty cell or several cells.)
- The game "*Magic transformations*". (Turn the geometric shapes into some objects - little men, animals, fantastic creatures and other funny shapes.)
- *Labyrinth*. (Find moves between tangled lines.)
- *Crafty beads*. (Having established the regularity of the arrangement of numbers in a line, add a few more.)
- *Numerical puzzles*. (Decipher the examples written using letters (the same letters indicate the same numbers.))
- *Interesting figures*. (Find a point on the figure from which you can circle the entire figure without taking your hands off and without repeating

any line twice.)

- *Logical chains.* (Trace how the numbers change in the first picture; use this pattern when filling in the empty chain rings in the following pictures.)

- *Bubbles.* (Find the relationship between the numbers in the circles and the number of dots. Write the corresponding numbers in the following pictures.)

- *The sixth is redundant.* (One of the numbers does not contain the signs by which the rest of the numbers can be combined. Find this number and indicate the sign that unites the rest of the numbers.)

- *Logical colouring.* (Yellow, blue, green, and red pencils are needed to paint these beautiful pyramids. Only very clever children paint pyramids: there are four colors everywhere, and the rings must be different.)

The systematic use in mathematics lessons and extracurricular activities of special game tasks aimed at the development of logical thinking expands the mathematical horizons of younger schoolchildren and allows them to more confidently navigate the simplest laws of life, as well as to more actively use mathematical knowledge in everyday life.

Therefore, the most important task of mathematical education is to arm students with general methods of thinking, spatial imagination, development of the ability to understand the content of the given task, the ability to think logically, learn the skills of logical thinking.

REFERENCES

1. Сучасні технології формування логіко-математичної компетентності в дітей дошкільного та молодшого шкільного віку / за заг. ред. Н.П. Тарнавської., Н. Ю. Рудницької, Ю. М. Мурашевич. Житомир: ФОП «Левковець», 2015. 430 с.

2. Болотіна Л. Р. Розвиток мислення учнів. *Початкова школа*. 1994. №11. С. 21.

3. Богданович М.В., Козак М. В., Король Я. А. Методика викладання математики в початкових класах: навч. посіб. [3-є вид., перероб. і доп.] : Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. 336 с.

4. Кудикіна Н. В. Навчально-методичний посібник. [за ред. В. І. Бондаря; упорядкув. О. Я. Митника]: навч.-метод. Посібник. Н. В. Кудикіна. К.: Початкова школа, 2011. – 384 с.

*I. Zhurakhivska,
Student,
O. Humankova,
PhD in Pedagogics, Associate
Professor,
Zhytomyr Ivan Franko State
University*

THE ROLE OF EIDETICS IN PREPARING THE CHILD FOR SCHOOL

Preparation for school is an important stage in a child's life, as it determines a large part of the child's further educational and social development. This stage helps to form basic skills that are necessary for successful study, develops social adaptation and contributes to the formation of self-educational motivation. Successful preparation for school can create a foundation for further achievements in education and life.

The formation of intellectual preparation for school is the object of research by many scientists in various fields, such as pedagogy, psychology, and pedagogical psychology. Research on this problem is aimed at determining effective methods and strategies that contribute to the successful adaptation of children to schooling.

Scientists examine various aspects of intellectual readiness, including cognitive development, social skills, language development, and psychological aspects. Their conclusions often take into account the individual characteristics of children, the socio-cultural context and other factors that influence the learning process.

One of the defining names in this direction is Jean Piaget, a Swiss psychologist who studied the development of children's intelligence and created the theory of cognitive development. His works mark important stages in understanding the intellectual readiness of children.

Another notable researcher is Vygotsky, a Soviet psychologist who studied the child's interaction with adults and the importance of the social environment for the development of intellectual abilities.

As for eidetics, it was described even by Aristotle, who believed that it was of inestimable importance for philosophy. In the process of developing systems and methods aimed at improving memory, teachers and scientists began to actively search for the most effective methods of memorization that would be receptive to the psyche. The technique of eidetics gradually developed, which involves memorization based on figurative perception of the surrounding world and figurative thinking.

Translated from the ancient Greek "eidos" is a bright image, appearance. The term "eidetics" was introduced into psychology in the 30s of the last century by the German scientist Eric Jensch and his associates (O. Cro, A. Rickel, G. Fischer, etc.), who denoted by it the phenomenon of long-term preservation of a clear trace of information that is kept in human memory. Eric Jensch studied the phenomenal memory of individual teenagers. His observations showed that the presence of a unique memory is associated with a vivid emotional and figurative perception of information. Starting from 1920, the works of supporters of this scientific opinion were published in German scientific journals and were published in the form of separate editions.

Prominent domestic psychologists and scientists did not ignore this question: P. P. Blonskyi, L. S. Vygotskyi, and O. R. Luria. However, later the study of eidetics in the Soviet Union was completely curtailed due to ideological circumstances. But it was Luria who first divided memory strengthening techniques into mnemonics (methods based on verbal-logical thinking) and eidotechnics (methods based on figurative thinking). In the mid-80s of the last century, the Soviet scientist and teacher Igor Matyugin developed the game system "School of eidetics" aimed at improving the perception and reproduction of information, which is based on the ability to imagine and fantasize inherent in every person. This system uses the entire range of ideas and fantasies: visual, motor, tactile, olfactory and gustatory.

Leading domestic teachers and psychologists note that the Ukrainian school of eidetics is currently being formed, which takes into account the peculiarities of national psychology and mentality. The most important component of the national school of eidetics is its focus on the child's positive perception of the surrounding world.

These studies contribute to the development of better pedagogical practices and recommendations for parents that help optimize children's intellectual readiness for school life.

Intellectual readiness for school is determined by different authors using different approaches. A few key aspects of this concept:

1. Psychological aspect:

➤ **D.B. Elkonin:** Defines readiness as a mental state that ensures success in learning a certain material.

➤ **L.V. Zankov:** Emphasizes the development of mental functions, such as attention, memory, thinking.

2. Social aspect:

➤ **V.V. Davydov:** Considers readiness as a social product that arises in the process of socialization of a child.

3. Cognitive aspect:

➤ **J. Piaget:** Focuses on the development of cognitive structures and the stages of their formation.

4. Game aspect:

➤ **S.L. Rubinstein:** Indicates the role of play in the formation of intellectual readiness, where the child learns to solve problems and interact with the surrounding world.

These various approaches reflect the complexity of the concept of intellectual readiness for school and take into account various aspects of the child's development.

An important means of a child's intellectual readiness for school is eidetics. Eidetics, or learning through images, can play an important role in developing thinking and preparing a child for school. She helps development of perception, attention, and memory, which are key skills for successful learning. This approach can make learning interesting and effective for children.

Eidetics is an important means of a child's intellectual readiness for school for several reasons:

1. Development of perception and attention: Eidetics promotes the development of the ability to perceive and sustain attention, which are key skills for successful schooling.

2. Memory Enhancement: The use of images and associations helps in forming a strong memory, which is important for assimilation and retention of information.

3. Stimulation of creative thinking: Eidetics promotes the development of creative thinking, as it encourages children to think more broadly and find non-standard approaches to solving problems.

4. Building critical thinking: Using images helps children analyze and understand information, developing their critical thinking skills.

5. Enrichment of vocabulary: With the help of eidetics, children can more easily remember new words and concepts, which contributes to the development of speech and lexical skills.

Therefore, the use of the eidetics technique makes it possible to maximally take into account the requests and capabilities of applicants, as well as their individual characteristics. The task of education is not just to load students with a large amount of knowledge, but, first of all, to develop opportunities, to reveal creative potential. After all, the ultimate goal of the educational process is a self-sufficient individual who can and knows how to make choices, confident in himself and his capabilities. In other words, eidetics contributes to the complex development of various intellectual skills, which are the basis for a successful start in school education.

REFERENCES

1. Пащенко О. Ейдетика – що це? Дошкільне виховання. 2008. № 7. С. 16–17.
2. Камангар М. Теоретичні засади інноваційних тенденцій розвитку сучасної освіти. Дитячий садок. 2009. № 2. С. 22.
3. Пащенко О. Асоціації за друдлами. Дошкільне виховання. 2009. № 4. С. 24–25.
4. Антощук Є. В. Учімося запам'ятовувати і пригадувати: швидка педагогічна допомога від Української школи ейдетики «Мнемозина». Київ, 2007. 156 с.
5. Кривоніс М. Л. Ейдетика як засіб підготовки дитини до школи. Харків, 2012. 160 с.